

33
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 845
4 AUGUST 1971

să creștem oameni de folos

Acum, în această săptămână, s-au împlinit doi ani de la Congresul al X-lea al P.C.R., eveniment istoric fundamental pentru viața poporului nostru, pentru dezvoltarea socialistă multilaterală a României. Programul partidului, elaborat de Congres, operă de maturitate a socialismului, exprimă prin toate coordonatele sale idealul revoluționar al poporului nostru liber și stăpîn pe soarta sa, hotărîrea ne-strămătată a tuturor oamenilor muncii din România socialistă de a-și închina întreaga energie, întreaga capacitate creatoare, făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. După cum arăta vineri, 6 august, organul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, ziarul *Scinteia*, fiecare cetățean al țării, la locul său de muncă, din orice unghi al răspunderii sociale, privește însuflețitorul tablou al creației materiale și spirituale, recunoaște în imaginile de ansamblu, cit și în detalii, spiritul vitalizator promovat de Congresul al X-lea.

Spiritul vitalizator al Congresului al X-lea al P.C.R., care ne calăuzește și mobilizează la îndeplinirea mărețelor obiective stabilite de Directive, are în permanență o intruchipare vie, dinamică, în pilda neegalată a secretarului general al partidului nostru. Cele două vizite de lucru în stațiunile din zona Mangalia Nord și județul Tulcea ne-au îmbogățit cunoștințele și ne-au vitalizat, o dată mai mult, elanul nostru constructiv. Fie stațiunile turistice de pe litoral, fie la șantierul Uzinei de alumina din Tulcea, la complexul inter-cooperatist din comuna Nufărul sau la întreprinderea de industrializare a peștelui, pretutindeni, secretarul general al partidului s-a oprit cu atenție, a făcut aprecieri și a dat indicații prețioase.

Întreaga noastră opinie publică a urmărit cu deosebită atenție vizitele de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, ale soției sale Elena Ceaușescu și ale celorlalți conducători de partid și de stat. Și aceasta nu numai datorită dragostei cu care poporul nostru îl înconjoară pe secretarul general al partidului, nu numai unității indisolubile care există între popor și partid, ci și datorită faptului că dialogul sistematic cu oamenii muncii din industrie, agricultură, din sfera activității politice și culturale constituie pentru fiecare din noi o înaltă școală care ne învață profunde și multiplele sensuri ale democrației socialiste, ne învață și îndeamnă cum — pe baza principiilor marxism-leninismului, în spirit revoluționar — să ne aducem în mod responsabil contribuția la rezolvarea problemelor pe care le ridică edificarea socialismului în sectorul nostru de activitate.

Dacă acum doi ani, la Congresul al X-lea, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că «Partidul se va preocupa și în viitor de desfășurarea procesului legitim de dezvoltare a democrației socialiste, proces deosebit de important pentru evoluția societății noastre pe calea socialismului și comunismului» — prin stilul consecvent de lucru pe care îl promovează, avem în această privință cel mai strălucit exemplu de democrație: prezența activă, permanentă, a secretarului general al partidului în mijlocul realităților și problemelor construcției economice și sociale.

Spiritul vitalizator al Congresului al X-lea, întreținut de energia pilduitoare a conducătorului partidului, își găsește expresia și în conținutul nou al adunărilor generale ale salariaților, care au continuat și în săptămîna aceasta, precum și în adunările generale deschise ale organizațiilor de bază, care în aceste zile dezbate problemele activității politico-ideologice de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii.

Spiritul vitalizator al Congresului al X-lea își are expresia în consecvența cu care se traduce în viață Directivele stabilite. «Îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului, creșterea gradului de civilizație și bunăstare a națiunii noastre este țelul suprem al politicii partidului nostru, rațiunea întregii sale activități, obiectivul central al construcției socialismului» — proclama acum doi ani cel de-al X-lea Congres. În săptămîna aceasta Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. și Consiliul de Miniștri au adoptat Hotărîrea cu privire la majorarea alocației de stat pentru copii și îmbunătățirea regimului de acordare a acesteia. Încă 470.000 de copii vor beneficia, datorită acestei Hotărîri, de alocație de stat; încă 9 miliarde de lei vor primi familiile de muncitori și țărani spre a putea, în felul acesta, să asigure un trai mai îmbelsugat copiilor lor. Ecoul pe care l-a avut această Hotărîre e lesne de înțeles. Dar satisfacția generală nu s-a mărginit la mulțumirea de a primi un ajutor familial, ci întreaga țară, ca un singur om, a înțeles să răspundă acestei expresii a grijii partidului pentru familie prin angajamente însuflețite, menite să ducă la noi realizări în sfera producției materiale.

Cuvintele calde, emoționante, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, exprimate la mitingul care a avut loc la sfîrșitul vizitei la Tulcea, stăruie în mintea și inima fiecăruia din noi: «Sînt convins — spunea secretarul general al partidului — că, dacă Eminescu ar fi astăzi aici — și printre noi se găsec patru scriitori — ar fi de acord cu mine să schimbăm cuvintele pe care el le-a atribuit lui Mircea cel Bătrîn — și anume, să spună: «Eu îmi apăr fericirea, bunăstarea, națiunea, comunismul», și, de aceea, tot ce mișcă în România, întregul popor, urmează politica comunistilor, pentru că este politica viitorului națiunii române».

Aceste cuvinte vibrante sînt împărțite de întregul nostru popor care, în aceste zile, antrenat în întrecerea socialistă, muncește cu avînt, cu abnegație, pentru îndeplinirea sarcinilor de plan și a angajamentelor pe care și le-a asumat. Vești de pe întreg cuprinsul patriei confirmă acest lucru. Nu există unitate economică în care, în aceste zile premergătoare zilei de 23 August, să nu se raporteze îndeplinirea și depășirea planului și a angajamentelor. La Botoșani, la Buzău, în Bihor, Brăila, Vaslui, la Baia Mare, Suceava, Lotru, Turnu Severin, pretutindeni oamenii muncii de la orașe și sate anunță succesele închinete mării sărbători. Sărbătoarea la care vom participa cu toții în acest an sub semnul unității de granit în jurul partidului, sub semnul vitalizator al Congresului al X-lea al P.C.R.

Marți, 10 august 1971

Mihai MÎRZA

Eu sînt o femeie de la țară, de peste cincizeci de ani, care o viață întreagă am muncit din greu. Muncesc și astăzi în cooperativa din sat, cu bărbatul, cu fata și ginerele meu. Mai am un băiat care, după ce a terminat milităria, s-a dus la Leșul Ursului să învețe un meșteșug și acum îi om la casa lui, însurat și ajuns brigadier. În viața mea am văzut multe și am trecut prin multe. În ultimii ani am umblat pe la Iași, Suceava, București și alte orașe. Cu treburi. Așa s-a făcut și acumă că am venit, după ce am sîrșit cu secerișul, pentru cîteva zile la București. Am vrut să mă sfătuesc cu niște neamuri de-ale mele cum să o înscriu pe o nepoată la o școală de muzică. Dar nu despre asta-i vorba. Așa cum se întîmplă cînd vii de departe, mai ales de la țară, neamurile m-au tot plimbat vreo două zile prin Capitală să vadă ce-i nou. Nu am mai fost în București de vreo patru ani. Și am văzut și hotelul cel cu peste douăzeci de caturi, și teatrul care se face alături; m-am suit cu scările din pasaj, am văzut și casele noi din Drumul Taberei, și Hanul lui Manuc, și cîte altele. Am ce povesti cînd voi ajunge acasă. Dar nici despre asta nu-i vorba. Noi la țară muncim mult, mai ales anul aista care a fost bun. Știu că viața la oraș îi alta. Dar sînt niște lucruri care nu le pricep. Mergi pe stradă, ca mine, și vezi oameni printre care mulți tineri, băieți și fete buni de muncă și școlțiți, că de aia muncim noi, s-o ducă mai bine copiii noștri. Dar unii parcă-s din altă lume. Băieți cu plete, ca fetele. Sau cu barbă, ca popa din sat. Unele fete îs cu fustele scurte de țî-i rușine ție, femeie, să te uți la ele. Ba chiar am văzut pe una cu bluza înnodată de i se vedea pîntecele. Nu din cauza căldurii, că asta avea nădragi, ci de fandoșeală, ca copiii de grădiniță, cu mîntea necoaptă. De unde-or fi învățat oare să se îmbrace așa, că doar mine-sa și tată-su nu or mere cu straie din astea la lucru. Și pe urmă, asta nu-i nimic. Te duci tu, om mai bătrîn, să bei o bere, și vezi din ăști tineri schimonosiți stînd cu

luleaua în gură și cu coniacul dinainte de parcă a fost întărcați cu rachiu. Cum vine asta? Nici n-le-a crescut mustățile, n-au cîștigat prin muncă lor un ban, dar în crîșme și baruri îs ca la ei acasă și fetele. Ce fel de fete sînt astea, de 15-16 ani, c coniacul dinainte, singure la mese?! Pot să ju că nu știu să facă o mîncare sau să-și coasă un nasture dar să-i tragă din țigară și să bea spirturi, ca alt alea, nu le întrece nimeni. Poate pîrîntii lor nu știu, c-or fi la muncă. Le dă bani de buzunar și e se poartă ca trîntorii, și ajung trîntori pînă l urmă. Ar trebui o lege care să nu mai dea voie s se dea de băutură în localuri la cei care n-au măca opșpe ani. Că băutura strică mințile și învață l rău. Mai sînt și pîrînti fără minte. Îi vezi cu copilu de patru-cinci ani la restaurant că-l îndeamnă l băut. Asta-i bine? Și chiar dacă nu-i dă de băut Ce-i aia să stai cu copilașul la restaurant pînă l miezul nopții? Ce vede și ce aude el acolo? Pe unu pe altul care ia mai mult la măsă și vorbește vrute și nevrute. Iar mai tîrziu pîrîntii se mai și minu-nează de unde-i știe fata sau băiatul să vorbească urît, să se poarte ca vagabonzii sau, cînd crește după ce-l dai la învățătură, să-i fie rușine de muncă.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a zis bine ce-a zis: tinerii să învețe carte, să învețe să muncească, să știe a prețui munca. Țara asta nu s-a ridicat și nu se ridică decît prin oamenii care muncesc, fie cu sapa ori tractorul, fie cu creionul sau mașina, fie cu lumina minții. De trîntori n-avem nevoie. Și de aceea trebuie să ne îngrijim de tinerii care nu-s supravegheați, să facem din ei oameni de folos.

Spun toate acestea pentru a fi publicate, cu gîndul că o să afle și pîrîntii care nu-și vad destul de copiii lor, și mai spun, că poate se termină o dată în localuri cu servitul de băuturi spirtuase la băieți și fete necopti la minte.

Georgeta MACOVEI
C.A.P. Slobozia — județul Iași

ATITUDINI

inginerul

Mă aflam în plin Bărăgan, nu departe de Slobozia. Era ca și acum, miez de vară, și mirosea a grîne coapte. Din marea foșnitoare de porumb se înălțau încă timid cîteva hale ale viitorului combinat de îngrășăminte azotoase, aflat în construcție. Era o zi fierbinte, cu cer nelămurit deasupra. Treceau pe lîngă noi, spre Călărași, șiruri de camioane albe de praf. Mai încolo, printre porumb și floarea-soarelui, se zărea malul înalt și sterp și o parte din albia largă, nisipoasă, a lalomiței. Era cald, era o vreme picloasă și parcă de sus ploua cu fînă cernită. Hainele erau jilave, îți era într-una sete și-ți venea să te dezbraci și dintr-o fugă s-ajungi la-apa aceea firavă ce se strecoară printre maluri nisipoase, să te-arunci în ea cu ochii închiși.

Mă însoțea inginerul Valeriu Platon, directorul tehnic al combinatului. Erau probleme mari cu combinatul. Construcția avansa mult mai lent decît se prevăzuse, nu existau suficienți oameni calificați. În biroul improvizat al inginerului — ușa n-avea încă clanță, pe jos praful provenit de la ciment nu fusese măturat și se zăreau perfect o mulțime de urme de pași — mi se arătase o serie de adrese, circulare de la și către minister, de la și către constructor, în care cu argumente și vehemență chiar se cerea sprijin, se descria o situație de loc liniștitoare, se aduceau argumente pro și contra. Era însă suficient să-l privești mai atent pe inginer — cearcăne profunde, o culoare palidă, nesănătoasă, a feței — ca să-ți dai seama că omul avea într-adevăr probleme. «Sîntem puțini specialiști — îmi spunea, aprinzîndu-și a nu știu cîta țigară — cit să ne numeri pe degete. Fiecare am devenit și constructor, și chimiști și profesori. Oamenii care ne vin n-au experiența necesară, trebuie pornit cu ei de la A. Nu-i simplu de fel».

Atunci a pătruns în birou un tînăr. A întins cu mult parapon directorului o hîrtie. Voia transferul, dacă nu, demisia; oricum, el aici nu mai era dispus să rămînă. Directorul — directorul tehnic al celui mai mare combinat de îngrășăminte azotoase din țară, specialist cu ani și ani de experiență — l-a invitat pe proaspătul absolvent de școală tehnică să ia loc. Și l-a îndemnat să-și spună păsul. Li se promisese lor, celor cîteva tineri sosiți atunci la Slobozia, garsoniere, și deocamdată locuiau doi

într-o cameră. Apoi aflase sigur că la Călărași, la combinatul de acolo, ar fi fost încadrat la o categorie superioară de salarizare. Unde mai pui că Slobozia era ceva de speriat, nici nu se compara cu marele oraș unde tînărul își absolvise școala. Directorul care tocmai aștepta o delegație din partea ministrului și a constructorului, să se sfătuiască, să vadă cum să facă pentru ca investiția să fie realizată totuși la termen și să se asigure mina de lucru necesară — prin birou începuseră să circule ingineri, maștri, aducînd situații, cerînd indicații, fiecare pretinzînd, așa cum era și normal, că în sectorul lui problemele sînt cele mai stringente și nu suferă amîinare — a început să-i povestească tînărului începuturile meseriei lui. Practică de producție, cazare în barăci, muncă apoi de ridicare a noilor cetăți ale chimiei în condițiile lipsei aproape totale a experienței, a oamenilor, a utilajelor. «Dacă crezi că a fost simplu, te înșeli. Și dacă-ți imaginezi că n-am fost și eu dezamăgit ca tine, iarăși te înșeli».

Mi-am adus aminte că îl văzusem pe director cu o zi înainte în Slobozia, împreună cu soția, chimistă și dînsa. Se mutaseră de puțînă vreme, mai aveau încă mobilă la Tg. Mureș, nici cea de aici încă nu-și găsisse locul cuvenit. Apartamentul era departe de a fi finisat. Căutau pe cineva care să aibă grijă de fetiță. Plecau pe șantierul combinatului în zori și se întorceau noaptea. O dată pe zi, spre prînz, se repezeau acasă să vadă ce face fetița...

Directorul vorbea cu căldură, căuta să-l convingă pe tînăr să rămînă, îl asigura că dacă se va dovedi destoinic i se va mări și leafa. Îi vorbi despre viitorul Sloboziei cu o pasiune de parcă ar fi fost din partea locului. Și în tot acest timp dădea ordine, semna hîrtii, făcea calcule, rezolva probleme.

N-aș putea să afirm că tînărul cu pricina a rămas să lucreze pe mai departe în combinat. Îmi rămîne însă în memorie omul acela pasionat, cu fața consumată de oboseală, împărțit, devorat între o mie și una de probleme, vorbind de la egal la egal cu un tehnician de 20 de ani, sfătuiindu-l, îndemnîndu-l să rămînă, pierdut, el și ceilalți, în imensitatea verde și aurie, grea de rod, a Bărăganului.

Mihai HETCO

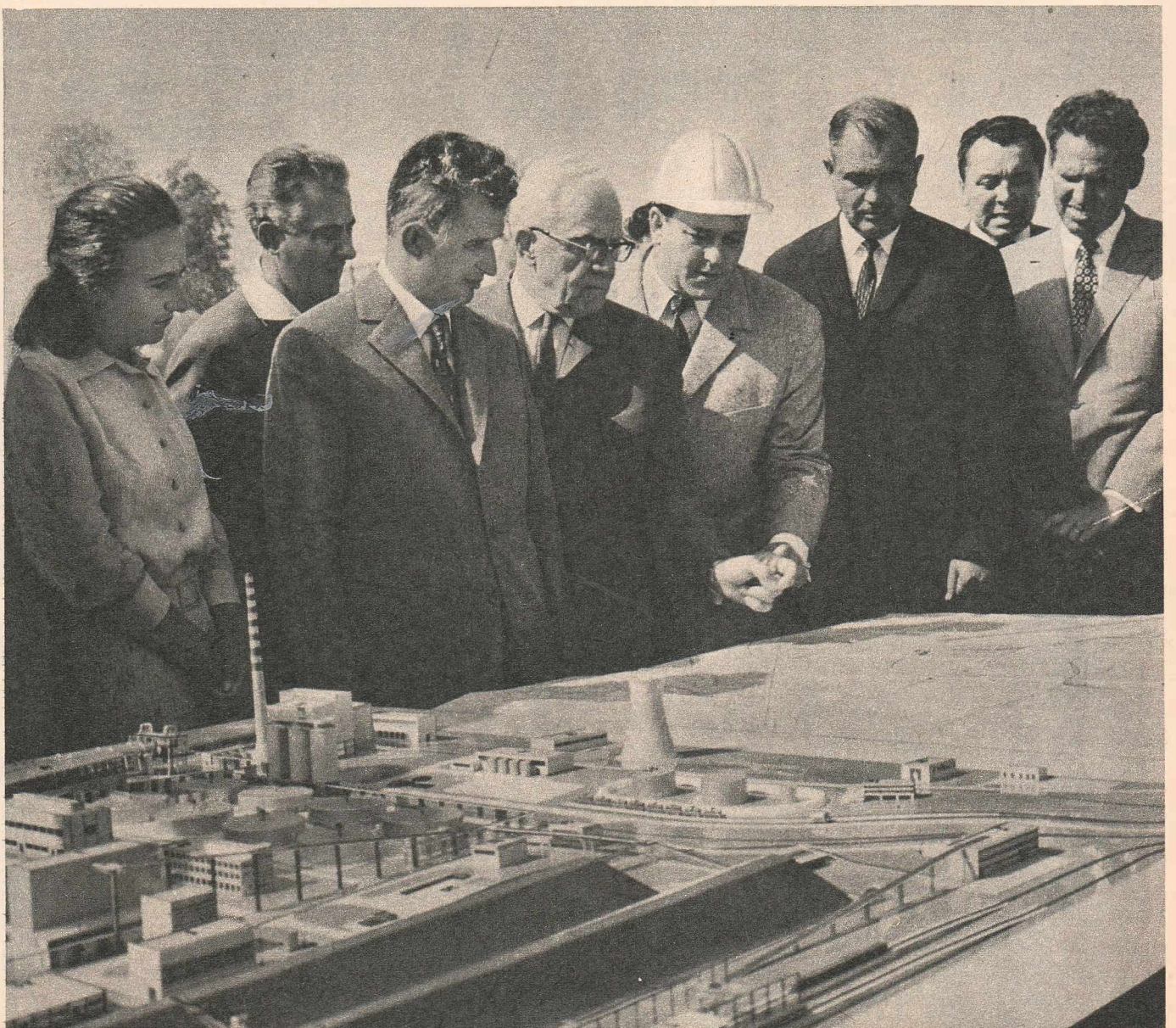
▲ În timpul vizitei de lucru în stațiunile din zona Mangalia Nord, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ceilalți conducători de partid și de stat au făcut o vizită la vila scriitorilor de la Neptun.

VIZITELE DE LUCRU ALE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN STAȚIUNILE DIN ZONA MANGALIA NORD ȘI TULCEA

▼ Se studiază machete ale viitoarei zone industriale din municipiul Tulcea.

Miercuri, 4 august, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, împreună cu soția sa, Elena Ceaușescu, a făcut o vizită de lucru în stațiunile turistice din zona Mangalia Nord. S-a analizat cu acest prilej stadiul realizării planurilor privind amenajarea litoralului în perimetrul Saturn-Venus-Jupiter-Neptun.

N-au trecut decât 3 zile și vineri, 6 august, municipiul Tulcea, unul din importantele porturi dunărene, a cunoscut momente de puternic entuziasm, prilejuate de vizita de lucru a conducătorului partidului și statului nostru. S-au vizitat cu acest prilej importante obiective economice ale municipiului. Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a dat indicații prețioase, menite să impulsioneze pe mai departe dezvoltarea economică a orașului Tulcea, a întregului județ. Mii, zeci de mii de oameni ai muncii din oraș și împrejurimi au făcut o caldă primire secretarului general al partidului nostru, celorlalți conducători de partid și de stat, exprimându-și astfel, încă o dată, atașamentul neînrămurit față de politica științifică, pusă în slujba poporului, a partidului nostru.

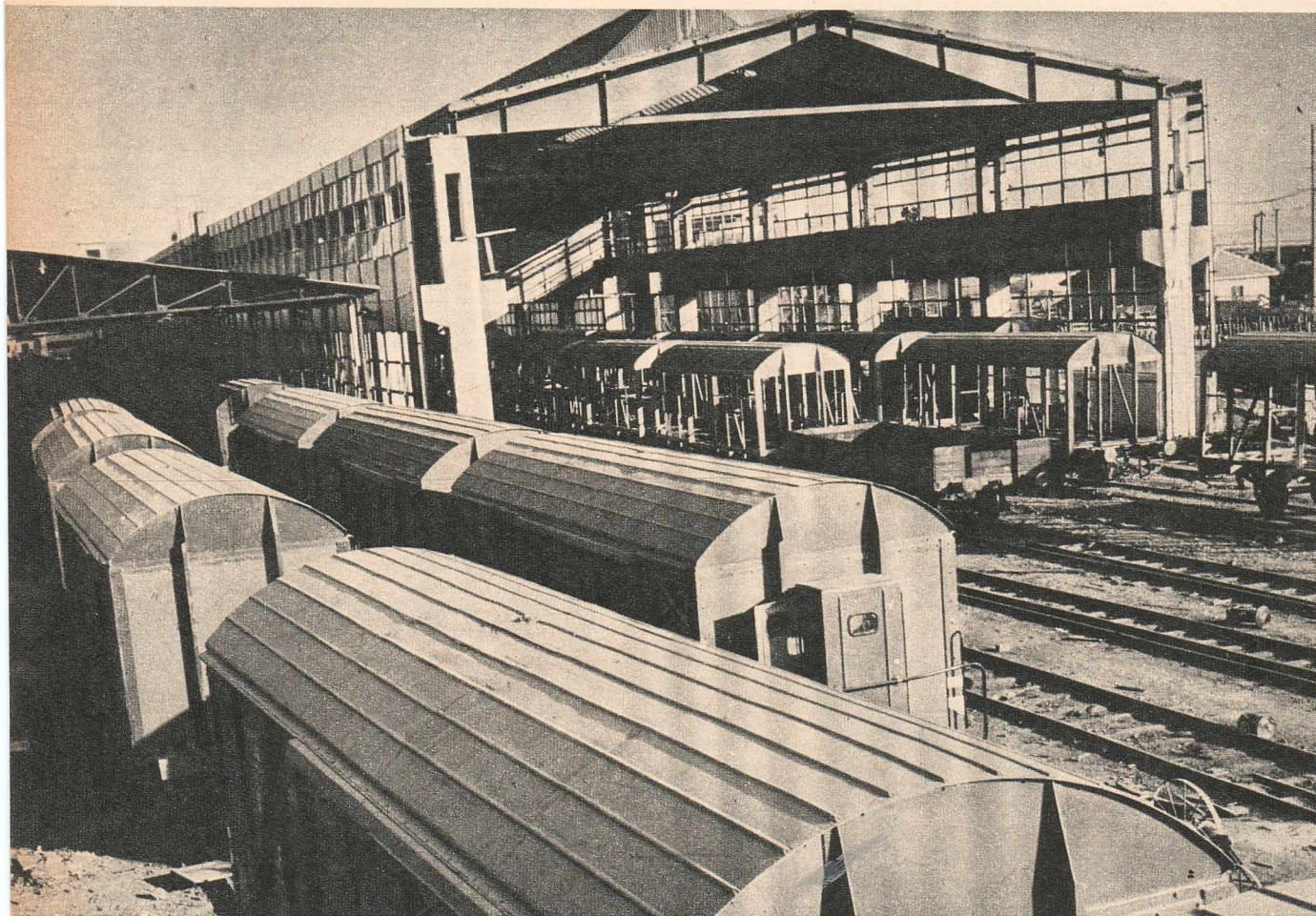

săptămîna în imagini

ÎN ÎNTÎMPINAREA GLORIOSULUI AUGUST 23

DEPLIN ANGAJAȚI LA ÎNFĂPTUIREA PROGRAMULUI TRASAT DE CONGRESUL AL X-LEA AL P.C.R., ÎNSUFLEȚIȚI DE PARTID, DE RECENTELE MĂSURI LUATE PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA MUNCII POLITICO-IDEOLOGICE ȘI CULTURAL-EDUCATIVE, OAMENII MUNCII DIN ÎNTREAGA ȚARĂ ÎNTÎMPINĂ MAREA SĂRBĂTOARE A ZILEI DE 23 AUGUST CU NOI SUCESE DE SEAMĂ ÎN ÎNDEPLINIREA PLANULUI DE PRODUCȚIE ȘI A ANGAJAMENTELOR.

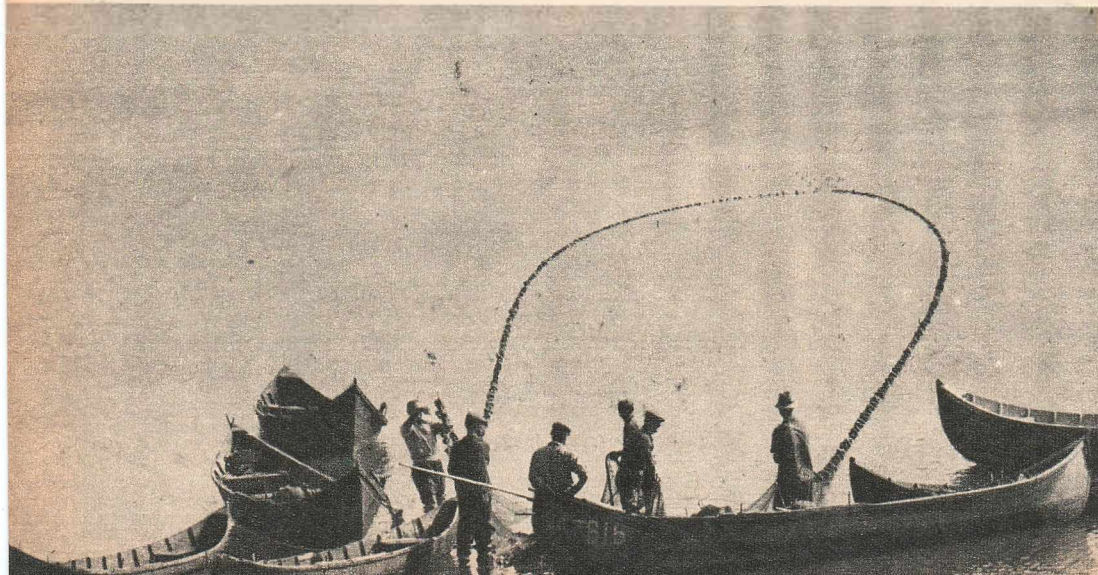

La uzina de vagoane din Turnu-Severin a început execuția în serie a două noi tipuri de vagoane de marfă destinate exportului. Vagonul acoperit pe două osii, care pînă la sfîrșitul anului va fi livrat R.P. Ungare în număr de 1 400 bucăți, se caracterizează prin dotarea cu un nou sistem de frinare; împreună cu alte îmbunătățiri, această caracteristică va permite sporirea vitezei de exploatare de la 80 km/h la 120 km/h. Cel de-al doilea tip — vagon pentru transportul cimentului în vrac — va fi livrat R.F. a Germaniei și este dotat cu instalații care permit descărcarea rapidă, pneumatică, a cimentului.

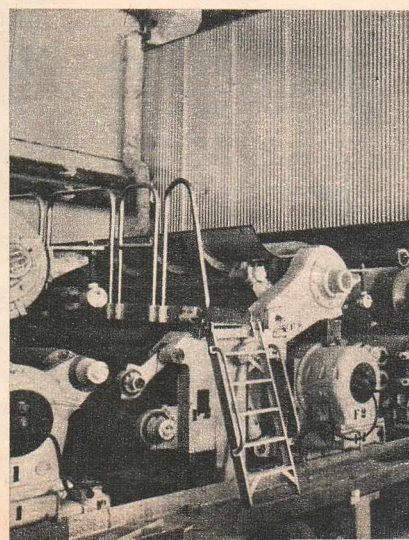
Printre succesele obținute de oamenii muncii din județul Tulcea se înscriu și cele ale colectivelor din exploatarea piscicole. Contribuția lor este exprimată în livrarea peste plan a 3 200 tone de pește și în echivalentul unei producții suplimentare de 5 600 tone conserve de pește.

▲ Cu 3 luni mai devreme decît prevedeau graficele și cu 20 de zile avans față de angajamentul asumat, constructorii Hidrocentralei de pe Lotru au lansat ultimul tronson al conductei forțate. Succesul a fost facilitat de promptitudinea livrărilor furnizorului principal — colectivul uzinei «Independența»-Sibiu.

Combinatul de celuloză și hîrtie din Călărași este o unitate industrială modernă, care valorifică în mod superior materia primă abundentă în împrejurimi. Colectivul combinatului a obținut succese în îmbunătățirea calității produselor și o producție-marfă peste prevederile planului în valoare de 9 312 000 de lei.

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISCUFLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12.
Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic
«Casa Științei».teze și
paranteze

de Aurel BARANGA

Lingvistică

Mă încreditez din ce în ce mai tare că foarte multe din nefericirile contemporane se datorează unei lingvistici în permanentă primenire a termenilor. Acum vreo șaiszeci de ani i se spunea individului respectiv, cu o nuanță de dispreț acuzată, *trîntor*. În perioada dintre cele două războaie mondiale, când vocabularul a evoluat, când guristul s-a transformat în *diseur*, trîntorul a devenit *tapeur*. A fi *tapeur* echivala cu dobîndirea unui blazon de aristocrație, trîntorul fiind în comparație cu el ceva ce este blidul în raport cu farfuria sau simbria față de onorariu. Deși un individ fără căpătii și bun la nimic, trăind dintr-un cerșit înobilat, *tapeurul* își purta silueta grațioasă prin restaurantele puternicilor zilei, din pomana cărora trăia fără griji și mai ales fără nici o muncă. Perspectiva morală se pervertise pînă la un asemenea indice de degradare căci circula în cîntea *tapeurului* și unele cîntece care îl celebrau: «dacă nu te superi, dă-mi un pol»...

Iată însă că, în sfîrșit, vocabularul s-a purificat. Trîntorul patriarhal sau *tapeurul* modern e pe cale să-și capete semnificația sa contemporană adecvată: parazit social. Într-o lume în care toți oamenii muncesc, prezența lui e o ofensă publică, indiferent pe spinarea cui trăiește trîntorul, a unor părinți văduvi de conștiință sau a unor prieteni slabi de înger. Parazitul social, pe oricine ar tapa, trăiește, ghiftuit și nemeritat, din munca unei comunități umane harnice. În consecință, eliminarea lui e mai mult decît o necesitate: o obligație etică elementară. Repetenții de meserie, eternii aspiranți la slujbe pentru care nu sînt acreditați, fideliile cafenelelor și ai localurilor de noapte unde se cheltuiesc unele sume necîștigate printr-o muncă cînstită, fanții dargarejilor contestatari e bine să se convingă că a sunat ceasul încadrării lor într-o activitate avuabilă, profitabilă și lor, și obștei. Trîntor sau *tapeur*, parazitul social să pună osul la muncă.

Fiindcă, altminteri, dicționarul contemporan are și alți termeni în stare să definească o existență parazită, nocivă pentru toată lumea, umilitoare prin exemplu, delincventă în substanță, condamnată în raport cu orice cod moral.

o mărturie emoționantă a griji
pentru familie, pentru copiii noștri

Luăm adesea cunoștință — în calitate de participanți activi la dezvoltarea edificiului patriei — de cifre grăitoare pentru ritmurile impetuozitate ale socialismului. În recenta Hotărîre adoptată de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. și de Consiliul de Miniștri cu privire la majorarea alocației de stat pentru copii și îmbunătățirea regimului de acordare a acesteia este inserată cifra de 31 miliarde lei. O sumă impresionantă, care se referă, de data aceasta, nu la investițiile dintr-un sector economic, ci la cele din sfera umană cea mai gingașă — copiii. În cincinalul inaugurat anul acesta, 31 miliarde lei vor sluji în exclusivitate bucuriilor, lipsei de griji a tinerei generații, creșterii ei în spiritul echității socialiste — principiu statornic al partidului și statului nostru.

În aceeași Hotărîre este amintită și o altă sinteză cifrică: 470 000. Analizînd cu luciditate și cu simțămînt cald al ocrotirii noile condiții ale duratei școlarizării obligatorii, conducătorii noștri au hotărît să prelungească vîrsta copilăriei pînă la 16 ani. S-o prelungească, adică, în sensul de a-i acorda, în plus, și sprijin material pînă la absolvirea celor zece clase.

Publicarea în presă a Hotărîrii a declanșat în toate inimile profunde și emoționante ecouri. Pe adresa Comitetului Central al partidului nostru, personal a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU au fost trimise telegrame fără număr, în care colective de oameni ai muncii, tați și mame de la orașe și din sate își exprimau recunoștința fierbinte și hotărîrea de a răsplăti

grija pentru bunăstarea lor și a copiilor lor printr-un spor de eforturi dăruit binelui colectiv.

Citind telegrama expedită de la Uzina de mecanică fină din București, am descifrat în mesajul colectiv și cuvintele de mulțumire ale ajutoarei Maria Pădureanu. Am cunoscut-o de curînd, mi-a vorbit despre cei patru copii ai săi, și, printre altele, despre Emilia — cea mai mare (în vîrstă de 14 ani) — care și-a dorit, odată, un pulover, dar... Mi-am amintit pentru că, neîndoielnic, de-acum înainte micile dorințe cotidiene ale Emiliei vor putea fi împlinite mai frecvent...

În familia mecanicului agricol din Tulucești Galațiului — Toader Donose — înlesnirile pentru ai săi vor spori simțitor de la 1 septembrie, dată cînd și cei cinci copii peste 14 ani (din opt copii cîți are) vor beneficia de ajutor bănesc. Mecanicul agricol făcea socoteala că cei 1 080 lei lunar — alocație cuvenită copiilor — fac în total aproape 13 000 lei anual.

În mii și mii de familii astfel de calcule sînt tot atitea realități, care înseamnă un paltonaș nou, ghete, jucării, mai multe bomboane, într-un cuvînt, ceea ce se numește curent creșterea bunăstării oamenilor muncii.

Asistăm, așadar, o dată mai mult, la minunata armonie dintre vorbele și faptele cu care conducerea partidului și statului nostru ne-a învățat în acești ani de lumină ai erei socialiste.

Anca VLAD

efervescentă cultural-educativă

Inițiativa cultural-artistică locală — stimulată și prin recente măsuri ale partidului și statului nostru referitoare la acest domeniu — își spune tot mai mult cuvîntul, de o vreme, la noi, diversificînd emoționant și colorînd specific întregul peisaj al acestui important sector al activității noastre de ansamblu. Iar exemplele stau la îndemîna oricui vrea să le afle. Aș aminti, dintre ele, cîteva la care am participat de curînd în județele Bacău și Suceava. Recent a avut loc în orașul Gh. Gheorghiu-Dej a treia ediție a Zilelor culturii călănesciene, eveniment cultural de dimensiune națională, care a prilejuit o vie discuție în jurul operei genialului scriitor, o confruntare de opinii în legătură cu literatura noastră contemporană, cu limba literară etc., în urma căreia autorii de comunicări și publicul participant s-au ales cu clarificări și puncte de vedere noi asupra problemelor discutate, conferindu-se astfel conturului de ansamblu al noului oraș de pe malul Trotușului o dimensiune ce i se cuvenea în chip organic. Cadrul arhitectonic și urbanistic al orașului, confortul multilateral asigurat de organizatori au constituit un stimulent și o obligație pentru toți cei ce au luat parte la aceste frumoase și profitabile zile.

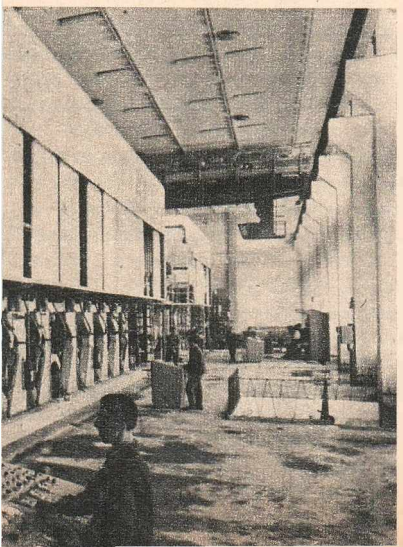
La numai o lună s-a desfășurat la Slănic («Perla Moldovei»), cum îi zic cu mîndrie și îndreptățire localnicii) a patra ediție a Festivalului Slănicului Modovei, manifestare cultural-artistică de amploare care, pe durata unei săptămîni, a înlesnit o amplă desfășurare de forțe ale reprezentanților artei populare și amatoare din județ și din celelalte vetre toiclorice ale țării, o exprimare liberă a diverselor puncte de vedere în legătură cu folclorul, literatura și artele, în perspectiva actualității, în cadrul unui simpozion ce a durat mai multe zile, ca și diferite concursuri, spectacole și expoziții menite a evidenția farmecul și puterea creatoare a fiilor județului, aflați în competiție emulativă cu cei din alte părți ale țării. Pentru a ilustra densitatea unei asemenea inițiative locale, amintesc că la Bacău va avea loc, la sfîrșitul lunii septembrie, un amplu Festival literar-artistic «George Bacovia», în cîntea celor 90 de ani de la nașterea poetului.

Dar cu toată amploarea și diversitatea acestor manifestări, județul Bacău nu este un exemplu singular în această direcție, ci cel mult unul stimulat pentru alții, deoarece la Suceava, de pildă, se desfășoară o amplă și relativ tradițională întrecere a reprezentanților artei populare și amatoare, au loc din cînd în cînd expoziții ale artiștilor din județ, originari din el sau legați de locurile de acolo, festivaluri și concursuri oricînd relevante etc. Recent s-a încheiat a treia ediție a unui emoționant Concurs național de poezie purtînd numele lui Nicolae Labiș (au participat 130 tineri poeți din 29 de județe ale țării). Dintre premianți se cuvin amintiți măcar Veronica Galiș, Cornelia Maria Savu, Raveca Păstinaru, Constantin Pricop și Ilie Bîtcă, ale căror nume e de așteptat să fie întîlnite tot mai des în presa noastră. Însă semnificația concursului e mult mai amplă decît ținem seama de întîlnirile, șezătorile, spectacolele și simpoziunile ce le prilejuiește (anul acesta a avut loc unul despre Condiția etică și artistică a scriitorului în societatea socialistă), care, toate, contribuie la crearea unei atmosfere emulative în acea parte a țării. Tot acolo, în comuna Bîlca, va avea loc, la 15 august, o întîlnire a fiilor satului, cu prilejul împlinirii a 110 ani de la înființarea primei școli din localitate (una similară a avut loc de curînd în comuna Adîncata din același județ). Evenimentul va fi cînstit prin editarea la Suceava a unei schițe monografice a comunei, printr-un program artistic susținut de artiști locali, printr-o adunare populară, prin participarea tuturor la «strînsură» (horă populară, organizată cu ocazia hramului anual al satului) etc. Forurile sucevene de resort preconizează o amplă discuție a oamenilor de cultură și artă din județ sau originari de acolo, pentru a stimula activitatea cultural-educativă în acele locuri etc., încît ochiul observatorului treaz observă peste tot o diversificare și amplificare a activităților cultural-artistice de la noi, pe care a o evidenția constituie nu numai o plăcere ci și o datorie, fiind vorba de un ritm nemaicunoscut, în care se înscriu treptat toate județele țării.

George MUNTEAN

Lucind cu abnegație, zi și noapte, preluînd metode rapide de forare, sondorii gorjeni și-au îndeplinit angajamentul de a realiza zilnic 760 metri foraj peste prevederile planului. Fotografie — imagine nocturnă a schelei scindeni.

SALUT FIERBINTE ZIARULUI „SCÎNTEIA“

«Scînteia» împlinește 40 de ani. Un jubileu încărcat de glorie.

De la primul său număr, apărut la 15 august 1931, pînă la numărul jubiliar, «Scînteia» a fost și a rămas un purtător fidel, consecvent și dirz al cuvîntului partidului, contribuind nemijlocit și cu forță mereu sporită la mobilizarea maselor în lupta pentru promovarea cauzei nobile a clasei muncitoare.

În anii regimului burghezo-moșieresc, înfruntînd teroarea dezlănțuită de clasele exploatoare împotriva comuniștilor și a partidului lor neînfricat, «Scînteia» a fost un îndrumător activ pentru comuniști și pentru masele largi de asupriți și exploatați, chemînd viguros la luptă împotriva regimului antipopular, a reacțiunii și a fascismului, pentru eliberare națională și socială, pentru independență, democrație, pace și socialism. Ziarștii care au lucrat în redacția «Scînteii» ilegale au înfruntat cu riscul libertății și chiar al vieții rigorile regimului represiv, știind să se dedice cu pasiune revoluționară răspîndirii cuvîntului partidului în popor. Tradițiile «Scînteii» ilegale, ca și cele cultivate de ea în anii de după eliberarea patriei noastre, constituie o glorioasă moștenire pentru întreaga presă românească. După 23 August 1944, în condițiile marilor cuceriri revoluționare, organul Comitetului Central al Partidului Comunist Român s-a afirmat ca o armă puternică de luptă în bătăliile de clasă pentru cucerirea puterii, pentru reconstrucția țării și pentru înălțarea societății noastre socialiste.

În permanență și cu profund atașament față de cauza clasei muncitoare, «Scînteia» s-a situat ferm pe pozițiile partidului nostru, militînd activ pentru promovarea politicii sale în toate domeniile de activitate și contribuind eficient la dezvoltarea, generalizarea și perfecționarea relațiilor de producție socialiste. Întotdeauna, ziarul partidului a fost un factor primordial și important de educare în spirit nou a oamenilor muncii, de introducere dinamică a principiilor socialismului în conștiința oamenilor în viața

practică, în întreaga noastră viață socială. În cuvîntarea pe care tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a rostit-o la cea de-a 25-a aniversare a apariției primului număr legal al «Scînteii» se arată că «Scînteia» a reflectat cu fidelitate, în întreaga ei activitate, politica profund internaționalistă a partidului și statului nostru, făcînd să răsunе puternic glasul comuniștilor români, al poporului nostru, alături de forțele revoluționare și progresiste din întreaga lume, dînd expresie luptei lor pentru cauza generală a socialismului și progresului, împotriva imperialismului, pentru pace și securitate internațională».

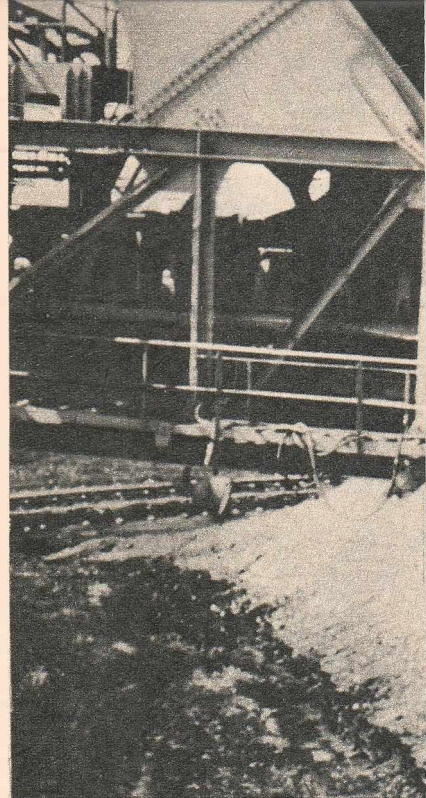
Tocmai prin asemenea merite deosebite, izvorite din înaltul spirit partinic și al principialității, «Scînteia» noastră și-a cucerit un prestigiu stabil și toată dragostea poporului, pe care-l slujește, de patru decenii, cu devoțiune.

La recenta Consfătuire de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a subliniat faptul că presa este un instrument al partidului și ca atare ea «trebuie să servească răspîndirii politicii partidului în toate domeniile de activitate». În cei 40 de ani pe care îi aniversează «Scînteia» nu s-a abătut nici o clipă de la acest precept care reprezintă însăși esența existenței sale glorioase.

«Flacăra», ca și celelalte mijloace de presă din țara noastră, preia și valorifică, potrivit propriului profil, înalta experiență a ziarului «Scînteia», nutrind respect și caldă colegialitate pentru valorosul lui corp redacțional.

Salutul nostru fierbinte la jubileul «Scînteii» reprezintă implicit mărturia gîndurilor noastre de atașament față de partidul nostru și prețuire pentru organul Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

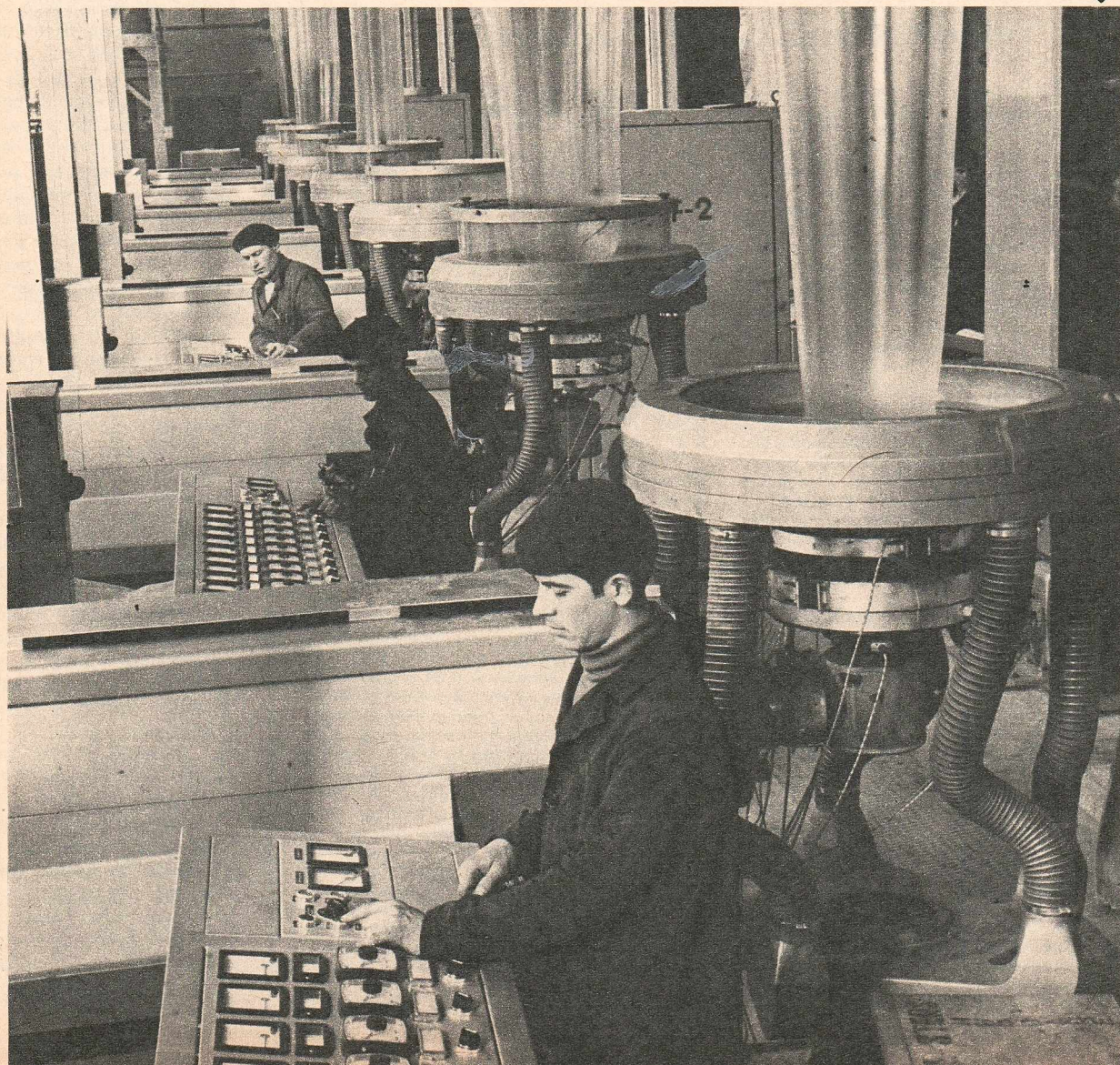
„FLACĂRA“

▲ Acest rotor uriaș mușcă adînc în pămîntul Olteniei, dezvelind straturile de lignit.

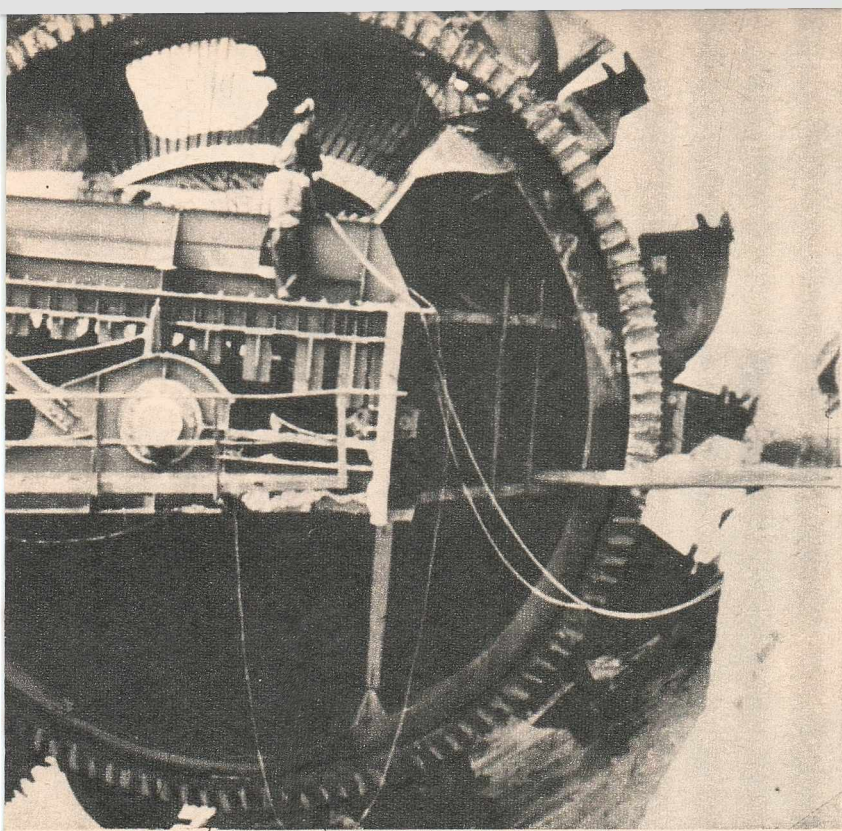

Preocupați continuu de a organiza cît mai eficient, prin măsuri concrete, munca în secțiile de producție, muncitorii și tehnicienii Uzinei de prelucrare a maselor plastice-Buzău au obținut — în cinstea zilei de 23 August — cu 400 000 lei mai multe economii pe seama reducerii prețului de cost decît suma pentru care se angajaseră. Tot față de angajamentul asumat, ei au obținut beneficii suplimentare de 6,1 milioane lei.

PE ȘANTIERELE GORJULUI SE NAȘTE O NOUĂ GENERAȚIE DE PASIONAȚI CONSTRUCTORI

Părăsind strînsorile munților, Jiul își continuă călătoria spre Dunăre strecurîndu-se printre colinele dulci ale Gorjului. Mai puțin impetuos ca atunci cînd se zbatea înspumat prin defileu, rîul se unduiește acum în meandre largi, construindu-și cu răbdare lunci, refugii pentru exaltările de primăvară. Jiul e în aceste locuri legendă și istorie, e cîntec milenar și simbol al unei spiritualități și energii creatoare. Îl invocau cîntăreții baladelor seculare, îl chemau drept martor flăcăii îndrăgostiți, era un simbol — cu mai bine de 20 de ani în urmă — pentru brigadierii căii ferate Bumbesci-Livezeni. Rîu al simbolurilor spirituale, Jiul nu-i mai puțin deținător al unor secrete minerale. Sau, mai bine spus, era. Apele lui, potolite aici în podișul getic, aco-

ENERGII PENTRU VIITOR

de C. BOZBICI
Fotografii de Traian PROSAN

pereau zăcămintele energetice de mare preț. Cei din partea locului știau că trăiesc pe o comoară, și când apele rebele ale primăverii se retrăgeau împuținate în măcile de pământ, oamenii din partea locului plecau la eflorimentele de lignit ca să adune în care căldură pentru iarnă. Dar toate acestea fură de trecut.

I.

Balta Unchiașului e acum un lac minuscul și în cronologia dezvoltării industriei carbonifere din Gorj ea înseamnă preistorie. Aici au fost începuturile exploatarei la suprafață a cărbunelui. Necesitățile de energie ale industrializării socialiste au impus deschiderea și punerea în valoare a lignitului din județ. Minuțioasele studii ale specialiștilor au dus la concluzia că în unele zone — cum este cea a Rovinarilor — exploatarea se poate face prin cariere la zi. Pentru deschiderea perimetrelor miniere era însă necesară o amplă mutație: devierea Jiului, care acoperea zăcămintele de lignit pe unele porțiuni, și regularizarea lui. Și astfel venerabilul riu a fost deviat cu circa 1 500 metri spre vest și încorsetat în maluri sigure. Jiul devine un riu modern, taluzat, oprit de la revărsări intempestive și angrenat în dezvoltarea economică a acestor locuri prin folosirea apelor lui în scopuri

industriale, la termocentrala în construcție.

Făcînd acest istoric al pămînturilor gorjene întrebuițăm merelu timpul trecut. Dacă stăm însă să facem un calcul, primele lucrări miniere în aceste locuri au început abia prin 1955-1956, deci într-un trecut foarte apropiat. Însă ritmurile înalte de dezvoltare impun o altă înțelegere a timpului, cînd îl calculăm pe coordonatele economice. Astăzi, de exemplu, ar fi de neconceput aici o excavare clasică, cu încărcare și descărcare discontinuă. Dar metoda se întrebuițează doar cu 5 ani în urmă. E mult de atunci... Din 1967 s-au introdus treptat excavatoarele cu rotor. Numele denumește destul de palid aceste uzine colosale care domină luncile Jiului. Înalte de 42 de metri, cîntărind cîteva mii de tone, aceste adevărate uzine mobile au adus ceea ce tehnologia modernă are mai de preț: productivitatea. Un exemplu: excavatorul cu rotor de la cariera Gîrla excavează 2 470 metri cubi de steril sau cărbune pe oră. Capacitatea productivă a unui om este doar de 2 metri cubi în aceeași perioadă de timp. Dacă la această paralelă cifrică adăugăm că o astfel de navă (cum e în mod obișnuit denumită) e deservită de zece oameni pe schimb, vom avea cea mai elocventă imagine a eficienței arsenalului tehnologic pe care îl utilizează minierii de la Rovinari. Pînă aici

merele pe care și în alte locuri de altfel, utilajele și tehnologia au ridicat imperios problema oamenilor calificați.

— Să conduci un excavator cu rotor nu e prea complicat — ne explică directorul exploatarei Rovinari, Atila Galtői. Așa, privindu-l, te copleșește prin gigantismul lui. În fond e o întregă uzină. Dar o uzină atît de ingenios proiectată și pusă la punct, atît de docilă, încît din punct de vedere al comenzilor nu prezintă bariere insurmontabile. Dificultățile țin mai degrabă de întreținere și depanare. Aici intervine specializarea. Dacă ne gîndim că exploatarea se situează într-o zonă pur agricolă, fără tradiție industrială notabilă, și dacă adăugăm că omul care trebuia specializat era muncitorul agricol, sursa brațelor noastre de muncă, vă veți da seama ce efort s-a făcut. Un adevărat transplant de mentalitate. Toți oamenii — cu rare excepții — au fost școlarizați și specializați aici. Ei au atins într-un timp record maturitatea tehnică necesară și o înaltă conștiință muncitorească. Doi factori absolut necesari pentru promovarea progresului în orice domeniu. Secretarul general al partidului nostru a arătat cu o desăvîrșită profunzime rolul educației și al dezvoltării dragostei față de muncă. E ceea ce am făcut și ne propunem să continuăm, mai temeinic, mai multilateral, mai organizat, în politica noastră cu cadrele tinere. Vorbeam de o maturitate tehnică cîștigată într-o perioadă scurtă. Confirmarea a venit în timpul probelor de capacitate a utilajelor. De obicei ele sînt făcute de furnizori. Noi le-am realizat cu echipajele noastre și am obținut rezultate excelente. Sigur, n-a fost un miracol. Anii de experiență ai începuturilor ne-au învățat că tehnologia pe care o minuiim solicită muncitorului cunoașterea mai multor meserii. Nu e suficient să fii doar excavatorist, ci mai ales lăcătuș și electrician. Lucrezi pe o uzină mișcătoare, unde trebuie să fii capabil să intervii în orice clipă. Policalificarea a făcut din muncitorii noștri specialiști în trei meserii...

Industria minieră a Gorjului va da în 1971 o producție de milioane tone lignit. În 1975 se estimează că extracția va crește spectacular. Unde va merge tot acest cărbune? Încă de pe acum transportarea pe bandă se îndreaptă de-a lungul multor kilometri de la diferitele exploatare din zona Rovinarilor spre termocentrala construită chiar în bazinul carbonifer. Ea va fi marea consumatoare a lignitului de aici. Producția excedentară va fi livrată termocentralei Țalnița. Un proiect bine gîndit, care se dovedește a fi foarte economic.

II.

Cea mai înaltă și mai masivă construcție gorjeană la ora actuală este, fără îndoială, Termocentrala de la Rovinari. Ea domină lunca Jiului și împrejurimile, iar primul coș de fum (200 m înălțime) poate fi zărit de la foarte mulți kilometri depărtare. Spre aceste locuri se îndreaptă zilnic, pe 65 de trasee, mii de oameni. Decretat șantier al tineretului, aici lucrează, pe diversele platforme, peste o mie de brigadieri. Sute de tineri au deprins aici pentru prima oară o meserie și tot aici, în procesul muncii, nu numai că ei se specializează, dar își formează și o conștiință nouă. Faima șantierului a depășit hotarele județului și marea construcție constituie o atracție pentru cei care doresc să cîștige o experiență tehnică temeinică, să devină oameni întregi, responsabili de rolul pe care îl au în societate.

...Există în viața lui Carol Kardos un moment emoționant. Fierar betonist, colindînd micile șantiere ale Banatului, făcînd un efort în plus ca să termine

lucrul la cursurile serale, Kardos, după absolvirea Facultății de construcții industriale mai avea de făcut o opțiune majoră: unde să ceară repartiția? Îmi povestește:

— Eram foarte emoționat la repartiție. Îmi era teamă că, pînă să-mi vină rîndul, să nu fie completate locurile pentru Rogojelu (Rovinari — n.n.). Nu fusesem niciodată pe acest șantier, auzisem doar de existența lui, dar obiectivul, grandoarea lui mă fascinau. În sfîrșit, am fost primul care a făcut opțiunea pentru Rogojelu. Și după mine, alți șase dintre colegii mei. Și iată-ne aici. Sperăm să învățăm multe și să cîștigăm o experiență tehnică dintre cele mai complexe. De altfel acest deziderat estompează micile neajunsuri ale începutului.

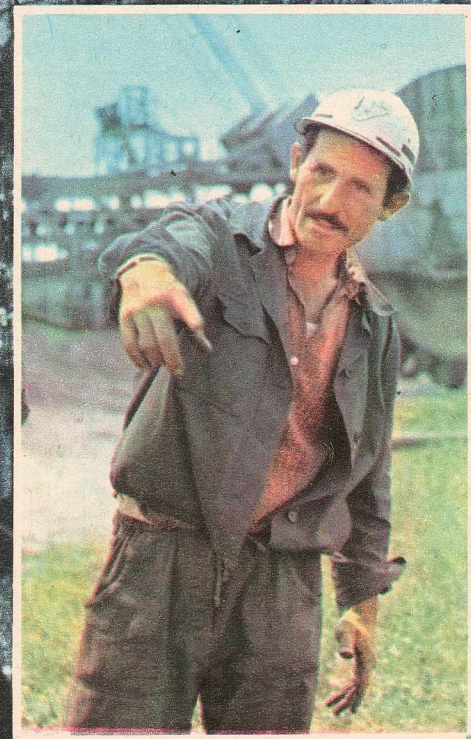
...Fiecare om cu povestea și aspirațiile lui. Mă gîndeam, auzindu-i pe acești tineri, la alții, aciuți (prin cine știe ce căi) departe de activitatea productivă directă. Mă gîndeam cîtă dreptate are secretarul general al partidului cînd spune: «**Trebuie să dezvoltăm în tineretul nostru dragostea față de muncă. Fiecare să înțeleagă că în orice domeniu de activitate este necesar să-și aducă contribuția la dezvoltarea societății noastre.**»

Niciodată ca în epoca noastră omenirea n-a fost mai însetată de energie. Țările lumii întreprind un uriaș efort pentru amplificarea surselor energetice și găsirea unor noi modalități, mai eficiente, pentru producerea curentului electric. De-a lungul unui secol balanța combustibililor a cunoscut o mutație spectaculoasă. Dacă în 1860 lemnul reprezenta 74 la sută, azi raportul s-a schimbat radical. Cărbunele urmă de la 24 la sută (cu un veac în urmă) la 42 la sută azi, iar gazele, petrolul, sursele hidro se afirmă ca materii prime energetice de o importanță covârșitoare. Vasta operă de industrializare a României, dezvoltarea impetuoasă a tuturor ramurilor economiei, modernizarea agriculturii, marele program de electrificare a satelor sînt cîteva din factorii obiectivi care au determinat dezvoltarea susținută a bazei energetice a țării noastre. Caracteristic pentru etapa actuală de expansiune a energiei românești este crearea, paralel cu utilizarea potențialului energetic al rîurilor interioare și a resurselor Dunării, a unor centrale termoelectrice de mare putere, funcționînd pe bază de cărbuni inferiori. Avantajele sînt multiple: valorificarea cît mai eficientă a resurselor naturale, rezolvarea optimă a asigurării resurselor de energie primară, posibilitatea amplasării acestor centrale în vecinătatea marilor bazine carbonifere. Termocentrala de la Țalnița (Craiova) este în prezent cea mai importantă unitate din sistemul energetic care utilizează lignitul drept combustibil de bază, dar cea de la Rovinari, în plină construcție, o va depăși în final prin puterea instalată. Amplasată într-un județ cu un potențial industrial mai modest, ea confirmă politica consecventă a partidului de dezvoltare armonioasă a tuturor regiunilor patriei, contribuie la utilizarea rațională a forței de muncă locale și la extinderea altor ramuri economice din județ (extracția cărbunelui). Cu ea, Gorjul se va număra, la sfîrșitul actualului cincinal, printre cei mai importanți producători de energie din țară. Aici, unde totul este nou și fascinant prin dimensiuni și prin nivel tehnologic, pe acest vast șantier, mii de tineri își însușesc, în afară de o profesiune, și o nouă conștiință. Entuziasmul, energia, priceperile sînt îmbogățite de conștiința marilor răspunderi pe care le au față de societatea socialistă care le-a creat nelimitate condiții pentru dezvoltarea plenară a personalității și aspirațiilor lor.

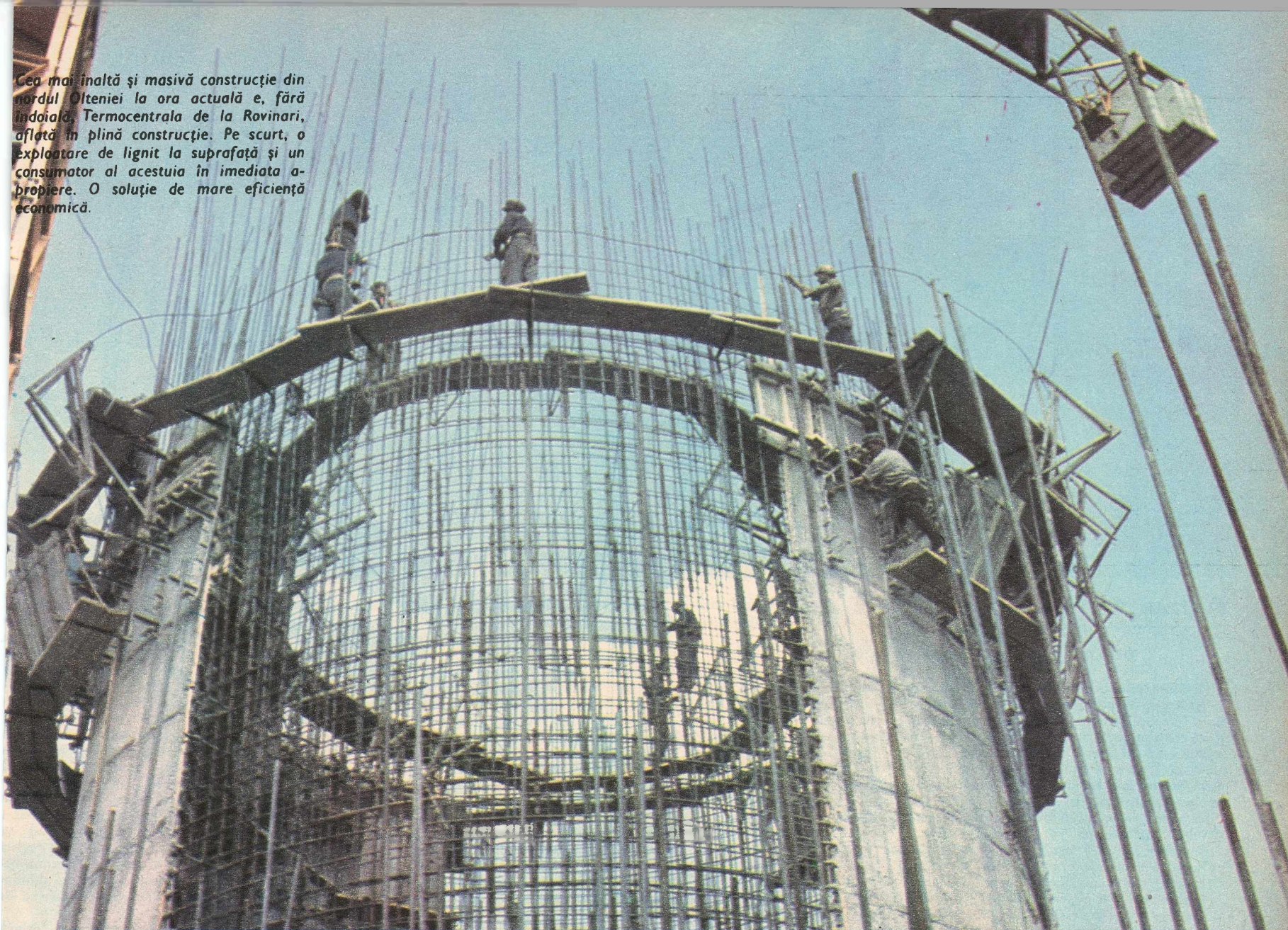
ENERGII PENTRU VIITOR

Sub cerul Gorjului au apărut acești coloși de metal. Un excavator cu rotor de o impresionantă productivitate: 2.470 mc de cărbune pe oră.

Cea mai înaltă și masivă construcție din nordul Olteniei la ora actuală e, fără îndoială, Termocentrala de la Rovinari, aflată în plină construcție. Pe scurt, o exploatare de lignit la suprafață și un consumator al acestuia în imediata apropiere. O soluție de mare eficiență economică.

Dacă maestrul Traian Sechereș e un veteran al șantierelor țării, ing. Nicolae Schultz și lăcătușul Iosif Hebbeling sînt la prima lor confruntare cu asprimile șantierelor. Și ca ei, peste 1 000 de brigadieri care constituie Șantierul național al tineretului de la Rovinari învață aici o meserie ori cîștigă experiență tehnică, maturizîndu-se.

„O maimuță
rămîne maimuță,
chiar dacă-i
acoperită cu aur
și purpură“

Lucien de SAMOSATE

Proces maimut

Acuza victimei:

DE LA GHIȚĂ LA GEORGE (dzs:dz)

Pe Ghiță, colegul meu de bancă, nu l-am văzut de mult. Să tot fie de atunci vreo cinșpe ani, ba chiar și mai mult. Cum se spune foarte filozofic și duios, «o dată cu absolvirea, căile noastre s-au despărțit»; dar, așa cum ne-am promis cînd am făcut fotografia aceea în care ne-am îngrămădit cu toții și — minune! — am încăput cu toții, «noi n-am încetat nici o clipă să ne gîndim unul la celălalt, fiecare la ceilalți».

De aceea acum înțelegeți-mi tremurul sentimental al glasului și ascultați-mă, rogu-vă, mai departe.

Fără discuție, ar fi fost un foarte bun prilej să-l revăd pe Ghiță al meu la petrecerea aceea de pomină cînd am sărbătorit, mai mult sau mai puțin cuvințios, zece ani de la absolvire. Dar n-a fost să fie, nici chiar atunci. Pentru că Ghiță — ajuns între timp destul de «mare» — se afla, cu o treabă foarte serioasă, pe marginea cealaltă a Europei, dacă țin bine minte, tocmai pe la Stockholm. Știu lucrul ăsta pentru că Ghiță ne-a trimis o telegramă pe care ne-a citit-o tuturor șeful promoției, telegramă prin care Ghiță ne înștiință că își dăsește nu din vina lui, ci din pricina unor interese colective superioare; că absența asta îl costă pe el — sufletește — foarte mult și că, oricum, să-l socotim alături de noi. Mi-amintesc că telegrama asta ne-a cam făcut praf, bineînțeles, tot din punct de vedere sufleteș. Pe scurt, l-am ascultat pe Ghiță, cel din telegramă, și l-am simțit alături de noi mai dihai decît chiar dacă ar fi fost.

De altfel aș fi nedrept dacă aș susține că în tot răstimpul acesta Ghiță n-a mai dat și alte semne de viață. Mi-a trimis ilustrate și de prin alte locuri de peste hotare unde el ajunsese și eu, după cît țin minte, nu. Ilustrate frumoase și de loc banale: spirit subțire, Ghiță știa să aleagă numai dintre acelea care înfățișau opere de artă celebre. Mi-a mai trimis, de asemenea, cu regularitate de ceasornic, la începutul fiecărui an și de ziua mea — asta mă rușina cumplit, pentru că eu habar n-aveam cînd era a lui — cite o carte de vizită pe dosul căreia găseam două-trei propozițiuni simțite și profunde. Ca să fiu sincer și fiindcă tot a venit vorba, trebuie să recunosc: multă înțelepciune de viață, multe maxime latine și grecești am învățat eu de pe ilustratele lui Ghiță.

Dacă el era atît de ocupat, normal ar fi fost să-l caut eu. Aș fi făcut-o bucuros, pe cuvînt, însă pur și simplu nu-i știam adresa. Cărțile lui de vizită erau din hîrtie mătăsoasă gălbui-aurie, numele lui și titlurile — că are nu știu cite! — erau splendid caligrafiate — cînd în franceză, cînd în engleză, cînd în japoneză — dar pe nici una n-am găsit strada și numărul lui de acasă. La minister, unde lucrează, i-am tot telefonat, dar eu eram mereu grăbit, adică între două trenuri, și el mereu în ședințe, din care nu putea fi — în nici un caz! — scos. Așa că anii au trecut și eu am rămas cu imaginea lui Ghiță acela de care mă despărțisem la absolvire.

V-am înșirat toate astea ca să mă înțelegeți de ce — acum cîteva zile, cînd, în sfîrșit, l-am reîntîlnit pe Ghiță — am avut năucitoare senzație că... Ghiță nu mai este Ghiță. Firește, știu că timpul modifică oamenii, dar ce s-a petrecut cu Ghiță al meu, cu Ghiță al nostru, este prea de tot. Pur și simplu, nu-mi mai dădeam seama ce fel de om este. Pentru mine șocul a fost atît de puternic încît m-am decis pe loc să pierd paralele date pe biletul de întors acasă și să rămîn o zi cu neo-Ghiță al meu, ca să-l redescopăr. Încît ce urmează este mai mult jurnalul zilei pe care am petrecut-o cu el. Cu Ghiță sau, mai potrivit preferinței lui spus, cu George: Un George pe care însă — vă previn — trebuie să-l citiți potrivit convenției fonetice, potrivit simbolurilor fonetice — dzs:dz — adică un fel de «Gioogi». Deci, vă invit la o zi petrecută în compania

excolegului meu de bancă, Gioogi Adumitrăchioaiei, fiul lui Toader și al Varvarei, gospodari așezați din Buciumul de Sus.

Mi-a fost greu să-l pricep pe Gioogi chiar de la început, de cum a deschis gura. Aaa, despre graiul lui Gioogi se pot spune cîteva cuvinte! De fapt lui îi reușește performanța de a vorbi în două-trei limbi deodată. Dar asta încă n-ar fi nimic. Căci chiar dacă știi și tu cele cîteva limbi din care Gioogi își recrutează cuvintele și expresiile, Gioogi tot te încuie cu cel puțin un cuvînt de neînțeles — fie el neologism, fie barbarism, fie termen de ultraspecialitate sau fie mai știu eu ce — pe care îl plasează absolut în fiecare propozițiune. Cît despre restul cuvintelor, cele, să le spunem, normale, adică cele pur și simplu românești, ele, săracele, sînt strivite de niște accente din gramatici străine, accente puse pe capul, pe șalele ori pe coada cuvîntului, exact atunci cînd nu trebuie. Altele sînt lungite. Gioogi a inventat cuvîntul extensibil. Din «frumos» el a făcut «frumoooo». Altele sînt scurtate. «Magnetofonul» lui e «mag» — evident, nu în accepțiune biblică.

Gioogi folosește adjectivul superlativ cu toată convingerea. De cum m-a văzut, mi-a spus că «aparitia mea e sen-za-ți-o-na-lă, ne-mai-po-me-ni-tă», că arăt «admirabil» și că, în general, «sînt un dement adoraabil, pus pe surprize grețos de agreabile». Mai pe la urmă m-am lămurit că împerecherea asta de cuvinte care se bat cap în cap este un alt «truc» de-al lui. Am folosit cuvîntul truc, pentru că ultimul drum al lui Gioogi fusese în Franța, unde descoperise farmecul cuvîntului cu pricina. Drept care îl folosea în proporție de o dată la 11 cuvinte. Credeți-mă, e un ritm cu efecte epidemice.

Mărturisesc că o bună bucată de timp grija lui Gioogi de a vorbi doar cu cuvinte, cu expresii de efect m-a amuzat. Însă așa deodată mi-am amintit de o sentință pe care am citit-o — culmea! — tocmai pe una din ilustratele primite, cu ani în urmă, de la Gioogi: «Un om prețios e mai periculos decît un analfabet». Așa se face că deodată mi-a pierit tot cheful.

Gioogi are pretenția că, datorită discernămintului său ieșit din comun, știe să trăiască cu totul altfel decît restul lumii. M-a invitat la el acasă, i-am cunoscut nevasta și copiii și mi-am făcut o idee.

Gioogi și-a creat un interior menit să-ți intre în ochi, să te uluiască. Aversiunea lui pentru mobila nouă dar «de serie» este evidentă. Slăbiciunea lui Gioogi este mobila de pe vremea bunicii: cariată, chituită, pătată, dar «cu patină». Gioogi umbă după ce n-are și n-o să aibă niciodată pentru că el e un nestatornic, un băut de vînt; de vîntul ultimei mode, vreau să spun. Sub aspectul ăsta e o victimă. Și-a adunat în casă sumedenie de obiecte cu care n-are ce face, care nu-i sînt de nici un folos, dar lozinca lui este: totul pentru a fi privit, totul pentru a epata! De aceea Gioogi este și colecționar de obiecte «de artă», care însă atrag atenția mai degrabă prin valoarea lor bănească decît prin cea artistică. În paranteză fie spus, Gioogi are pe degete — el vreo două și nevastă-sa vreo trei — inele groase, din aur mult — ghiuluri, cum le spune el cu un aer blazat de parcă ar minca aurul uns pe plîne — pe care, atunci cînd vorbește, și le flutură pe sub ochi, ostentativ și repetat, pînă cînd e sigur că i-le-a văzut, pînă cînd e sigur că te-a uimit și umilit.

Gioogi are și o bibliotecă foarte serioasă, pentru că trebuie să se știe că el e un intelectual. În rafturile ei sînt nenumărate cărți cu dedicații ale autorilor pentru Gioogi. Căci el e mort după dedicații, dar asta nu înseamnă că și citește cărțile acelea. Nu, el preferă să citească ori numai clasici, ori să facă rost, înaintea tuturor, de ultimul best-seller apărut în cine știe ce colț îndepărtat al lumii. Fiindcă pentru el a fi informat cu un ceas mai devreme

decît cei din jurul lui e o chestiune de onoare, o rațiune de a fi. Doar e limpede, el trebuie să-i uluiască pe ceilalți el trebuie să fie cel superior, el trebuie să fie excepția. Se socotește intelectual profund — poartă și ochelari fără dioptrii, pentru că vede perfect, ca un animal sănătos ce este — dar din drumurile sale prin străinătate n-venit cu nici o carte, ci doar cu sutiene și cosmetice «super» pentru nevastă.

Gioogi a avut bani de o «Dacia» nouă, dar a prefera să-și cumpere un vechi Ferrari decapotabil și cu o caro serie splendidă, un Ferrari cu un motor atît de uzat cînici pînă la piață nu-i în stare să-l ducă, dar un Ferrari care, ce-i drept e drept, adună o mulțime de admiratori în fața porții casei lui. Căci Gioogi are garaj dar, cît lumina și vreme frumoasă, își ține mașina parcată «la vedere». Gioogi face rost, el știe de unde, de reviste străine, și în lumea celor care nu discută decît despre meciuri și automobile el e deținătorul — evident, admirat și invidiat — al ultimei informații, al ultimei noutăți de aiurea.

În sfîrșit, hainele lui Gioogi sînt conforme ultime tăieturi lansate în «Lui»; Gioogi mîncă la un anumit restaurant «unde nu vine origicine» și știe să descifreze fără ajutorul ospătarului denumirile pompoase și aiurite din lista de mîncăruri; Gioogi face yoga, iar week-end-uri pentru el e sînt; Gioogi nu pricepe nimic din muzica simfonică și nici din cea de operă, dar se duce la concertele și spectacolele cu participare străină extraordinară; Gioogi își dă copiii să învețe numai la școli speciale și le organizează «ceaiuri» de care el, «copil al celei de-a doua conflagrații mondiale, n-a avut parte»; Gioogi o apucă pe nevastă-sa de o ureche — fin, doar cu virful a două degetele — îi întoarce capul spre tine și, cu o degajare superioară, te întreabă, dînd totodată și răspunsul: «Are o nutriție simpatică tovarășa mea de viață, nu-i așa?»; Gioogi e «tracasat» de faptul că i s-a desprins monograma de pe valiză tocmai acum, înainte de o plecare neprevăzută; Gioogi e fericit că, în fine, i s-a recunoscut că are boala cea mai periculoasă a epocii, o insuficiență cardiacă vagă, dar destul ca să poată vorbi despre el cu un ton de om «împăcat cu o soartă, evident, nedreaptă».

Și totuși personalitatea lui Gioogi se relevă abia în relațiile lui cu ceilalți.

Înainte de toate, el este un rege al opiniilor. E firesc, doar a văzut tot, a citit tot, iar decît să pară neștiutor, preferă să mintă, să inventeze cu lux de amănunte. Dacă l-ai cunoscut, nu mai ai nici o scăpare: te chestionează nemilos și trebuie să-i spui «ce știi?», ce ai?, cine-s părinții și neamurile tale?». Apoi, te cataloghează sentențios, definitiv. Peste un ceas nu se sfîșește, în fața ta, să repete unor nou-veniți vorba ta de spirit.

Gioogi are un rafinament perfid: nu-și recunoaște adevăratele preferințe și pare că nu-l interesează chestiuni care de fapt sînt vitale pentru el. Gioogi se ferește de cei «mai lustruiți» decît el; căci e conștient că ei sînt un termen de comparație care-l dezavantajează.

Cu ceilalți însă, cu cei care depînd de el, Gioogi e scribos. A fost în străinătate, a avut contacte cu alte civilizații, are mari pretenții și multe ifose, dar îi pune pe subalterni să facă anticameră, o face pe inaccesibilul, își îngăduie să-i tutuiască, așteaptă să fie salutat el de femei, iar din cînd în cînd își trimite colegii să-i aducă scrumiera din alt birou. Gioogi se socotește subtil, dar e de o bătădărie masivă, monumentală.

Gioogi își acordă o importanță cu mult mai mare decît o are. Gioogi se admiră dar provoacă celorlalți antipatie, repulsie. Se socotește factotum, indispensabil, net superior celorlalți, și se declară obosit. E faza cînd lui Gioogi snobismul i-a împănă tot capul.

Și fiindcă eu, cel care fac parte din rîndul celor mulți

Procesul celor

Dezbateri imaginată și scrisă
de Nelu IONESCU

și banali, am reușit să mă înalț pînă la... altitudinea creierului său, să-mi fie îngăduit să mă opresc puțin aici, ca să-i disec și mentalitățile.

Gioogi admiră, pînă la idolatrie, tot ce se face în străinătate și n-are pic de încredere în posibilitățile românilor lui. E mai rău decît un apatrid. E un fel de trădător. Pentru că mănîncă piinea făcută de țărani noștri, iertați-mă; pentru că-i plac sărmăluțele și cotnariul nostru; pentru că se adăpostește în confortul edificat de constructorii noștri; pentru că-i place s-o ducă bine, îmbelșugat, în țara asta; pentru că-i place să fie șefuleț pe aici; pentru că se plimbă prin lume pe banii noștri; pentru că nu se jenează să-și satisfacă apetitul pentru prestigiu social și pentru succes economic personal în mijlocul și pe spinarea societății noastre; pentru că, făcînd-o pe principialul, tipă că pudoarea și decența sînt sentimente burgheze și introduce în relațiile noastre tovarășești grosolănia agresivă și jignitoare; pentru că disprețuiește tradițiile noastre, folclorul nostru, dar îi place «să rupă gura» străinilor cu un disc de-al Mariei Tănase ori cu o le din Oaș, ori cu un covor moldovenesc; pentru că are părinți care au săpat din greu pămîntul, părinți care au îndurat în alte vremuri mizerii și nedreptăți, ca să-l hrănească, să-l crească, să-l educe pe mărița-sa «El»; părinți care și-au riscat viața ca să-i dea o țară liberă și o condiție de om liber și egal cu toți ceilalți din poporul ăsta; pentru că el nici nu concepe ca odraslele lui — nu tocmai sclipitoare de inteligență — să nu facă studii superioare, nu de altceva, dar ca să evite munca la un loc cu cei pe care își permite, cu nerușinare crasă, să-i socotească vulgum pecus.

Cum m-am despărțit de Gioogi am să vă spun mai pe urmă. Deocamdată vreau să vă explic cum de am ajuns să cer darea lui în judecată.

L-am revăzut, unde credeți? Ei bine, vorbind într-o adunare. Și deodată am avut revelația *periculozității lui sociale*. Deci Gioogi poate să amăgească, poate fi luat «de bun». Nu pentru mult timp, pentru că Gioogi — contemporanul meu — nu mai este un snob tradițional, adică romantic-ridicol, adică un snob care face artă pentru artă, ci un snob interesat, deci grăbit, deci care sfîrșește prin a se autodivulga. Totuși Gioogi, atunci cînd nu sîntem destul de vigilenți, ne înșală și — cu zîmbetul lui fermecător, cu aparentele sale bune maniere, cu ținuta lui impecabilă, cu frazele lui curgătoare — se adresează celor mulți. Celor pe care îi disprețuiește și de care, paradoxal dar absolut explicabil, se teme.

Așa se face că am trecut peste amintirea fostului meu coleg de bancă și — socotindu-mă puternic lezat — am întinat prezenta cerere de chemare în judecată.

De fapt, am fost și rămîn un bun coleg. Pentru că nu cer judecarea și condamnarea lui Ghiță al meu, ci a lui Gioogi, măscăricii apărut de nu știu unde.

Cuvîntul apărării:

«CE V-AȚI FACE FĂRĂ MINE?»

Gioogi nu s-a prezentat în fața judecării. Nu mă miră. Lașitatea face parte din... personalitatea lui de individ lipsit de personalitate. Gioogi e un debil care și-a confecționat o mască de om puternic. Dar se pare că nu devii Hercule dacă ai arcul și măciuca lui. Gioogi nu s-a prezentat. E consecvent cu el însuși. Adică tot terorizat de gîndul că el și mentalitatea, opiniile, felul lui de a fi ar putea fi atinse de dispreț.

Gioogi nu s-a prezentat, de aceea pentru el am să vorbesc tot eu; mai precis, am să vă relatez cum ne-am despărțit noi atunci și care au fost ultimele lui vorbe. Poate

vor fi folositoare pentru o judecată obiectivă.

Eram din nou în biroul lui Gioogi. Ieșise dintr-o ședință cam înfierbîntat. Era indignat de «orbia» colegilor lui «care nu umblaseră prin lume cit el» și care susțineau că se putea renunța la importul nu știu cărui agregat pentru simplul motiv că un colectiv de la o centrală subordonată era pe cale să definitiveze proiectul agregatului cu pricina, firește, într-o viziune proprie. Gioogi tuna și fulgera. Era «pătruns» de ideea incapacității alor noștri și de aceea a superiorității producătorilor străini.

M-am enervat și eu și i-am spus că ar face foarte bine să-și mute tabloul care înfățișa hidrocentrala de la Porțile de Fier de pe peretele din spatele scaunului de la biroul lui pe undeva unde să-l aibă mereu înaintea ochilor. Apoi m-am montat și mai rău și, cum se spune, l-am luat la rost:

— Ascultă șefule, în ultimul trimestru te-ai uitat vreodată într-o oglindă? Ai văzut ce mutră mulțumită de tine ai? Și pentru ce, colega? Pentru că te-au trimis în străinătate? Ingineri buni avem destui. Și pricepe că ăștia de aici, din minister, nu-s chiar orbi de tot. Într-o bună zi au să vadă și ei ce vād eu. Nu-ți cer decît un singur lucru, sir Gioogi: să te întorci cu picioarele pe pămînt! Să-ți păstrezi cumpătul și bunul-simț! Să nu ne faci de rușine pe noi, ăștia, care ți-am fost colegi!

Se pare că Gioogi a fost impresionat, pentru că a căutat să se justifice. De aceea m-am gîndit că replica lui de atunci ar putea ține loc — acum, aici — de cuvînt al apărării.

— Mă socotești tu snob — mi-a zis — poate și sînt, dar să știi că fără de-alde noi e greu. Mai ales azi, cînd timpul este atît de scurt. Mă alungi tu, dar să te vād ce-ai să faci fără mine? Cine o să-ți mai dea cu promptitudine adrese utile? Cine o să-ți spună ce stațiune e bună pentru boala bilei tale? Cine o să-ți descrie ultimul spectacol-bici din străinătate? Și cine o să-ți deschidă ochii cum se face un nod de cravată contemporan cu noile minuni ale revoluției tehnico-științifice?

De-abia atunci am văzut limpede de tot caricatura care se instalase pe chipul fostului meu coleg de bancă. Și-am izbucnit în ris. Asta l-a umilit cumplit. S-a întors și a plecat.

Pășez fără aroganță, omenește, ca și altădată. N-am mai ris. L-am strigat: «Ghiță, măi Ghiță!» S-a oprit, s-a întors, și-atunci l-am întrebat frățește:

— De ce naiba, mă?

ÎNCHEIERE

Pentru a-i pune în cunoștință de cauză pe cei care n-au citit primul nostru dosar, reproducem în întregime conținutul «încheierii» date atunci.

Deci, tot în aceste pagini ale revistei veți găsi, din cînd în cînd, un astfel de, să-i spunem așa, proces public la care dumneavoastră, în calitate de cititori ai «Flacării», sînteți invitați să aveți rolul de judecători.

Cele mai interesante dintre opiniile dv. — inedite și obiective — vor fi reproduse, de asemeni, în aceste pagini, urmînd să țină loc de sentință, de hotărîre judecătorească a celui mai puternic juriu din țară: opinia publică.

Cu alte cuvinte, ne declarăm intenția de a stîrni dezbatere publică, în sensul cel mai larg și, firește, pe marginea celor mai acute probleme ale vieții noastre cotidiene contemporane.

Tragem nădejde ca pseudoprocesele noastre să-și dobîndească, curînd-curînd, rostul pe care li-l dorim: să îndrepte lucrurile acolo unde nu merg ca lumea și să prevină alte eventuale fapte dăunătoare.

Iar pentru ca cercul să fie fericit închis, așteptăm de la dumneavoastră nu numai sentințe, ci și idei arzătoare la ordinea zilei, care să facă obiectul unor viitoare dosare, unor viitoare «Procese-Flacăra».

Cît despre «încheierea procesuală» de față, în afară de ce v-a informat pînă acum, mai are menirea «să dea termen în cunoștința părților», pînă cînd judecătorii vor isprăvi de chibzuit și se vor pronunța.

de Ioan GRIGORESCU

EXOD (II)

Orice răsunătoare afacere cerească a fost întotdeauna pe pămînt o mare afacere turistică. Pelerinajele au însemnat drumuri, hanuri la răscruci, caravanserauri, negoț ambulant, circ și măscărici, apă la saca, vaduri comerciale și tîrguri bănoase. Focurilor vii de la Derbent veneau să li se închine zoroastriștii întregii Asii, bătînd drumurile din Indiile sacre pînă în Caucaz, și puternica cetate răsărită în apropierea flăcărilor nestinse care țîșneau de sub altarul marelui templu al lui Agni a crescut din obolul pelerinilor. Benares, Mekka, Borobudurul, grottele de la Elephanta, pagodele din Nikko, colosalul Buddha din Nara, catedralele din Zagorsk, toate acestea au fost, într-o primă etapă a turismului, locuri de pelerinaj în care țelul călătoriei conta mai mult decît peripețiile drumurilor lungi, de săptămîni și luni în șir. Era etapa timpurie, primitivă, a turismului, cînd omul nu descoperise încă plăcerea drumeției numai pentru drumeție, pentru a vedea, a cunoaște, a învăța, spre desfătarea ochiului și instruirea minții. Abia mai tîrziu, căpătînd revelația antichității, învățînd să dezvelească civilizații trecute, începînd să înțeleagă natura și devenind conștient de faptul că o înstăpînea, omul a deprins atracția descoperirilor și voluptatea de a și le însuși mergînd să le vadă.

Astăzi, turismul este un fenomen îndeobște eminatele al păcii, al comunicării și al înțelegerii între oameni, și numai tihna, încrederea și siguranța zilei de mîine îi deschid porțile. A asocia turismul cu războiul este un nonsens, deoarece nimic nu înregistrează mai direct decît el fișa de temperatură a certitudinii sau incertitudinii relațiilor dintre state și a vieții popoarelor. Sensibil termometru al actualității, turismul dă, într-un anumit sens, un certificat sui-generis asupra stabilității unei societăți, asupra ospitalității unui popor, asupra valorilor pe care acesta le are de înfățișat omenirii. El este dușmanul neîmpăcat al închistării și al xenofobiei. Nu-i de ajuns să fi moștenitorul unor vestite comori ale trecutului pentru a atrage fluxul turistic, cum nu este suficient pitorescul locurilor sau bogăția folclorului, căci turistul contemporan nu caută numai vestigiile ori curiozități, ci cere prezent, dialog, este avid să cunoască și să ducă la el acasă din ceea ce vede mai bun la alții, așa cum oferă el însuși. Industria turismului s-a născut ca un fenomen al lumii moderne și armele ei sînt nu numai farmecul stewardeselor, corectitudinea, promptitudinea și acuratețea serviciilor, corelația strictă dintre pliantul publicitar și realitate, dar, mai ales, căldura omenească, sentimentul familiei, — singurul capabil să atenueze senzația înstrăinării — cu un cuvînt, omenia, sfința și simpla ospitalitate care începe cu urarea de «bine-ați venit» și se termină cu «la revedere». Nonșalant dar pretentios, aparent indiferent dar observator acerb, pretins generos cu punga sa dar măsurîndu-și cu zîrzenie banul economisit pentru luna mării «evadării», turistul contemporan este un analist exigent și un propagator al reușitei sau nereușitei experiențe personale. A spune că numai avionul sau automobilul au schimbat turismul este o banalitate. Esențiala schimbare a fost adusă de calitatea serviciilor și de ospitalitate. Avionul sau automobilul nu face decît să scurteze timpul deplasării, dar astăzi nimeni nu mai pornește la drum spre o destinație necunoscută sau în hazard. Faptul că omul zilelor noastre poate trăi într-o singură zi cît trăia strămoșul său de acum o sută de ani într-o lună, nu-l face mai puțin pretentios, ci dimpotrivă. Un adevăr elementar demonstrează faptul că, în luna sa de concediu petrecută pe alte meleaguri, turistul vrea să trăiască cel puțin tot atît de bine ca la el acasă, comod, distractiv, instructiv, căutînd să recolteze impresii și amintiri la care să se poată referi cu plăcere în celelalte unsprezece luni ale anului. A-i nesocoti această elementară tendință înseamnă a-i răpi un drept pe care, chiar dacă nu și-l revendică cu vehemență, îl poate resimți mai tîrziu ca pe o frustrare.

De la «Voiajul sentimental» al lui Laurence Sterne au trecut două secole, mijloacele rapide de locomoție au fost puse să devoreze distanțele, lumea s-a schimbat din temelii, dar călătorul are tot doi ochi și în pieptul lui bate aceeași inimă. Și nu există decît o undă nevăzută care îi poate regla pulsul după cadența febrilă a emoției: căldura omenească. Privind cohortele de mașini care ne cutreieră șoselele, gîndiți-vă la ea. Este o investiție care dă roade.

«...NUMAI ACȚIONÎND ÎNTR-O PERSPECTIVĂ UNICĂ GENERALĂ ȘI, ÎN ACELAȘI TIMP, ÎNTĂRIND DREPTURILE, AUTONOMIA, INDEPENDENȚA ȘI INIȚIATIVA ORGANELOR LOCALE, A OAMENILOR MUNCII, VOM PUTEA — PE BAZA ÎMBINĂRII ARMONIOASE A CONDUCERII UNITARE CU INIȚIATIVA ȘI EXPERIENȚA DE JOS — SĂ ASIGURĂM MERSUL ÎNAINTE AL SOCIETĂȚII SOCIALISTE...»

(din Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și culturale-educative)

IZVORUL SE AFLĂ ÎN CASA NOASTRĂ

de Viorica CIORBAGIU

Fotografii de Vasile MOLDOVAN

Adjectivul este folosit, aproape totdeauna, cu nuanță de maliție. Pe drept ori nu. Ciudat mi s-a părut însă că deseori am auzit oameni care trăiau într-un oraș sau altul din țară spunând despre ei înșiși: «...noi, provincialii...» Pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios. Stăruie, în mod evident, un anume complex de inferioritate față de cei descinși din «metropolă». Și, hotărât, asta-i nedrept. Mărturisesc sincer că mi s-a întâmplat, nu o dată, ca fiind la Oradea, Iași sau Baia-Mare să mă simt eu o «provincială», cu toate

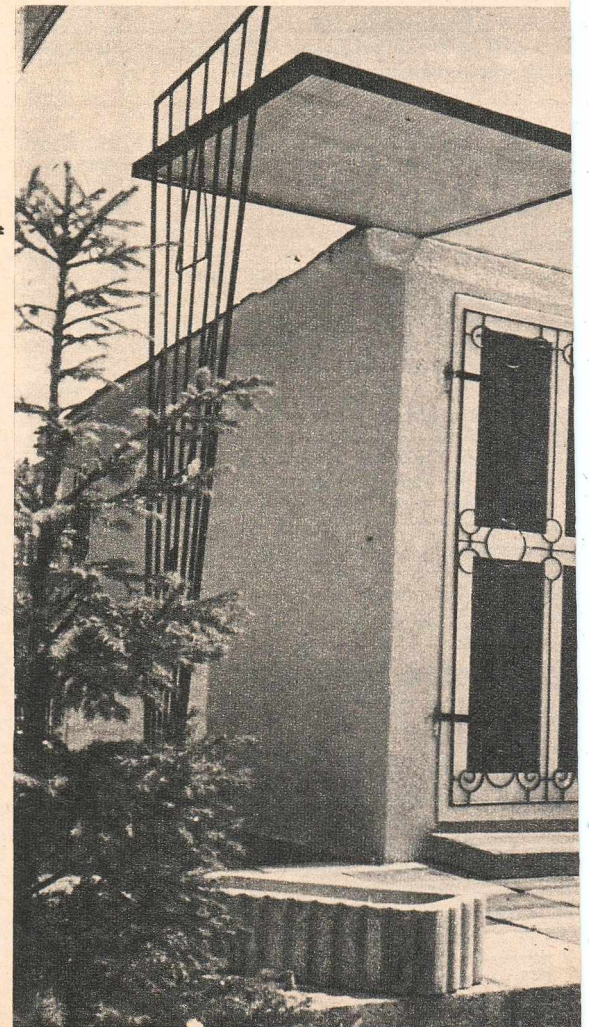
că am domiciliul stabil în București. Absența busculadelor în stațiile de autobuz, faptul că în librării orice cărțuție se impachetează în foiță și se leagă cu un șnur estetic ori că, bunăoară, ospătarii nu-și abandonează niciodată zîmbetul — iată numai cîteva amănunte pe care aș fi vrut să le transfer în unele zone bucureștene... Aceste reflecții transcrise pe hîrtie le-am redescoperit acum, după o recentă vizită de reporter în județul Mureș.

Desigur, fiecare oraș are (sau trebuie să aibă) personali-

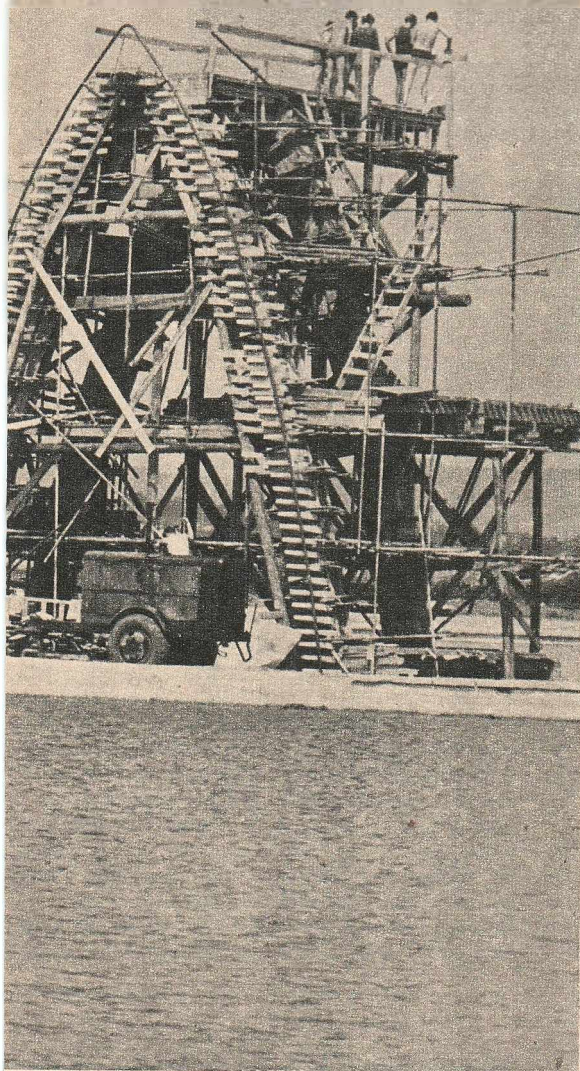
tatea sa distinctă. Și, din exterior, ceea ce remarcă dintîi un nelocalnic este elementul urbanistic. Pe acest plan Tîrgu-Mureș a cîștigat substanțial, în ultimii ani mai ales. Recapitulăm, împreună cu ing. Ștefan Tanislav — vicepreședinte al Comitetului executiv județean — cum a devenit sectorul de construcții și proiectare, din timid și șubred cum era la început, o reală forță capabilă să se descurce fără să ceară mereu sfaturi și consultații de la... centru. Nu-i mai puțin adevărat că reflexul față de tutelă (care, din fericire, începe să descrească, după repetatele indicații ale conducerii de partid și de stat) era destul de înrădăcinat și la Tg. Mureș. Era oarecum comod să fii «provincial» și să-ți spună alții în amănunt ce ai de făcut. Dar cine altul știe mai bine cum să-și orînduiască viața la el în casă decît însuși cel în cauză? Așa se face că, înțelegînd această rațiune de bun-simț, constructorii și proiectanții județului au învățat să-și confirme că sînt capabili să gîndească și să facă orice tip de construcții, de la casele de locuit și unitățile comerciale pînă la silozurile sau grajdurile din sectorul agrozootehnic. Virtuțile tehnice se însoțesc cu simțul estetic și economic, întrunite în noua zestre urbanistică nu numai a Capitalei, ci și a celorlalte localități ale județului.

Și tot apropo de latitudinea gospodarului față de stabilirea propriilor cerințe, toate activitățile de comerț din orașele Tg. Mureș, Sighișoara, Reghin și Tîrnăveni au fost recent subordonate comitetelor executive ale consiliilor populare respective. Asta înseamnă că, în funcție de sondarea gustului și cerințelor cumpărătorilor dintr-o urbe sau alta, se fixează fondul de marfă, se organizează și se dezvoltă rețeaua comercială. Așa-numitul «sfat comercial»

Pe «Dealul cireșilor» din Sovata au crescut anul acesta căsuțe de poveste.

Nu, nu-i o moară de apă, ci o trambulină a week-end-ului «de toate zilele»...

(care a putut să ia ființă după experimentarea sistemului «descurcării pe plan teritorial») analizează cum merg afacerile și stabilește, operativ, obiectivele pe termen scurt. Și încă un lucru, care pare nesoluționabil în alte județe: «sfatul comercial» stabilește și prețurile produselor noi — marfă de proveniență locală.

Și să mai spună cineva că transferul de responsabilități nu reactivează teoretic și practic funcțiile creierului omenesc! Iată un exemplu care, aparent, ar putea fi luat drept o bagatelă: nu demult, morile (plus șapte unități industriale, între care cele de prefabricate din beton de la Miercurea Nirajului și Gornești, balastierele din Hădăreni, Aluniș etc.) au trecut în subordinea și controlul direct al consiliilor populare comunale. Și de unde pînă la această măsură — cea mai firească din lume! — sus-citatele unități lucrau cu pierderi anuale de 2-2,3 milioane lei, rezultatele arată că paguba va dispărea complet, ba chiar se va realiza un beneficiu de peste un milion de lei. Am fost asigurată că această experiență servește la o riguroasă luare aminte («bază de plecare») pentru acțiuni similare în viitorul apropiat.

Într-o piață, știe oricine, se vînd legume și brînzeturi și (cîteodată) chiar bilete trase de papagal. Ei bine, în Piața «7 Noiembrie» din Tg. Mureș pot fi cumpărate case și garaje. Dacă nu mă credeți... Casele sînt, de fapt, căsute, dar au tot ce-i trebuie omului: odaie de locuit și dormit, bucătărie, baie și terasa pentru plajă ori odihnă în ceasurile de asfințit. Ca să nu mă taxați de mincinoasă trebuie să mai precizez că vînzarea-cumpărarea nu se face chiar pe loc. Amatorii se uită la căsuțe pe toate fețele și, dacă se hotărăsc, pot deveni cit ai bate din palme proprietari. La fabrica industriei locale din Fintînele se «construiesc» (din panouri demontabile) cîte șase căsuțe pe zi, care pot fi instalate oriunde (vara și iarna), cu condiția să aibă pe aproape surse de curent electric și apă. Asta, bineînțeles, dacă țin la confortul urban. Cît despre garajele demontabile (tot șase/24 h), ciți bucureșteni nu și-ar dori să aibă unul contra 4 600 lei, chiar cu prețul de a deveni... provinciali? În comuna Fintînele, modesta fabricuță creată din credite bancare de mică mecanizare a devenit o capacitate de 30 000 mc prefabricate, care, în afara celor două articole scoase pe piață (la propriu) este producătoare de tuburi pentru canalizări, grătare folosite în agricultură; acum se perfectează construcția din prefabricate a unor mici unități industriale sau pentru prestări de servicii destinate mediului sătesc. Vom întîlni deci, nu peste mult timp, în satele județului Mureș (nu știu dacă se «exportă»), ateliere de lăcătușerie ori saloane de coafură tip Fintînele. Și asta grație inteligenței cu care s-au folosit resursele de balast, recent descoperite în apropierea fabricii, care capătă drept la eliminarea diminutivului.

Cui trebuie să i se atribuie meritele valorificării bogățiilor naturale din județ? E cam greu să stabilești procentele pentru fiecare idee în parte. Am auzit însă vorbindu-se adesea despre osteneala rodnică a unor oameni cum sînt ing. Ion Vasluianu, Ștefan Bökkel, Ion Covrig, Ștefan Gedö, Ioan Antal, care alcătuiesc, împreună cu multe alte nume, colectivul de creație practică din județul Mureș. Ei au conferit un înțeles mai înalt așa-numitei industriei locale.

Iată, prin descoperirea unui zăcămint de nisip cuarțos lângă Sovata s-a creat materia primă pentru o unitate nouă de ambalaje din sticlă, care se și află în construcție (capacitatea: 20 milioane bucăți pe an).

Poate nu vă mai amintiți că, pe vremea cînd se construia Fabrica de zahăr din Luduș s-au experimentat prima oară prefabricate din puzderie de cîneapă. Au mai rămas de aruncat la gunoi cîlții. Dar de ce să nu-i folosim? — s-au întrebat gospodarii județului. Așa s-a născut ideea unei fabrici de mucava care să înlocuiască cheresteaua folosită, și cînd trebuie și cînd nu, drept ambalaj. Din păcate, Ministerul Industriei Lemnului a dat pînă acum doar avize incerte, cu toate că procedeul s-a experimentat la Cluj cu rezultate indubitabile. Ca să nu se mai roage ba de unii, ba de alții, specialiștii industriei locale din Reghin și-au dovedit că sînt în stare să facă singuri piese de schimb auto, pompe, valțuri și prese pentru fabricile de cărămidă, vagonași și multe alte articole utile, pentru care era cam greu să găsești prompt furnizori.

Dar județul Mureș nu-i bogat doar în nisipuri și piatră, ci figurează între cele dintîi locuri pe harta turistică a României. Anul acesta, alte zone au devenit accesibile turiștilor. De la Toplița la Reghin, pe noua șosea asfaltată, s-au pregătit trei popasuri cu casă și masă de bună ospetie. (Cornel Ceuca, directorul comercial pe județ, nu și-a cruțat puterile ca să iasă totuși bine.) Chiar la poalele Gurghiului s-a ținut în iunie un tîrg al fetelor, grație căruia s-a selecționat... o expoziție de artă populară care a fost expedită cu două standuri pe litoral, cît ține sezonul estival.

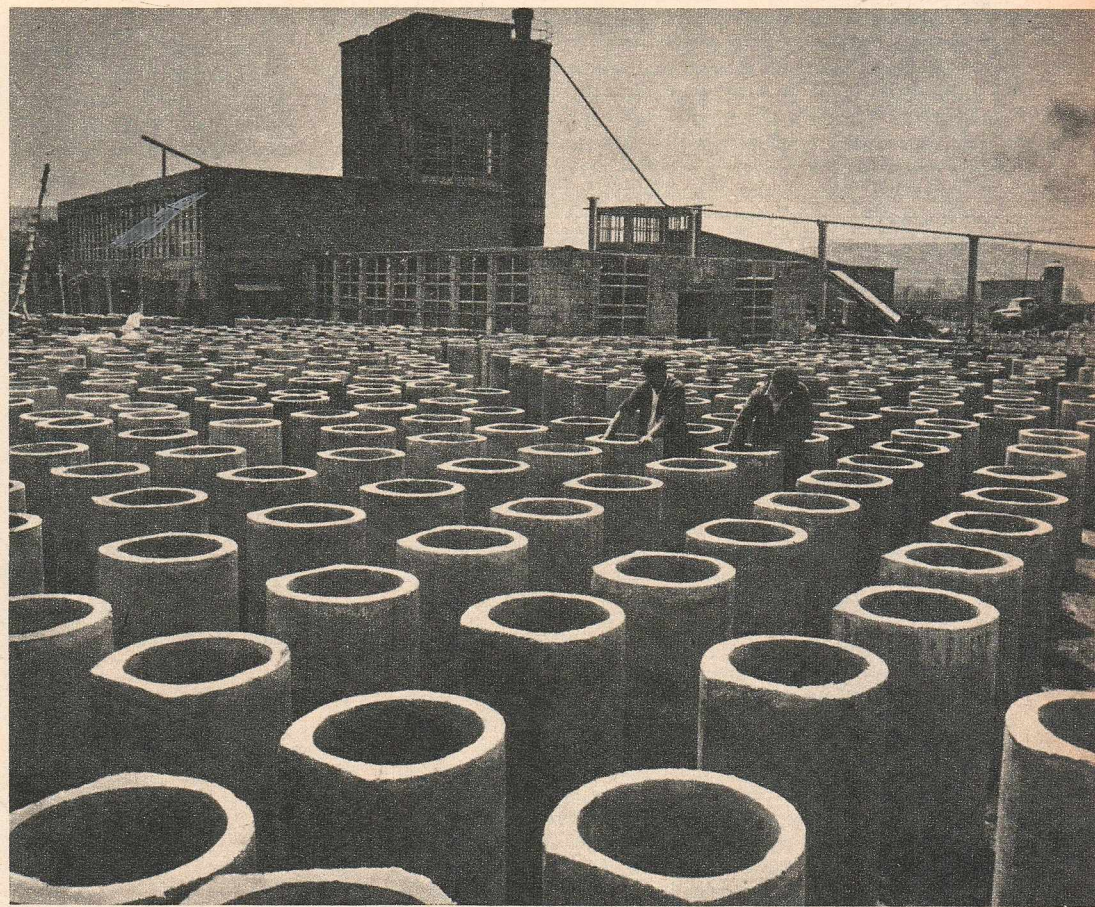
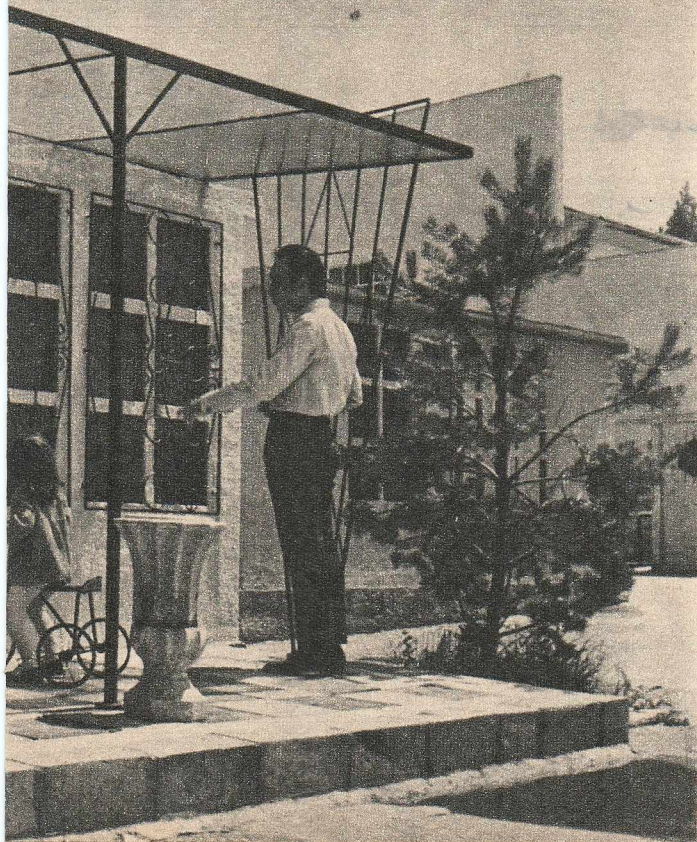
Pe valea Mureșului, la Salard și Gălăoia, vă așteaptă cîte un castel (de-adevăratelea), cu găzduire în lege, în decorul Munților Căliman. În afara «Tîrgului fetelor», un alt obicei tradițional a fost reinviat pe data de 4 iulie la Brincovești, sub numele său vechi de «Tîrg al cireșelor». Dacă nu ați fost, păcat!

— «Week-end»-ul nostru l-ați văzut? — m-a întrebat tovarășul Paul Chiorean, vicepreședintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean Mureș. N-ăș vrea să fim acuzați de patriotism local, dar e un lucru cu care ne mîndrim.

Și zău că e temei de mîndrie. «Week-end», nu-i de loc propriu spus. Pentru că cele 6 hectare teren de agrement alcătuiesc, pe o buclă a Mureșului, un paradis cotidian al tîrgumureșenilor. Eu i-ăș spune o pădure cu lacuri, în care poți înota, vîsli, poți juca minigolf, tenis sau volei, te poți închipui călătorind pe puntea unui vapor, în sfîrșit, așa-numitul «week-end» este o adevărată bucurie, unde e și soare și umbră și, mai ales, nu te sufocă înghesuiala binecunoscută (of!) a ștrandurilor.

Aș mai putea să vă povestesc ce minuni s-au petrecut cu stabilizarea apei dulci peste apa sărată din Lacul Ursu de la Sovata, despre «Bem-Bem», o băutură (made in Tg. Mureș) din suc de morcovi și mere, foarte bună și răcoritoare, despre dulăpiorul de ținut pantofi și despre o mulțime de alte noutăți. Din păcate nu-mi îngăduie spațiul. Un lucru este cert: cu așa provinciali, jos pălăria! Cine își mai închipuie că e suficient să stai în București ca să fii genial, se înșală amarnic!

O casă de vînzare în Piața «7 Noiembrie» din Tg. Mureș. Mai rămîne să o vrea și tatăl...

▲ Vrînd-nevrînd, trebuie să recunoști că fabricuța din Fintînele nu-și mai merită diminutivul.

DOCUMENTARUL
LA ORDINEA ZILEI

Un criteriu esențial:

EFICIENȚA SOCIALĂ

O încredere cu oarecare state de vechime ne îndeamnă să ni-i închipuim pe neobosiții și talentații noștri colegi de la Studioul «Sahia» alergând, în aceste zile, de-a lungul și de-a latul țării, peste tot unde aparatul de filmat poate fi martor, la orice oră din zi, al nobilei strădanii în care sîntem angajați cu toții, strădania de a ne îndeplini exemplar datoriile ce revin fiecăruia dintre noi, cei care ne verificăm unii în fața altora prin acuitatea răspunderilor conștiinței noastre politice, sociale, etice, cetățenești.

Documentarul, genul cinematografic cu putere de investigație practic nelimitată, trebuie să trăiască acum un moment al deplinei sale afirmări. Obiectivul și, în același timp, criteriul major, *maxima eficiență socială*, slujite cu pasiune, cu supunere la obiect, pot să determine apariția unor scurt metraje a căror prezentă să o simțim direct, neîntîrziat, ca pe un factor dinamic, capabil să stimuleze acțiunea, capacitatea de reflecție, atitudinea umană. După ce citiva ani la rînd am vorbit, mai direct sau mai pe ocolite, despre impasul documentarului românesc, după ce fiecare — după cît ne-au ținut puterile — am desprins ceea ce credeam noi de cuviință a fi principalele vicii sau pericole (sufocarea în pitoresc și descriptivism, năvala metaforelor gratuite și a măruntelor poetizări, iar ca o consecință a acestora — transformarea realității într-un teren bine nivelat dar pustit de interes), multe dintre ultimele scurt metraje au dovedit capacitatea de a se întoarce la rostul lor, de a fi o publicistică cinematografică emoționantă prin puterea de a se apropia de chipul contemporanului nostru, combativă prin necruțarea în fața a ceea ce întunecă efortul colectiv către adevărata puritate.

Intr-o ordine care nu-și propune nici un fel de ierarhizare, reamintim cîteva filme, nu pentru că ele ar reprezenta preferințele noastre subiective, ci întrucît am constatat (dintr-o sta-tornică practică de spectator în sală) că acestea au cîștigat și adieziunea publicului. Filme care au devenit puncte de reper. Sînt greu de uitat «Prietenii de vatră veche» ai lui Alexandru Boiangiu, acei reșiteni care nu se pot despărți de cetatea lor ca de o ființă dragă, care au rămas acolo și la bine și la rău, și atunci cînd vatra era «o comună cu un popă, 13 văduve și doi țigani», și atunci cînd se dădea lupta pentru a o transforma în ceea ce știm că este Reșița de astăzi. Este greu de uitat acel bărbat care «toată viața s-a sculat la ora cinci» și care «se gîndește că nici nu știe cum a îmbătrînit». Memorabili sînt și eroii scurt metrajelor «Triunghiul de foc Hunedoara», «Oameni și oțel», «Triunghiul de foc, Galați, Oameni și oțel» prin modelele de conduită umană pe care le propun, muncitori, ingineri care și-au identificat destinul cu cel al oamenilor pentru care muncesc. Emoționantă a fost întîlnirea pe care Eugenia Gutu o propune celor care, «După 10 ani» de trai civilizată, se întîlnesc, prin intermediul peliculei de arhivă, cu cocioabele umile, lăsate în fosta groapă Floreasca. Reacțiile oamenilor sînt înregistrate de un aparat care nu pare un mijloc tehnic de captare, ci prilejul îndelung așteptat de a te destăinui, de a-ți exprima bucuria în fața atîtor frumuseți pe care avem datoria să le prețuim și apărăm. Pledoaria tuturor acestor filme — și a altora, bineînțeles — pentru o existență demnă, responsabilă, pe măsura zilelor noastre, este sinceră, convingătoare. Din păcate, nu tot atît de convingătoare sînt încercările de a consolida statutul unui gen necesar ca pîinea și ca apa: ancheta socială, așel sfredel capabil să neliniștească conștiințele adormite, certate cu normele noastre sau, pur și simplu, indiferente la tot ce se întîmplă în jur. Mobilizarea energiei și a talentului pentru realizarea unor anchete prompte, hotărîte și neîngăduitoare în fața oricărui act de sfidare a efortului constructiv este una dintre cerințele de căpătîi ale zilei.

Am observat, într-una din sălile mărginașe ale Bucureștiului, pasiunea cu care spectatorii priveau excelentul documentar al lui Titus Mezaros «Cuțitul», cutremurătoare condamnare a pornirilor antisociale. Sensibil, așa cum îl știm dintotdeauna, dar răspicat, Mezaros adresează un adevărat «memento» tuturor acelor care mai cred că se poate trăi la întîmplare. Anchetele printre tineri ale lui Octav Ioniță (*Virsta opțiunilor*) se înscriu, în felul lor, în aceeași zonă de preocupări. Mai ales aici, în mijlocul tinerilor, se simte absența documentaristului. E drept că studioul a filmat nu o dată chipuri de îndrăgostiți, plimbări nostalgice, capete studioase etc., dar mai mult simbolic. Sînt așteptate documentarele care să tulbure puțin somnul, să lanseze întrebări în stare să activeze gîndirea, fapta, reacțiile: cu har, cu tact și discernămint, cu curajul de a descoperi direcțiile esențialului, nu de a întreba, pur și simplu, «ce mai faceți?»

Magda MIHĂILESCU

PE ECRANE:

ÎNDRĂGOSTIȚII

Desigur, este greu să fii într-un tot original cînd te apleci asupra acestui veșnic sentiment uman: dragostea. Și, desigur, este normal ca nu fiecare peliculă «despre dragoste» (citeodată intitulată cu modestie «din nou») să poată realiza performanța minunată a lui Karoly Makk (cu «Iubire») sau cea mai veche, care a stîrnit atîtea comentarii, a lui Claude Lelouche (cu «Un bărbat și o femeie»). Dar, în ciuda repetabilităților epice ale unor povești de dragoste, cinematograful are marele atribut — apropiindu-se de viață și din acest punct de vedere, și vedem că teoreticienii au totuși dreptate — de a conferi unicitate fiecăreia din iubirile ecranizate, fie prin farmecul cuceritor al unor actori talentați, fie prin redarea personală a epocii în care se petrece acțiunea.

Acesta este de altfel și cazul filmului sovietic «Îndrăgostiți». Numai că folosindu-se de binecunoscutele trăiri ale dragostei pentru a-și particulariza eroii (întîlniri fericite sau despărțiri dureroase, cu sau fără urmări în timp), regizorul Elier Ișmuhamedov creează profilul unei generații. Căci tinerii aceștia, muncitori obișnuiți pe frontul construcției comuniste, își depășesc condiția lor individuală — experiența dragostei, cu bucuriile și tristețile ei — pentru că există integrați într-un univers echilibrat de o muncă folositoare și de înalte idealuri umaniste. Prietenia tinerilor — un rus, un uzbek și un grec — e firească, e tratată cu umor și înțelegere, căci, așa cum se distrează și se ajută, tot așa își vor urmări

Reapare pe ecrane, după o îndelungată absență, actrița cehoslovacă DANA SMUTNA (neuitata interpretă din «Romeo, Julieta și întunericul»), într-un film pe o temă contemporană de Jiri Weiss.

ACTORI ȘI ROLURI

Doi interpreți de prestigiu în lupta cu melodrama: FAYE DUNAWAY și MARCELLO MASTROIANNI se străduiesc să confere alte dimensiuni filmului Un loc pentru îndrăgostiți decît cele pe care le-a asigurat autorul, Vittorio de Sica. Șubrezenia și convenționalismul aurit al disperatei povești de dragoste sînt, pe alocuri, uitate de dragul celor doi actori care pledează cu demnitate (și, bineînțeles, cu talent) pentru un adevăr bătrîn de cînd lumea și pe care cei vechi nu se sfiau să-l numească cu cuvinte simple: iubirea este mai tare decît moartea.

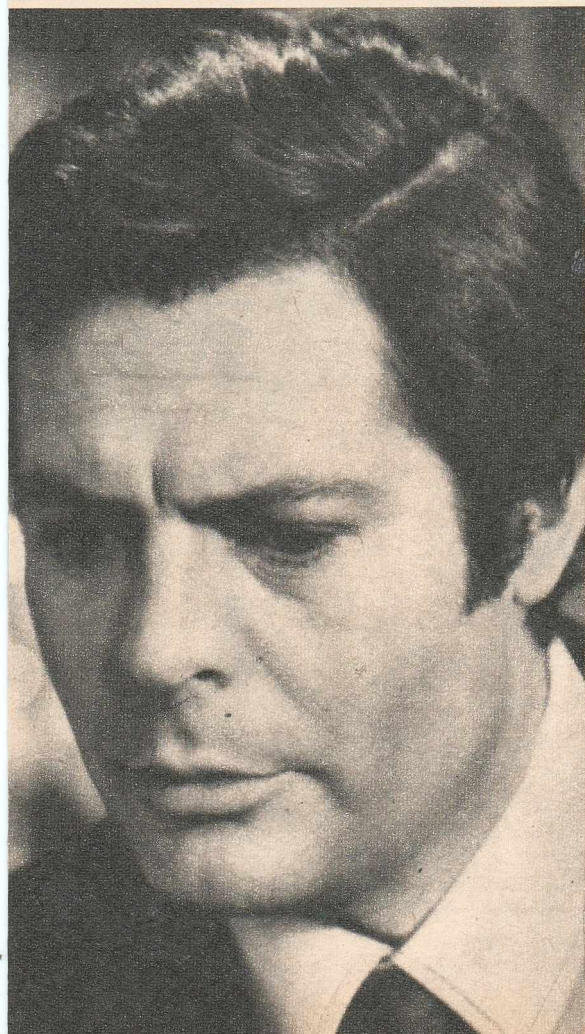
mai târziu destinele de oameni maturi. Plecarea lui Thasos în Grecia și angajarea lui în lupta revoluționară; revolta neputincioasă a lui Rustan împotriva tatălui și soțului trădător sînt evenimente care captează atenția, respectul sau emoția grupului de prieteni, ele constituind un limbaj comun.

Mai aparte este povestea lui Rodin și a Taniei (Anastasia Vertinskaia, frumoasă dar parcă banalizată de bretonul care-i umbrește lumina de neuitat a Ofeliei, și R. Nahapetov, fermecător prin firească și prin inteligentă). Căci regizorul știe să transfigureze banala dramă de iubire, trădarea fetei pentru un altul, într-o adevărată baladă plină de poezie personală prin finețea observației. Aș aminti tandrețea dansului din restaurant (mai mult umor decît disperare) sau ciudata întîmplare a căderii lui Rodin în apă.

La început pe muchie de cuțit prin învecinarea cu melodrama, episodul se transformă, mulțumită priceperii îndrăznețe a regizorului, într-un adevărat poem de înfrățire panteistă cu natura, amintindu-l, prin forța dramatică, pe un mare clasic al naturii în cinematograful sovietic: Aleksandr Dovjenko. Datorită acestei caracteristici remarcabile a unui talent creator care se recomandă atenției noastre, regizorul uzbec reușește să realizeze în film (și ar fi bine să-l vadă și unii cinești de-ai noștri) prezența firească a orașului, a străzilor, a oamenilor, — imaginea are o fluiditate modernă netimorată, netehnicistă și neformală — a vieții obișnuite, de zi cu zi, încărcată, pentru un poet și un iubitor de oameni, cu seva neobișnuitului.

Iuliana POP

ACTORI ȘI ROLURI

▲ OTTAVIA PICCOLO este partenera Simonei Signoret și a lui Alain Delon în filmul lui Pierre Granier-Deferre, *Văduva Couderc* (după un scenariu de Simonon). Amintim că tinăra actriță italiană este deținătoarea Premiului de interpretare feminină Cannes — 1970.

de la A la Z

de Constantin POPESCU

DIETRICH Marlene

Actriță de film german și american, născută Maria-Magdalene von Losch, la Kuestrin (Weimar), la 27 decembrie 1902. Abandonează studiul viorii pentru teatru, unde-și face un debut obscur în ansamblul lui Max Reinhardt, după care, pe tot parcursul anilor '20, existența ei va fi o continuă luptă pentru a ieși din anonimul la care o condamnă rolurile mediocre din piesele și filmele în care apare. Reușește să atragă atenția asupra-și abia ca interpretă vocală la cabarete și apoi la teatrul de revistă, căpătînd în 1928 și 1929 roluri de relief în câteva filme despre care se vorbește: *Café-Electric*, *Vipera*, *Frumoasa necunoscută*, *Cînd mina, doamnă, țî-o sdrut*, *Sirena*. Maturizată îndeajuns pe plan artistic, Marlene va fi capabilă să înfrunte, o dată cu apariția vorbitorului, un personaj neobișnuit, care-va marca pe viitor aproape toate rolurile jucate. E vorba de Lola, cântăreața de cabaret din *Ingerul albastru*, film care o va face universal celebră. Regizorul J. v. Sternberg o va aduce la Hollywood, unde Paramount, care obținuse un triumf cu exploatarea filmului în S.U.A. (versiunea americană dublată) îi oferă un contract. Colaborarea dintre ea și regizorul care a lansat-o va dura cinci ani, în care vor apărea pe rînd filme intrate deja în istorie, ca: *Maroc*, *Dezonorata*, *Blonda Venus*, *Împărăteasa roșie*, *Shanghai Expres*, *Cabriciu spaniol*. La Paramount M.D. va mai turna, cu Lubitsch: *Désiré* și *Ingerul*; cu Mamoulian: *Cîntarea cîntărilor*; apoi, după un film făcut în Anglia, cu Feyder: *Contesa Alexandra* (1937), revine la Hollywood, unde va trece de la United Artists, *Grădina lui Allah*, la Universal, unde va cunoaște o nouă epocă de glorie cu: *Destry*, *Sapte păcate*, *Pasiune fatală* (de René Clair) etc. A mai turnat cu Dieterle: *Kismet*; cu Fritz Lang: *Rancho Notorious*; cu Billy Wilder: *A Foreign Affair* și *Martorul acuzării*; cu A. Hitchcock: *Panică pe scenă*; cu Orson Welles: *Stigmatul răului*; cu Stanley Kramer: *Procesul de la Nürnberg*. Cătreeră din 1961, de cînd s-a retras din film, lumea întreagă oferind recitaluri ce constituie veritabile sărbători artistice. De-a lungul întregii ei cariere s-a remarcat prin ferma ei atitudine antifascistă, umanistă

DISNEY Walt

Autor de filme de animație (desenator, scenarist, regizor) și producător american de film artistic și documentar, născut la Chicago, la 5 decembrie 1901; mort la 15 decembrie 1966, la Burbank. A ridicat desenul animat la rangul de artă majoră, creînd o lume feerică accesibilă deopotrivă adulților și copiilor. Începe ca un modest desenator de reclame, pentru ca într-o bună zi, cu concursul unui prieten, desenatorul Ub Iwerks, să creeze un fel de serial intitulat *Alice în Cartoon Land* (1923-1926), care avea să marcheze începutul unui șir de capodopere grupate în jurul unei vieți familiare ca: *Mickey Mouse*, faimosul șoricel, *Donald rățoiul*, *Oswald iepurașul*, *cîinele Pluto* etc. Vor urma celebrele *Silly Symphonies*, în care vom găsi adevărate bijuterii ca: *Cei trei porci*, *Moara părăsită*, *Țara muzicii* etc. Căutător neobosit pe calea spre perfecțiune și noutate, W.D. întreprinde între 1934 și 1937 marea operă a vieții sale, cap de serie al unor lung metraje celebre, *Albă-ca-Zăpada* și *Cei șapte pitici*. Bogăția de invenție plastică, ritmul, muzica, amestecul de gamă cromatică fac din acest film o operă nepieritoare în istoria cinematografului. Așa vor fi și următoarele: *Pinocchio*, *Parada cea mare* (1939), *Fantasia* (1940), prima încercare temerară de a găsi unor bucați muzicale clasice și moderne echivalente vizuale animate, augurînd îndrăznelile de mai târziu ale unui MacLaren: *Dumbo*, *The Reluctant Dragon* (1941), *Bambi*, *Saludos Amigos* (1942), *The Three Caballeros* (1944), în care oameni reali se amestecă printre desene animate); *Make Mine Music* (1946), *Song of the South* (id.), în care desene animate pătrund în lumea reală; *Fun and Fancy Free* (1947), cu Dinah Shore și personaje desenate; *Melody Time* (1948), cu Roy Rogers și fauna Disney; *Cinderella* (1949), *So Dear My Heart* (id.), *Alice in Wonderland* (1951), *Peter Pan* (1952), *Lilli and the Tramp* (1955), *Sleeping Beauty* (1958), *101 de cîini dalmățieni* (1961) etc. Spațiul nu ne mai îngăduie să vorbim despre nenumăratele documentare produse de el în ciclul *Minunile lumii*, despre filmele produse tot de el, dedicate tineretului, în care fantastical face casă bună cu musicalul și cu comedia burlescă, cu cele în care protagoniști sînt cîinii sau pisicile noastre cele de toate zilele etc. sau de acel parc minunat care este Disneyland-ul...

DIX Richard

Actor american de teatru și film, născut Ernest Carlton Brimmer, la St. Paul (Minnesota), la 18 iulie 1894 — mort la Hollywood, la 29 septembrie 1949. Se afirmă încă din anii universității ca actor în trupa studențească, devenind apoi profesionist, jucînd de-a lungul și de-a latul continentului în ansambluri de turneu. Angajat de Samuel Goldwyn, devine, cu începere din 1919, star al unei nesfîrșite serii de westernuri rudimentare, care-i aduc însă celebritatea. Cu timpul se afirmă ca un viguros erou al multor filme de aventuri celebre. Lucrează cu regizori faimoși ca: Frank Lloyd: *Sin Flood* (1921), Maurice Tourneur: *The Christian* (1923), Cecil B. de Mille: *Cele 10 porunci* (id.) etc., impunîndu-se ca un actor de un puternic temperament. Conține să apară în: *The Vanishing American* (1926), *Quicksands* (1927), *El Caballero* (1927), *Moran of the Marines* (1928), apoi în filme vorbitoare: *Redskin* (1929), *Vanishing Race* (id.), *Love Doctor* (id.), *Cimarron* (1931 — film distins cu premiul Oscar), *Cuceritorii* (1932 — r: William Wellman), *Prizoniera din Hong Kong* (1932), *Domnița codrului* (1934), cu Irene Dunne, *The Arizonian* (1935), *Escadrii infernului* (1936), *Devil is Driving* (1937), *Sky Giant* (1938), *Singele nu iartă* (1939), *Men Against the Sky* (1940), *Eyes of the Underworld* (1942), *The Whistler* (1945), *Mysterious Intruder* (1946). După război apare mai rar, în roluri de compoziție, marcînd totdeauna cu prezența lui masivă personaje adeseori convenționale: *Secret of the Whistler* (1947), *The 13th. Hour* (id.) etc.

DMYTRYK Edward

Regizor american de film de origine ucraineană, născut la Grand Forks (Canada), la 4 septembrie 1908. Își începe cariera la 15 ani ca «băiat la toate» la Paramount, făcîndu-și ucenicia în toate compartimentele, decupaj, montaj, devenind mai târziu asistent de regie iar în 1935, regizor plin cu metrajul mediu *The Hawk*. Se dovedește un cineast cu precise convingeri politico-sociale, denunțînd în filmele sale: fascismul, în *Hitler's Children* (1943), oroarea războiului, în *Tender Comrade* (id.) și *Back to Bataan* (1945), rasismul, în *Crossfire* (1947). Dă un nou avînt filmului de «serie neagră» cu *Murder, my Sweet* (1945) și noblețe și stil melodramei cu *Till the End of Time*. În 1947 apare în fara comisiei pentru activități anti-americane, unde, nereziștînd constrîngerilor, își reneagă convingerile, tîind totuși silit să se exileze. Realizează în Anglia *Casa mult visată* (1949) și *The Hidden Room* (id.), după care, reintors în S.U.A., va turna succesiv: *Mutiny* (1952), *The Sniper* (id.), *The Juggler* (1953), *Răscoală de pe Caine* (1954), *Lancea sfîrîmăta* (id.), *The End of the Affair* (1955), *Muntele* (1956), *Raintree Country* (1957), *The Young Lions* (1958), *Warlock* (1959), *Blue Angel* (id.), remake al filmului lui Sternberg, *Carpetbaggers* (1963), *Miraj* (1965), *Alvarez Kelly* (1966), *Anzio* (1968), *Shalako* (1970). E evident, totuși, că de la rușinoasa sa capitulare în fața reacțiunii D a suferit o involuție, nu numai ideologică ci și artistică.

PRINTRE BRAZII SI DALIILE SLĂNICULUI...

Printre brazii, daliile și izvoarele tămăduitoare ale Slănicului, explozia de vitalitate a dansurilor populare.

de Sanda FAUR
Fotografii de Traian PROSAN

Poate c-am fost noi nedrepti ori slab informați, poate că și gazdele n-au știut prea bine să ne stîrnească pînă acum curiozitatea profesională și să ne ademenească la fața locului, cert e că Festivalului Slănicului i-a trebuit cea de-a IV-a ediție a sa ca să-și capete rezonanța cuvenită, să intre, cum se spune, în atenția republicană și să devină un fapt de cultură pe care presa să-l comenteze cu un interes atît de viu încît să-și îngăduie chiar și judecăți critice. Ne-a fost dat deci să asistăm, timp de opt zile (într-un Slănic splendid în care, e adevărat, plouă de 7 ori pe săptămîină și în care suferinzi de stomac se plimbă cu sticlulele de apă tămăduitoare în mînă, avizi de o picătură de amuzament), ne-a fost dat deci să asistăm la o copleșitoare revărsare de artă folclorică. Copleșitoare din toate punctele de vedere, cu tot ce poate cuprinde cuvîntul acesta bun și mai puțin bun în miezul său. Intellectualitatea băcăuană a concentrat aici, la această mare sărbătoare populară (cum a numit-o foarte ospitalierul director al festivalului, tovarășul A.I. Calimandric), tot ce se poate imagina, și chiar ceva peste: un concurs artistic (de dansuri, coruri, tarafuri, fanfare, soliști, brigăzi artistice de agitație, desene de copii etc., etc., etc.); o expoziție de artă populară (e drept, alcătuită mai ales de mîinile pe trei sferturi profesioniste ale elevilor Școlii populare de artă); un iarmaroc cu cergi miștoase, roșii, și albe, și dungate, care ne-au stîrnit tuturor apetituri de decorație rustică, cu o ceramică bună făcută de Colibaba și Ciobanu, și cu o ceramică mai puțin bună făcută de nu știu cine, cu lanțuri, trenuleț, hopa-Mitică, mititei, gogoși înfuriate și «Foto-București» (la care colegii mei de breaslă de la «Ateneul» băcăuan s-au pozat urcați pe cai de lemn), un iarmaroc condus de o personalitate culturală a județului, dar care n-a putut împiedica ploile să-i cam zădărnicească iarmarocului eficiența sa economică; o expoziție de artă plastică, «Peisajul montan în pictura românească», în care ni s-a oferit bucuria de a-i vedea pe Petrașcu și Dărăscu, pe Țuculescu și Ciucurencu, pe Ghiță și Maxy... Ca să nu mai vorbesc de faptul că festivalul a debutat cu o paradă a portului, a vechilor și noilor meșteșugari din județ, o paradă cu oameni călări, cu care alegorice în care erau cocoțate mirese cu zestrea toată, în care gospodinele din Luizi-Călugăra torceau și țeseau covoare înflorate, în care ni se sugera cum s-a extras pe aici țîșeiul acum 100 de ani și cum se petrece treaba astăzi, o paradă la care s-au scurs 10 000 de oameni în fața a 11 000 de spectatori (care și-au răcorit împreună entuziasmul și setea cu ajutorul a 45 000 de sticle de bere...) și că același festival s-a încheiat cu un spectacol absolut formidabil de ritualuri și măști populare de o autenticitate, un pitoresc, o originalitate, o frenezie a culorilor și ritmurilor la care a rîvnit zădarnic întreg concursul întins de-a lungul săptămîinii...

▲ Trofeele festivalului — gîndite de pictorul C. Doroftei și executate de ceramistul A. Ciobanu — au umplut de bucurie și artă casele premianților.

▲ Cergi, covoare înflorate, ștergare, oale: iarmarocul Slănicului ar fi avut multe de oferit dacă ploile nu i-ar fi stricat vadul și socoteliile.

Una din frumoasele drăgaice din comuna Ziduri.

Cel mai înduioșător — prin sinceritate și efemeritate — dintre toate gesturile creatoare de la Slănic-Moldova: desenele pe trotuar ale copiilor. O ploaie, și totul s-a șters... Noroc de memoria peliculei.

Gazdele au făcut deci, din punct de vedere cantitativ, totul, ba chiar aş spune mai mult decât era nevoie, pentru a da acestei mari serbări amploarea maximă. Sigur că o tematică mai precisă și o selecție mai responsabilă a formațiilor artistice prezente în concurs ne-ar fi scutit de sentimentul adesea dezolant al mediocrității unor echipe, a uniformizării, prin «instruirea» de specialitate a manifestațiilor folclorice, a denaturării chiar a folclorului, sigur că am fi preferat să nu ne aflăm în fața unor dureroase eclipse de bun-gust și de ignorare a sarcinilor lor de educație civică și estetică (cum ni s-a întâmplat atunci când am văzut niște formații din Comănești și Bacău), sigur că am fi preferat să fim scutiți de scurgerea nesfârșită a unor cîntăreți de muzică ușoară și populară lipsiți de har și am fi preferat să ascultăm voci admirabile ca cea a Elenei Lucaș-Balacă sau să privim dansuri ca cele interpretate de ansamblurile folclorice din Buhuși și Buftea.

N-am avut chiar tot timpul noroc și am înțeles de ce sala-gază a cinematografului local a fost destul de multe zile pe jumătate goală. În schimb am avut marea șansă de a ne desfăta spiritul la lucrările simpozionului «Folclorul, literatura și artele, din perspectiva actualității», măsura cea mai înaltă și ambiția de spiritualitate cea mai intensă a

festivalului, adunare-a unui mare număr de specialiști din întreaga țară (printre care cei din județ au dovedit o temperatură intelectuală, o activitate de cercetare și chiar și haruri oratorice absolut remarcabile). Tematica generoasă a acestui simpozion dar mai ales comunicările prezentate au indicat exact felul în care specialiștii din aceste domenii răspund sarcinilor de educație ideologică trasate în ultimele documente de partid, dorința sinceră de a-și pune luminile în slujba acestor nobile sarcini. Personal, am regretat că nu s-a putut stabili o comunicare mai directă între participanții la simpozion și cei la diversele manifestații artistice; ar fi fost foarte util, cred, pentru activitatea teoretică a primilor și pentru experiența practică a celorlalți, dar poate că următoarea ediție a festivalului va medita mai serios și la problema aceasta.

Oricum, această a patra ediție a Festivalului Slănicului (a cărei amintire încercăm să o păstrăm și noi în aceste modeste pagini, dar pe care «Curierul Slănicului» — ziarul special scos în aceste zile de harnică echipă a «Ateneului» — a nemurit-o, așa cum merita) este deschizătoare de mari perspective pentru cele ce vor urma. Nu din cine știe ce patriotism local moldovenesc, dar cred că atunci când băcăuanii își pun în cap să facă o treabă bună, apoi o fac...

CERCETAREA VIITORULUI O ȘTIINȚĂ A POSIBILULUI

Recent a avut loc la Piatra Neamț un interesant simpozion consacrat cercetării viitorului și planificării pe termen lung, la care au participat specialiști de profiluri foarte diferite, pentru a dezbate aspecte variate ale noii discipline.

Revista «Flacăra», prezentă la acest simpozion, vă oferă o selecție amplă de opinii și idei, care au fost expuse fie în cadrul lucrărilor, fie în exclusivitate pentru cititorii revistei noastre, de participanți români și străini.

Deși foarte felurite, aceste opinii și idei nu pot crea decât o imagine parțială a cercetării viitorului — o disciplină nouă, în plină formare, aflată într-o intensă activitate de definire a propriului sens, a propriei terminologii, a propriului viitor.

Pentru țara noastră definirea viitorului, a căilor sale de dezvoltare, are o

mare însemnătate. Această preocupare de înaltă responsabilitate și-a găsit incununarea în crearea Comisiei centrale de partid și de stat de prognoză economică și socială, sub președinția tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretarul general al partidului.

Angajarea neclintită în promovarea noului investește activitatea teoretică și practică a Partidului Comunist Român cu acel incontestabil și îndrăzneț spirit prospectiv care transformă faptele prezentului în generatoare ale viitorului, cu capacitatea de a prognostica asupra perspectivelor și posibilităților viitoare. În acest cadru se înscrie și programul de acțiune ideologico-educativă care mobilizează acum toate conștiințele, toate energiile creatoare ale poporului nostru, profund încrezător în viitorul său fericit.

INTERLOCUTORII NOȘTRI:

Prof. dr. **PAVEL APOSTOL**, prorectorul Institutului central de perfecționare a personalului didactic, membru în Comitetul permanent al Conferințelor mondiale de cercetare a viitorului.

Conf. dr. **MIHAI C. BOTEZ**, directorul Laboratorului de cercetări prospective al Universității-București

Ing. **GHEORGHE LAZĂRIDE**, consilier în Comitetul de Stat al Planificării

DAN ONICESCU, directorul Centrului de perfecționare a cadrelor (CEPECA)

Ing. **EUGEN TOPALĂ**, șef de secție la Institutul de studii și cercetări pentru planificare

MARIN ȚEOPONEA, șef de serviciu în Comitetul de Stat al Planificării

ARNE SØRENSEN (Danemarca), secretarul general al Comitetului permanent al Conferințelor mondiale de cercetare a viitorului

NIKOLAI IVANOVICI LAPIN (Uniunea Sovietică) de la Institutul de sociologie concretă al Academiei de științe a U.R.S.S.

LUCIEN GERARDIN (Franța), directorul grupului de studii prospective Thomson CSF

ANDRZEJ SICINSKI (R.P. Polonă), șeful grupului de prognoză de la Institutul de filozofie și sociologie din Varșovia

Prof. dr. **PAVEL APOSTOL**:

Viitorul trebuie definit în funcție de finalitatea socială, politică, economică aleasă de fiecare popor

Putem prevedea evenimente și serii de evenimente viitoare? Se poate enunța o propoziție verificabilă sau confirmabilă despre viitor? Sau, mai simplu, putem prezice viitorul?

Aceste întrebări izvorăsc, desigur, dintr-o curiozitate firească, dar în același timp se referă și la o preocupare de interes practic nemijlocit: hotărîrea noastră de a admite sau de a respinge un proiect de dezvoltare și transformare socială, precum și cea de a ne asuma răspunderea pentru realizarea acestuia depind de răspunsul pe care-l dăm la aceste întrebări.

Cercetarea viitorului este o cercetare științifică, chiar dacă nu este vorba de o știință de tip clasic, ci de o cercetare care utilizează toate rezultatele și metodele disponibile în acest moment. Ea a fost impusă conștiinței contemporane de necesități reale, practice: consecințele pe termen lung ale opțiunilor noastre.

Cercetarea asupra viitorului o consider o cercetare asupra *posibilului realizabil și dezirabil*, atât pentru individ, cât și pentru societate. Problemele umanității se pun într-o manieră concretă, pentru fiecare popor în parte, pentru fiecare sistem social-politic. Ca cercetare științifică, ea nu intervine în problemele deciziunii politice, acestea fiind ale poporului însuși. Rolul ei este de a examina, de a studia diversele alternative posibile, pentru a oferi o fundamentare pentru deciziile politice. Metodele pe care le utilizează sînt determinate de scop, de finalitate, fiindcă orice proiecție a viitorului depinde de finalitatea socială, politică, economică, morală pe care un popor și-a ales-o.

În epoca noastră s-a petrecut o schimbare în modul de a vedea viitorul. S-a trecut de la mit și utopie la ceea ce aș încerca să definesc ca realism operațional. Adică un punct de vedere realist, care are în vedere, întotdeauna, mijloacele concrete de a realiza viitorul ales. Cred că această manieră realistă, operațională, de a aborda problemele comportă două implicații importante: viitorul trebuie să fie definit prin raportare la sistemul social-politic concret, ținînd cont de opțiunile politice și ideologice ale celor ce compun acest sistem; în al doilea rînd, că mijloacele trebuie să fie alese, precizate în așa fel încît fiecare om să cunoască într-o manieră foarte reală ce trebuie să facă pentru a realiza acest viitor ales.

Analizînd structura și dinamica practicii so-

cială — interpretată drept modalitate de existență specifică omului — Marx a arătat că anticiparea rezultatelor, a consecințelor viitoare, constituie o dimensiune definitorie a acțiunii și activității umane. Proiecția viitorului — imaginea scopului, a mijloacelor și căilor înfăptuirii lui — face parte din însuși procesul muncii.

Construcțiile prospective, anticipațiile asupra dezvoltării, explorarea a ceea ce se poate întîmpla au un pronunțat caracter ideologic: o dată cu inventarierea liniilor posibile de evoluție, ele proiectează în viitor, de cele mai multe ori, și menținerea sau transformarea stării existente, în conformitate cu interese, atitudini și dorințe subiective proprii indivizilor integrați în sisteme sociale, comunități etnice și clase sociale determinate.

Marx și Engels au supus unei amănunțite critici ideologice proiectele de dezvoltare socială formulate pînă la ei. Această critică a marcat o adevărată mutație în concepțiile despre viitor; ea se încheie cu constatarea că este posibilă și realizabilă o anticipare asupra viitorului, bazată pe achizițiile teoretice și metodologice ale cunoașterii științifice.

O privire generală asupra studiilor referitoare la viitor este cu atât mai utilă cu cît cercetările prospective sau de prognosticare au luat în ultimii ani un avînt deosebit.

Experiența construcției socialiste a evidențiat necesitatea extinderii preocupărilor în această direcție către probleme complexe de prognoză și prospectivă socială. Procesul de perfecționare a planificării în etapa dezvoltării multilaterale a socialismului în țara noastră — așa cum o subliniază documentele de partid — impune pe prim plan de actualitate problemele organizării și conducerii științifice a acțiunii sociale pe ansamblul sistemului social considerat în evoluția sa pe termen lung. Însemnătatea acestor preocupări a determinat și constituirea Comisiei centrale de partid și de stat de prognoză economică și socială.

Socot că am temeiuri legitime să prevăd o accentuare pe plan internațional a orientării către ceea ce poate fi numit *umanismul prospectiv*, expresie a unei voințe de a înfrunta cu luciditate perspectivele viitorului, de a mobiliza conștiința epocii în vederea înțelegerii alternativelor posibile de dezvoltare, de a acționa pe toate căile accesibile pentru optimizarea deciziilor de care depinde viitorul societăților.

Conf. dr. **MIHAI C. BOTEZ**:

Cercetarea viitorului cere o raportare la om

În cadrul simpozionului nostru s-a pledat pentru un anumit sens al cercetării prospective puse sub semnul sintezei. În realitate, eu cred că prospectivă, sau cercetarea prospectivă, cere o viziune pluridisciplinară și că este posibil ca știința viitorului să se constituie ca o știință de sinteză. Nu știu dacă este vorba de o nouă dimensiune a gândirii umane, dar sînt sigur că, de exemplu, o clădire pe care o construim acum este un lucru real, trebuie să dureze, angajînd într-un fel anul 2000. După opinia

mea, cercetarea viitorului este o știință sau un domeniu al științei foarte atașat dinamicii unui sistem social-politic concret, avînd strîns legături cu știința conducerii și cu altele. Este vorba de științe ale concretului, care au ca scop perfecționarea societății, științe ce se înscriu într-o categorie mai largă, aceea a științelor acțiunii, iar toate acestea cer o cunoaștere, o raportare la om, problemele umanității fiind prioritare. De aceea socot că cercetarea prospectivă are un mare viitor.

Ing. **GHEORGHE LAZĂRIDE**:

România va realiza, în continuare, creșteri economice în ritmuri accelerate

Aș vrea să vorbesc despre cîteva aspecte ale perspectivelor evoluției în următorii 30 de ani a celor doi factori care determină venitul național: forța de muncă și productivitatea socială a muncii.

Dacă se admite o creștere medie anuală a populației țării noastre de aproximativ 1 la sută, peste 30 de ani populația României ar atinge circa 25 de milioane de persoane, cu aproximativ 5 milioane mai mult decît în anul 1970. Creșterea populației ocupate va urma probabil un ritm mai lent decît al populației totale, accentuîndu-se tendința care s-a manifestat în ultimii 20 de ani. (Este vorba despre faptul că unei creșteri cu 24 la sută a populației i-a corespuns o creștere cu mai puțin de 20 la sută a populației ocupate.) Aceasta s-a datorat unui complex de factori social-economici a căror acțiune se va menține, și anume: sporirea populației din școli ca urmare a creșterii duratei minime a școlarizării (probabil 12 ani) și a creșterii numărului celor cuprinși în învățămîntul superior, micșorarea numărului de persoane ocupate în condițiile în care venitul capului familiei va fi suficient pentru un nivel ridicat de trai etc. Ca urmare, am putea presupune că la o populație totală de 1,27 de ori mai mare în anul 2000 decît în anul 1970 va corespunde o populație ocupată de numai aproximativ 1,2 ori mai mare, respectiv cu 1,5-2 milioane de persoane peste ceea ce a fost în 1970.

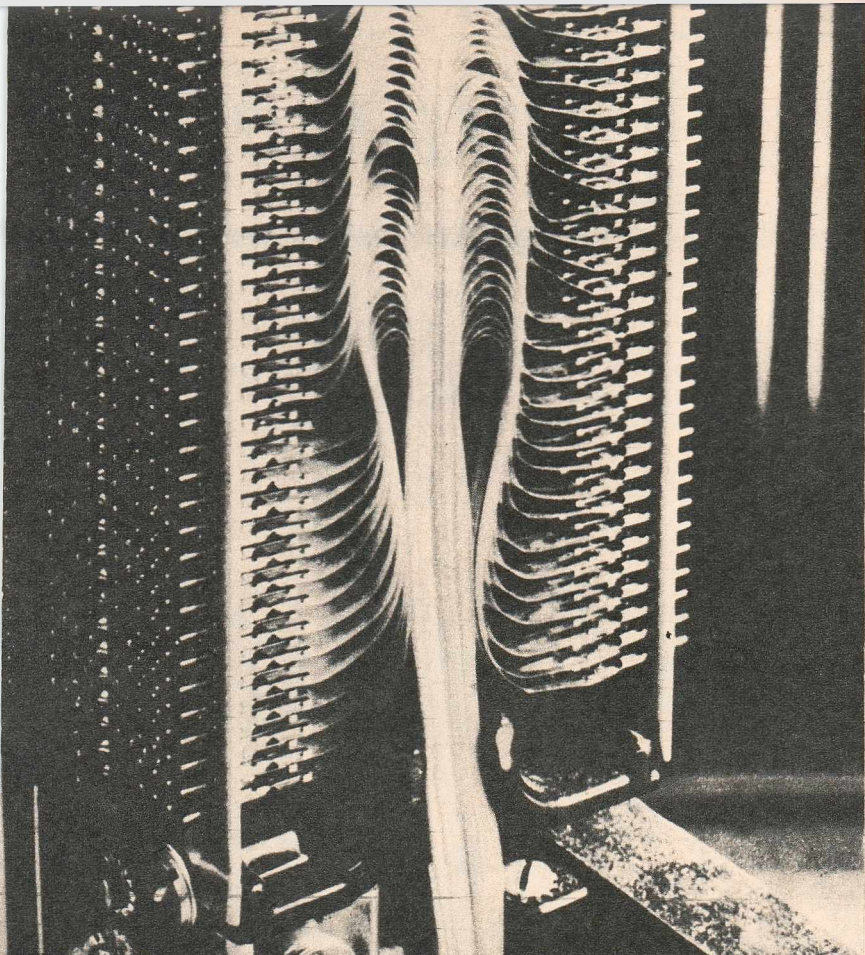
Cea mai importantă mutație în structura populației ocupate din țara noastră va fi fără îndoială descreșterea ponderii ei în agricul-

tură în favoarea ramurilor neagricole. Acum apare foarte realistă estimarea că peste 20 de ani ea nu va depăși, în țara noastră, 20 la sută. Extrapolînd această tendință pînă la finele secolului, am putea aprecia că aproximativ 3,5-4 milioane de persoane vor putea fi trecute din agricultură în ramurile neagricole ale economiei.

Ținînd seama și de creșterea populației totale ocupate în proporția amintită, ar rezulta posibilitatea creării în următorii 30 de ani a 5-6 milioane de noi locuri de muncă în ramurile neagricole. Aceste date ne îngăduie să afirmăm că România dispune de forța de muncă necesară pentru a realiza în continuare creșteri economice în ritmuri ridicate.

La estimarea ritmului de creștere pe o lungă perioadă trebuie să ținem seama de cîteva factori, între care evoluția tehnologică, schimbările în structura populației ocupate, precum și de reducerea timpului afectat muncii. În ceea ce privește acest din urmă factor, în condițiile introducerii mecanizării și automatizării, ale reducerii aproape complete a muncii fizice și ale creșterii ponderii muncilor care cer o concentrare sporită, precum și în condițiile schimbărilor rapide care se produc în știință și tehnologie, reducerea timpului afectat muncii devine o cerință obiectivă care poate fi îndeplinită datorită creșterii productivității pe unitatea de timp.

În aceste condiții, s-ar putea trage concluzia că ritmul de creștere a productivității sociale a muncii s-ar putea menține în următorii 30 de ani aproape de cel realizat în ultimele două

Mecanizarea, automatizarea și cibernetizarea ne oferă încă de pe acum perspectiva rolului din ce în ce mai mare pe care îl vor ocupa acestea în sfera producției deceniilor următoare.

decenii, adică între 7,5 și 9,5 la sută anual. Este evident că estimările globale făcute au numai un caracter calitativ. Oricum, posibilitatea realizării unor ritmuri de creștere înalte trebuie să fie confirmată de capacitatea de a realiza fondurile fixe necesare creării produc-

ției materiale în condițiile unui echilibru rațional între acumulare și consum, precum și de posibilitatea creșterii corespunzătoare a volumului de comerț exterior în condițiile asigurării echilibrului balanței de plăți.

DAN ONICESCU:

Procesul de formare a cadrelor trebuie să întrevadă viitorul profesional al celor care vor lucra

Eu nu sînt un cercetător al viitorului sau de perspectivă. Dar a trebuit să mă ocup de acest domeniu pentru că fac o muncă care privește viitorul. Lucrez în domeniul formării cadrelor. Or, există două elemente de luat în considerație: pe de o parte, principiul că a conduce înseamnă a prevedea, deci a deschide o fereastră spre viitor, și cit mai departe posibil. Pe de altă parte, România socialistă este printre primele țări din lume care au pus pe picioare un sistem național de formare și perfecționare a cadrelor. Procesul de formare și perfecționare a cadrelor care acționează în prezent privește în același timp viitorul și are de pe acum în vedere care va fi profilarea cadrelor de mîine. Mă refer la cadrele din economie, inclusiv cele de nivel mediu. Oamenii care au fost investiți cu responsabilitate în economie, înainte de a putea decide — decizia fiind, în fapt, o sinteză

a procesului gestiunii — trebuie să poată uza de toate mijloacele de informare posibile. Numai în aceste condiții decizia poate fi cel puțin rezonabilă, dacă nu optimă. Dar a prevedea, deci a privi viitorul, înseamnă a deschide o fereastră nu numai asupra viitorului de mîine, ci și asupra celui de poimîine și de răs-poimîine, ceea ce implică, obligatoriu, necesitatea de a întrevădea care vor fi tipurile de fenomene economice și sociale în cadrul cărora cadrele de gestiune trebuie să ia o decizie sau alta în munca lor. Noi credem că procesul de formare a cadrelor trebuie să includă printre instrumentele sale toate formele de explorare a viitorului, de a întrevădea viitorul nu numai sub aspect social sau sociologic, dar în același timp ca viitor profesional al celor ce vor lucra și care astăzi se joacă în curte în nisip.

Ing. EUGEN TOPALĂ:

Previțiunea tehnologică pornește de la rezultatele științei

Exprimîndu-ne într-o manieră simplă, putem spune că în viitorul apropiat răspunsul la întrebarea «cît producem» va deveni desuetă. Locul ei va fi luat de întrebările: «care este calitatea producției?» «care este prețul de cost?», «care este productivitatea?» — toate acestea vînd să spună, în ansamblu, «care este tehnologia utilizată?».

În ceea ce privește previziunea tehnologică, ea are o poziție deosebită într-o țară cu economie planificată, deoarece poate fi dirijată către obiective precise, contribuția sa rămînd subordonată obiectivelor de ansamblu ale dezvoltării societății.

Pentru țara noastră, care va menține în viitorul previzibil același dinamism, aceleași ritmuri înalte de creștere a producției industriale, orientarea programului de perspectivă către studii de previziune tehnologică capătă o mare importanță.

Obiectivele previziunii tehnologice se înscriu într-un tocul printre problemele programului de dezvoltare pe termen lung și au un loc important în analiza modificărilor structurale și a eficacității diverselor activități. Rolul previziunii tehnologice în elaborarea acestor programe va crește pe măsura utilizării din ce în ce mai largi, în analiza aspectelor complexe ale

evoluției tehnologice, a rezultatelor științei, mai cu seamă a celor pe care le oferă mecanica, fizica, matematica, științele sociale, biologia, psihologia etc. Iată de ce previziunea tehnologică devine o preocupare interdisciplinară, complexă, cu importante implicații economice și sociale.

În elaborarea programelor de dezvoltare pe termen lung previziunea tehnologică scoate în relief implicațiile sociale ale evoluției tehnologiilor printr-o serie de planuri. Astfel ea face cu puțință să se ia în considerație faptul că în următorii 20 de ani peste 50 la sută din produsele actuale vor fi înlocuite de produse noi și perfecționate, ceea ce va avea consecințe asupra consumului și chiar asupra producției. În același timp această evoluție a tehnologiilor va avea urmări asupra profesiilor, ca și asupra noilor cerințe pe planul formării personalului. Apariția unor noi profesii și specialități va avea un raport direct cu activitatea de planificare. Ca urmare, este probabil că problemele de formare, specializare și reciclare a mîinii de lucru, ridicate de evoluția tehnologică și de orientarea acesteia către profesii noi, vor căpăta o importanță mult mai mare în elaborarea programelor pe termen lung.

MARIN CEOPONEA:

În următoarele două decenii numărul orașelor țării se va dubla

În condițiile dezvoltării planificate a economiei naționale, în care statul socialist deține principalele pirghii ale creșterii economice și sociale de ansamblu, urbanizarea tinde să devină un proces conștient dirijat, pe baza unei concepții științifice unitar concepute pe o perioadă de lungă perspectivă, o parte integrantă a planificării teritoriale.

Ținînd seama de perspectivele de dezvoltare a economiei naționale și de tendințele de accentuare a procesului de urbanizare în țara noastră, putem aprecia că în următorii 20 de ani proporția populației urbane va crește la circa 60% din totalul populației.

Efortul deosebit de investiții pe care statul îl face pentru reconstrucția și construcția orașelor, adîncile implicații economice și sociale pe care dezvoltarea orașelor le antrenează fac ca elaborarea unor studii și prognoze pentru determinarea unei concepții științifice privind dezvoltarea rețelei de orașe în perspectivă să constituie o preocupare și o sarcină de mare actualitate.

Care vor fi jaloarele dezvoltării urbane a României viitoare?

Privită la scara ansamblului național, rețeaua de orașe și, în general, rețeaua de așezări ar trebui să fie dominate de mari centre urbane, care să influențeze favorabil orașele și celelalte localități în diferite zone geografice mari. Avem în vedere orașe cu 250-500 mii locuitori, care polarizează pe de o parte întreprinderi industriale de prestigiu și institute științifice puternice, aceste orașe mari urmînd să constituie centre de propagare a progresului economic și tehnico-științific. Încă de pe acum se

afirmă, în cadrul rețelei de așezări, asemenea puncte de triangulație cum sînt pe lîngă Capitală și municipiile Cluj, Timișoara, Brașov, Iași, Sibiu, Constanța, Arad, Oradea, Craiova, Ploiești, Galați și Brăila, orașe care vor ajunge în anul 1975 la 150-250 mii locuitori.

De asemenea, se conturează detașarea dintre orașele de mărime mijlocie a unor centre industriale și administrative în plină dezvoltare, cum sînt: Bacău, Tg. Mureș, Baia Mare, Hunedoara, Satu Mare etc., care vor depăși sau se vor apropia treptat de o populație de 100-150 mii locuitori, marea majoritate a municipiilor și reședințelor de județ tinzînd să ajungă în anul 1975 la peste 50 mii locuitori. Se asigură condiții pentru ca noile reședințe de județ să ajungă treptat la nivelul funcțiilor politico-administrative și economice ce le revin.

Dezvoltarea accentuată a economiei noastre permite ca în următorii 15-20 de ani, pe baza desfășurării unei vaste activități conștient dirijate, de dezvoltare și sistematizare a localităților rurale, să se creeze 250-300 noi centre urbane, dublîndu-se astfel numărul orașelor existente.

Stabilirea mărimii optime a orașelor constituie însă o problemă deschisă, a cărei rezolvare implică în continuare studii aprofundate. Considerăm însă că nu se pot stabili norme generale, această problemă trebuind să fie analizată pentru fiecare oraș în parte, în funcție de condițiile economice și naturale proprii, de funcțiile economice și politico-sociale ce îi revin în cadrul rețelei de așezări în zona geografică respectivă și în ansamblul național.

ARNE SÖRENSEN:

O nouă dimensiune a mai multor științe

Există, neîndoios, o legătură între cercetarea viitorului și celelalte științe, care n-a fost încă total definită. Unii cred că aceasta va deveni o știință nouă. Alții, inclusiv eu, înclină să creadă că este vorba de o nouă dimensiune a mai multor științe. Cred că în rezolvarea acestei mari probleme trebuie să facem apel la mai multe științe, deja constituite, într-o acțiune interdisciplinară. La întrebarea ce va fi omul, societatea, în viitor, este limpede că

nu poate răspunde o singură știință. Trebuie să facem apel la sociologie, filozofie, economie, istorie, literatură etc. Rămîne deschis un alt aspect, și anume gradul în care poți aprecia posibilul și imposibilul viitorului, gradul în care poți să nu fii subiectiv. Și acest lucru este cel mai important: să fii obiectiv și sobru, ca să poți lupta pentru o viață mai bună a oamenilor.

NIKOLAI IVANOVICI LAPIN:

Nu numai prospectarea alternativelor, ci și alegerea uneia dintre ele

Dacă vrem să înțelegem ce este știința viitorului, putem spune că marxismul este cea mai veche în cadrul științelor contemporane de acest gen. În măsura în care marxismul constă și într-o știință interdisciplinară, putem aprecia și cercetarea viitorului ca o asemenea știință. Ea are de răspuns la două întrebări de bază. Prima: care este viitorul cel mai bun? Aceasta înseamnă nu numai prospectarea diferitelor alternative, ci și alegerea uneia dintre ele. Cred că în diferitele societăți, în funcție de sistemul social-economic, răspunsul este

diferit. În unele el a și fost dat, în altele abia urmează a fi dat. Este foarte important pentru fiecare societate concretă ca în cercetarea viitorului să determine linia ei de dezvoltare: lineară sau revoluționară, în cel mai larg înțeles al cuvîntului. Numai din acest punct de vedere poate fi determinat conținutul cercetării și metodele. O a doua întrebare la care trebuie să răspundem este cum și pe ce cale se poate atinge mai bine și mai uman la acest viitor. Lumea contemporană a și dat, în anumite țări, un asemenea răspuns.

LUCIEN GERARDIN:

Nu se poate concepe prospectiva fără planificare

S-a discutat foarte mult pe plan internațional și în simpozionul nostru asupra termenilor, diferiți de la o limbă la alta. M-aș opri la denumirea franceză: prospectiva. Aceasta mi se pare a fi un concept în acord cu spiritul european, fiindcă, indiferent de sistemul social-politic, în țările europene există o manieră comună în punerea acestor probleme. Fiecare țară a Europei are, într-un fel sau altul, neîndoios, diferit de la una la alta, aceeași grijă pentru orientarea generală, mai mult sau mai puțin în detaliu. Este un lucru foarte important, fiindcă prospectiva presupune planificare. De altfel, cred că în acest fel se distinge și de

ceea ce alții înțeleg prin futurologie. (Am exclus din această discuție Anglia, care are un alt sistem.) Prospectiva nu este o cercetare dezinteresată a viitorului. Ea își desfășoară studiile într-un scop bine definit: acela de a actualiza viitorul posibil, de a alege și de a da formă acestei alegeri. De aceea nu se poate concepe prospectiva fără planificare. Iar planificarea, la rîndul ei, nu poate fi concepută fără participarea tuturor cetățenilor unei țări, pentru că planul trebuie să se traducă în viața de fiecare zi a acestora, și dacă nu se va realiza, nu se va actualiza, viitorul posibil nu se va constitui.

ANDRZEJ SICINSKI:

Cercetarea viitorului se exprimă printr-un complex de activități

Rolul cercetării viitorului depinde de sistemele social-politice. În comunicarea mea am exprimat un punct de vedere asupra rolului cercetării viitorului în țările socialiste. Această cercetare, așa cum o vedem astăzi, este o extindere a unor tradiții foarte îndelungate.

În țările socialiste ea se exprimă prin planificare. Adică, cercetarea viitorului se exprimă printr-un complex de activități cuprinzînd deopotrivă stabilirea obiectivelor social-economice, elaborarea unor prognoze, dezvoltarea economică și socială, planificarea social-economică.

de Teodor MAZILU

DERBEDEUL GRAȚIOS

Grația nu există numai în balet, grația există, din nefericire, și-n găinării. Sint unii care comit găinăriile grosolan, delapidază cu stângăcie, sparg geamurile în localurile publice fără nici un farmec personal. Pur și simplu le sparg, și atîta tot. Ei bine, W are grație în tot ce face, toate găinăriile lui au o mișcare suplă, grațioasă, de balerin cu o înaltă profesionalitate.

W trece ușor peste tot, peste toate problemele, ca rața prin apă. Chiar dacă, poate, comparația cu rața nu e măgulitoare, are însă meritul istoric de a fi adevărată. Trece ușor de la o idee la alta, trece de la o femeie la alta. Cu alte cuvinte, W zburdă, dansează, se bucură de viață. Niciodată n-are răbdare să stea locului. Schimbă mereu sentimentele și locurile de muncă. El spune că e un individ «care caută». E adevărat. Caută mereu ceva nou, pînă se spetește. Dar ce nu caută magnificul W?! Caută un sentiment mai gingaș, caută un loc în schemă mai bine plătit, o bere mai rece ș.a.m.d. Niciodată nu e sătul de ceea ce are și, bineînțeles, a avut grijă să denumească aceste avînturi economice drept «nemulțumire veșnic creatoare»... Chiar dacă a găsit femeia ideală, el se preface că nu o vede, preferă s-o caute fără s-o găsească, pînă ce va ajunge cu un picior în groapă... Nimic nu-l mulțumește. Nici o femeie nu e pe măsura nemaipomenitelor lui farmece, nici o carte pe măsura diabolicei lui inteligențe și, vai, nici o bere pe măsura experiențelor lui...

Așa că decît să găsească, preferă să caute. El chiar caută în speranța că nu va găsi. Dacă ar ști că s-ar putea să găsească, n-ar mai căuta nimic nici să-l pici cu ceară. Tot căutînd cu atîta dramatism se distrează de minune... Aceste căutări se preschimbă imediat în tone de bere, are ce să bea pînă la sfîrșitul vieții! Si, în fond, asta vrea W. În rest — nu-l interesează nimic.

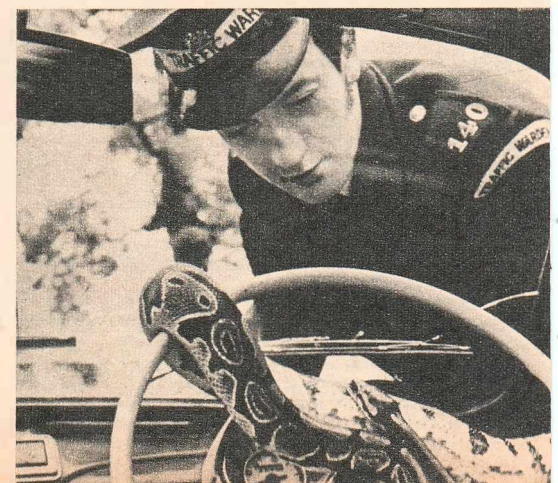
▲ primul tur ciclist al româniei

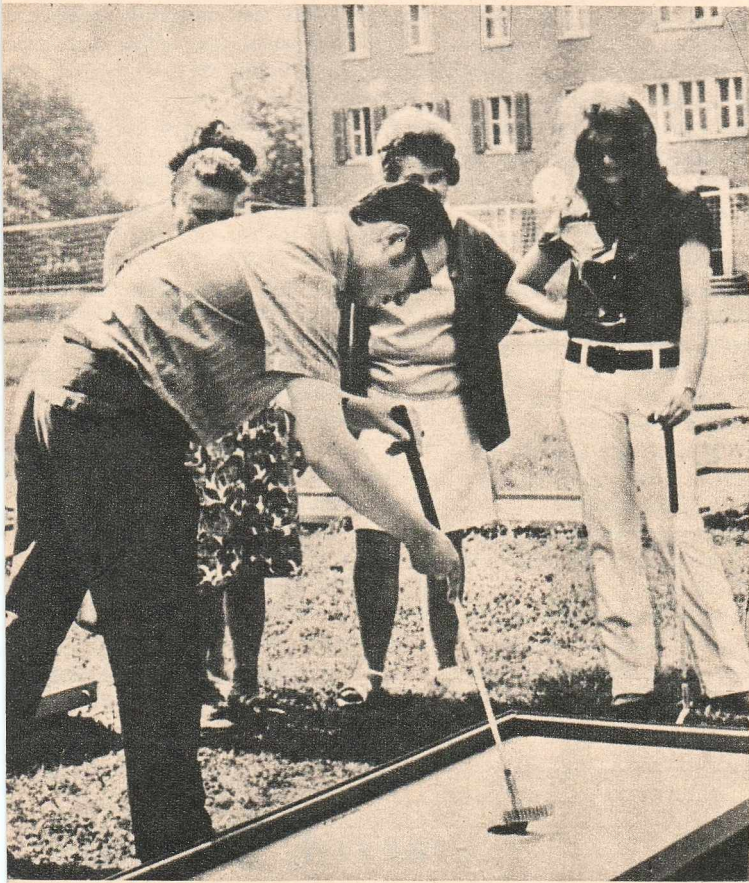
Era în august 1934. Încercarea a fost modestă: s-a ales un traseu de numai 1 000 km, care urma să fie străbătut în șapte etape — București-Buzău-Brăila-Bacău-Brașov-Sibiu-Pitești-București. În ziua de 5 august s-a dat plecarea, mai întîi în grupuri de cîte patru, din piața Teatrului Național, apoi toți deodată, de la Șosea. S-au încumetat la marea încercare 70 de temerari ai timpului. La 12 august treceau linia de sosire, la București, numai 19 dintre ei. Între participanți s-au aflat și 4 bulgari. Unul dintre așii noștri, Corneliu Nișescu, a cîștigat două etape. Titlul suprem l-a luat bulgarul Marin Nicoloff, cu timpul de 44 ore și 44 minute (1 026 de km). S-a alergat atunci în medie cu peste... 22 de km pe oră. Acesta a fost începutul. Da să nu uităm că din competiție lipseau benzile de asfalt pe care se întrec cîchiștii azi.

▲ unii cu musca pe căciulă, alții cu broasca pe nas

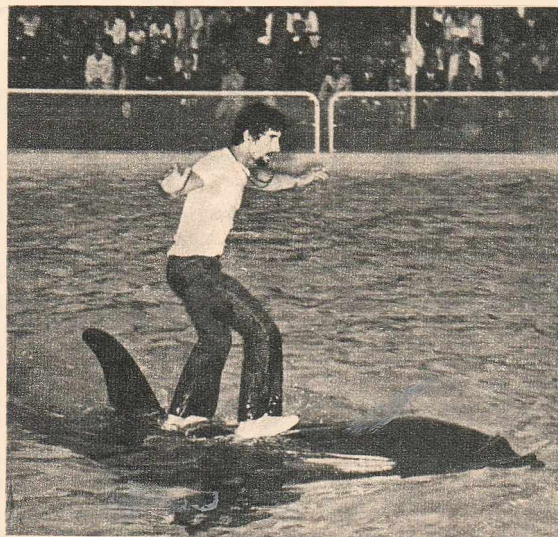
De fapt, dacă nu ești atent nici n-o deosebești pe broscuța Freddy de pistruii prietenei sale Libby Northey. Numai cînd Freddy se instalează pe nasul lui Libby, locul ei preferat, atunci deosebirea e vizibilă.

◀ minigolful cere dreptul la viață

Modest-modest, dar iată că acest minisport cucerește mereu noi poziții în lumea iubitorilor de activități în aer liber. Este și acesta un fel de a protesta împotriva tiraniei acaparatoare a fotbalului, boxului și altor citorva aristocratice discipline sportive. La Bad Schandau, agreabilă stațiune de odihnă în apropierea orașului Dresda — R.D.G., minigolful constituie una din atracțiile sportive predilecte.

▲ prietenul meu, rechinul

La Antibes, pe coasta Mediteranei franceze, există un parc zoologic subacvatic, «Le Marineland». Până aici nimic deosebit, dacă facem abstracție de faptul că este cel mai mare oceanarium din Europa. Ceea ce iese însă din comun este acest număr acrobatic, unic în lume: dresorul Paul Legge își face croaziera cotidiană pe spinarea rechinului Clovis, prietenul său.

▲ care-i femininul substantivului jocheu?

În zilele în care pe hipodromul din Ploiești se desfășura derbiul românesc de trap, la Haga avea loc derbiul olandez de galop. Ceea ce însă nu s-a întâmplat la Ploiești (și nu numai la Ploiești, ci nicăieri și nicio dată în lume) s-a întâmplat la Haga, unde derbiul a fost câștigat de o femeie-jocheu (crea ca nu se spune jocheiță!). Ina Schwarzknechel, în vîrstă de 28 de ani și o greutate de 46 de kilograme, a realizat această premieră mondială călărind pe iapa Cleopatra.

tina, ai grijă de mașină!

Furtul de automobile a devenit în Occident o adevărată calamitate. Nenumărați specialiști în construcția de mașini, tehnicieni ai companiilor de asigurare sau inventatori pur și simplu, caută soluțiile cele mai infailibile — uneori abracadabrante — împotriva acestui gen de infracțiune. O soluție pe cât de simplă pe atât de dificil de generalizat a găsit-o mister Barry Hawes. El lasă la volan, în lipsa sa, pe Tina, «un prieten al familiei», cum îl recomandă posesorul mașinii. Iar Tina este, potrivit zoologiei, un piton... Deși, după cum se vede chiar în fotografie, conducătorul mașinii nu se deranjează nici măcar să scoată cheia din contact și nici să încuie ușa, pînă acun nu s-a înregistrat nici o tentativă de furt a mașinii la volanul căreia veghează Tina.

**CEC
VĂ OFERĂ,
DV. ALEGEȚI**

CONTUL CURENT PERSONAL

Din varietatea de instrumente de economisire puse la dispoziția populației de Casa de Economii și Consemnațiuni, instrumente pe care vi le-am prezentat în numerele anterioare ale revistei noastre, contul curent personal se distinge prin rolul lui specific de a fi alături un mijloc de economisire a banilor, cât și un mijloc de efectuare gratuită a unor plăți.

Contul curent personal se deschide la cererea oricărui cetățean numai la filialele C E C.

a) Efectuarea depunerilor

La deschiderea contului, solicitatorul trebuie să depună minimum 100 de lei, iar dacă din contul respectiv unitățile CEC efectuează din dispoziția titularului plăți periodice în favoarea unor întreprinderi și instituții prestatoare de servicii, depunerea inițială va fi egală cu cel puțin valoarea totală (luată o singură dată) a plăților ce se efectuează din cont, însă nu mai mică de 100 de lei.

În contul curent personal se pot face depuneri ulterioare în numerar și prin virament.

Depunerile în numerar se fac la filiala CEC la care este deschis contul, ca și la oricare altă filială sau agenție CEC, alături de titularul contului cât și de alte persoane.

Depunerile prin virament în contul curent personal se efectuează de întreprinderile sau instituțiile de la care titularul de cont are de primit drepturi bănești, precum și de alți titulari de conturi curente personale. În acest scop, titularul va indica acestora numărul contului său curent și filiala CEC la care este deschis.

b) Efectuarea plăților

Din sumele depuse în conturile curente, unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni efectuează în mod gratuit pentru titularii de conturi — pe baza dispoziției lor — diferite plăți.

Plăți din conturile curente personale, pe bază de cecuri obișnuite

Din conturile curente personale se pot efectua operațiuni de plăți în numerar pe bază de cecuri obișnuite la filialele CEC, la care s-au deschis conturile curente personale, la o altă filială sau agenție CEC indicată de titularul contului, căreia i s-a trimis specimenul de semnătură a titularului; la oricare filială sau agenție CEC, cu viza prealabilă a filialei la care este deschis contul curent personal.

Incasări și plăți din conturile curente personale, pe bază de cecuri din carnet de cecuri

Carnetele de cecuri se eliberează de filialele CEC la care sînt deschise conturile curente numai personal titularilor de conturi, la cerere, în limita disponibilului ce depășește soldul minim al contului curent personal. Un carnet de cecuri conține 20 de cecuri și poate fi emis pentru valori între 2 000 și 10 000 de lei.

Termenul de valabilitate al unui carnet de cecuri este de 6 luni de la data emiterii lui de către filiala CEC. Carnetele de cecuri prezintă o serie de avantaje pentru titularii conturilor curente personale. Astfel:

— Cecurile din carnetele de cecuri pot fi achitate de către oricare filială sau agenție CEC, indiferent de filiala care a eliberat carnetul.

— Valoarea unui cec din carnetele de cecuri poate fi creditată în conturile curente personale ale populației, operațiune ce se poate efectua fie la filiala care a eliberat carnetul de cecuri, fie la filiala la care este deschis contul curent personal, în care se va credita suma respectivă.

— Cecurile din carnetele de cecuri pot fi utilizate la efectuarea de plăți pentru procurarea de mărfuri la unele organizații comerciale de stat și cooperatiste autorizate să efectueze asemenea operațiuni, pentru prestări de servicii și pentru achitarea altor sume datorate organizațiilor socialiste.

În toate cazurile de plăți, cecurile ce urmează a fi folosite nu se detașează din carnet, această operațiune făcîndu-se numai de către unitatea la care sînt prezentate cecurile pentru plată.

Pentru disponibilul din carnetele de cecuri eliberate titularilor de conturi curente personale se acordă dobînză pînă la utilizarea sumelor disponibile.

În ceea ce privește efectuarea plăților, este important de știut că cecurile pot fi folosite pentru procurarea de mărfuri sau prestarea de servicii și de alte persoane decît titularul contului curent personal, cecul fiind semnat însă de titular.

De asemenea, cecul poate fi folosit la procurarea de mărfuri sau prestarea de servicii și în situația în care titularul nu cunoaște organizația socialistă și suma de plată, fiind necesar ca titularul carnetului de cecuri să semneze doar cecul, completarea lui făcîndu-se la organizația socialistă de către prezentator.

La prezentarea cecurilor pentru plată la organizațiile socialiste, beneficiarii cecurilor sînt identificați.

În situația în care carnetele de cecuri sau unele din cecuri sînt pierdute sau sustrate, titularii conturilor curente personale sau beneficiarii cecurilor le pot declara în scris la oricare filială sau agenție CEC.

Titularul carnetului de cecuri este obligat ca, la data expirării termenului de valabilitate înscris pe carnetul de cecuri sau după folosirea ultimului cec din carnet ori după utilizarea întregii sume înscrise în carnet, să se prezinte la filiala CEC care a eliberat carnetul de cecuri pentru lichidarea acestuia.

Plăți periodice și ocazionale prin virament din conturile curente personale

Filiala la care titularul și-a deschis contul efectuează prin virament, pe baza dispoziției date de acesta, plăți ocazionale sau periodice către instituțiile și întreprinderile prestatoare de servicii, precum și plăți de impozite și taxe, ca și oricare alte plăți ocazionale.

Pentru efectuarea de plăți cu caracter periodic, titularii conturilor curente personale pot dispune organizațiilor socialiste ca documentele pentru aceste plăți să fie remise la termenele de plată unităților CEC pentru virarea din conturi a sumelor datorate. De asemenea, din conturile curente personale se pot efectua virări de sume în alte conturi curente personale.

așteptăm să ne bucurăm de arta lor!

Lucrez de mai bine de treizeci de ani ca mecanic specializat în reparații de mașini tipografice. Drept să spun, munca aceasta m-a legat încă din tinerețe de cuvântul tipărit. M-a făcut să capăt o adevărată pasiune față de literatură. Mi-am alcătuit chiar o mică bibliotecă de vreo trei sute de volume din cărțile care mi-au plăcut mai mult, pe care le-am legat eu însumi. Împrumut din când în când câte una la prieteni și cunoscuți, dar eu de fapt le-am pregătit pentru fetița mea, Luminița. Să citească și ea când va fi mare pe autorii mei preferați, care mi-au încântat și luminat atât de mult viața de-a lungul anilor.

De citiva timp, citind ba una, ba alta, m-au atras viețile unor pictori și sculptori celebri și mai apoi operele lor. M-am familiarizat, după cum spuneam, cu biografiile lor citind istoria artelor a maestrului Oprescu, apoi opera lui Vassari, pe urmă viața lui Tonitza, articole despre Grigorescu și Aman. Încetul cu încetul am început să cumpăr câte un volum cu reproduceri de artă pe care le-am aranjat la loc de cinste în biblioteca mea. Nu de puține ori, în după-amiezile mele libere, le deschid și le privesc cu adâncă încântare. Așa se face că, deseori, pornind de la albumele mele, merg să vizitez sălile muzeelor, unde pot privi pe îndelete operele marilor maeștri români și străini. Cunosc aproape fiecare lucrare din Muzeul de artă al Republicii Socialiste România, din Muzeul Zambaccian, Theodor Aman, Tattarescu, precum și din Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, de pe șoseaua Kiseleff. Cum să nu fii cuprins de încântare când vezi atât de minunate lucrări ca ale lui Petrașcu sau Luchian? Cum să nu-ți încălzească inima «România revoluționară» a lui Rosenthal sau portretul lui Bălcescu făcut de Tattarescu? Dar încântătoarele peisaje și portrete ale lui Ion Andreescu, care te fac să-ți fie și mai dragă țara în care trăiești? Cit de adevărați sînt țărani și muncitorii lui Corneliu Baba sau ai lui Ciucurencu! Cîți oare din cei de vîrsta mea nu se emoționează văzînd tabloul

mamei comunistului, brutalizată de siguranță, realizare a pictoriței Șarada-Maxy, sau nu se va simți mobilizat la muncă, privind pinzele lui Angheluță? Desigur, știe oricine că arta plastică de calitate a vorbit întotdeauna pentru toți oamenii. De aceea mă simt uneori nedumerit cînd vizitez vreo expoziție a unor pictori din ale căror opere nu înțeleg nimic. Desigur, nu pretind că sînt un specialist, departe de mine gîndul. Dar nici nu-i nevoie să fii specialist ca să-ți dai seama că te afli în fața unor impostori. Noi, aici, în România, sîntem o mare familie socialistă, unde întreg poporul este angajat să făurească prin muncă o societate în care fiecare să se bucure din plin de roadele trudei sale. Și muncitorii, și țărănimea, și intelectualii, și oamenii de artă fac parte din aceeași familie și acționează în vederea îndeplinirii aceluiași țel nobil: făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Or, stau și mă întreb: pictorii aceștia, din ale căror hai să le zicem opere nu se înțelege nimic, ce fac? Pentru cine lucrează? Cui îi trebuie smîngăleli care nu spun nimic, care iscă numai mirare și, drept să spun, revoltă? Să trăiești așa pe seama societății și să-i dai în schimb asemenea opere este cel puțin necoresct. Adică eu, mecanic, care primesc un salariu, în loc să fac o mașină să funcționeze, m-aș apuca să amestec pinioanele și șaibele aiurea și să spun: poftim mașina! Ar fi corect? Sau ce-ar fi ca țărănul în loc de grîu să-ți dea humă, afirmînd că-i mai original ca aliment, pentru că nu s-a mai folosit. Zău, nu cred că-i trebuie nimănui o asemenea artă. Într-o societate de muncitori, unde sînt atîtea și atîtea de făcut, unde mințile cele mai luminate, talentele cele mai înalte dau totul pentru țară, pentru toți care muncesc, trebuie ca și acei puțini, care-și caută aiurea drumuri în artă, să vadă că acest drum este îngă și că fiecare dintre noi, oamenii muncii, îi așteptăm cu dragoste și încredere să ne bucurăm de arta lor.

Tache STANCIU
mehanic la întreprinderea «Tiparul»

cei 7 ani de-acasă, dar nu numai atît

Poporul nostru a intuit cu inteligența lui caracteristică ce rol joacă în formarea unui om primii ani petrecuți în mijlocul familiei. Expresia «are sau nu are cei șapte ani de-acasă» spune într-o formă concentrată tot ce au făcut sau n-au făcut părinții pentru educarea vlăstarului lor. Iar cel mai mult simțim noi, învățătorii, înțelesul acestor vorbe. Pentru că, chiar din primele zile de școală, elevii proveniți din familii pentru care creșterea copilului a însemnat o preocupare permanentă se remarcă cu ușurință. De altfel, noi considerăm că e absolut

necesar ca părinții să se preocupe de educația copilului lor nu numai facultativ, printre picături, ci să o vadă ca pe o obligație permanentă, plină de răspundere. Aceeași obligație ne revine pe mai departe și nouă, învățătorilor și profesorilor; școala e chemată să contribuie prin toate mijloacele la formarea omului nou, a tinerilor în spiritul respectului pentru muncă, pentru învățătură, pentru obligațiile caracteristice fiecărei vîrste și fiecărei profesii. În ceea ce mă privește, am căutat să sădesc în inima, în mințea și deprinderile elevilor mei această floare care

este munca. Nu m-am mulțumit niciodată ca elevul să vie doar cu lecțiile făcute, fără să mă intereseze dacă sînt rodul eforturilor sale sau a fost «ajutat» neloial de părinți sau frații mai mari. În această privință am avut adeseori necazuri cu părinții care, înțelegînd greșit rostul muncii, sarcinile școlii, cred că fac bine substituindu-se elevilor și făcîndu-le adesea de la un cap la altul temele. Această mentalitate are repercusiuni dintre cele mai nesănătoase asupra copiilor, care, neformați fiind încă, cred că temele pentru acasă sînt simple pagini scrise ce trebuie arătate învățătoarei. Tocmai din rîndurile acelor elevi cresc acei tineri care nu consideră munca o obligație, iar la sfîrșitul școlii cred că și-au atins scopul obținînd o diplomă de un grad oarecare. Iar părinții lor sînt tocmai cei la care se referea secretarul general al partidului, că «dintr-o grijă exagerată, prost înțeleasă, țin copiii acasă, îi întrețin fără muncă, îi ajută să nu se încadreze în activitatea socială».

Activitatea mea îndelungată la catedră, experiența avută cu generații în șir de elevi m-au convins că cele mai bune rezultate în viață le-au obținut

tocmai acei copii în formarea cărora școala și familia și-au dat mîna urmărind crearea respectului pentru muncă, cerînd elevului eforturi sustinute pentru achitarea de obligațiile școlare.

Pe de altă parte, mai există o categorie de elevi lăsați de părinții lor în mod special să se descurce cum pot cu școala. Mă refer la acei părinți care consideră că rolul lor s-a încheiat o dată cu trimiterea copiilor la școală. Mulți dintre ei uită să mai țină vreo legătură cu școala, cu conducerea ei, sau trec din întîmplare o dată la un an sau doi, află rezultatele mediocre ale elevului, îi trag o bătaie și-și consideră misiunea încheiată.

Munca de educare a copiilor este un proces continuu, susținut, ea nu poate fi considerată încheiată practic niciodată și nu ne putem permite goluri sau neatenții. Anii petrecuți lingă părinți și apoi cei de sub îndrumarea școlii nu au decît o ultimă finalitate: formarea unui tînar integru, bine educat pentru viață, cu respect pentru muncă și pentru valorile materiale și spirituale ale poporului nostru.

Marieta MANOLACHE
Școala generală nr. 1, Craiova

teatrul, o școală!

Pentru a fi înțeles, să-mi fie îngădur să încep cu precizarea unei — cum spunem noi, juriștii — «situații de fapt»:

Sînt... șeful unui mic trib de trei băieți, dintre care primul e aproape de terminarea liceului, al doilea aproape de intrarea în liceu, iar al treilea aproape de anul I de... grădiniță. Asemeni mie, și soția mea are o profesiune care îi solicită mult timp. Iată de ce noi — și, desigur, toți cei mulți care sînt în situația noastră — concepem teatrul în primul rînd ca un ajutor, ca un sprijin pentru noi în strădania noastră de a face din copiii noștri oameni de calitate, cetățeni de calitate. Pentru părinți, teatrul-școală este cumva o necesitate-postulat.

Prin această prismă privind lucrurile, sînt nevoit să spun — cu năduf chiar — că nu avem motive să fim mulțumiți, noi, părinții, de spectacolele pentru tineret ale teatrelor noastre. Și, concret, iată de ce:

Înainte de toate pentru că spectacolele de teatru dedicate copiilor și tinerilor sînt foarte-foarte rare. Cu cel mic al meu mai rezolv lucrurile ducîndu-l la Teatrul de păpuși; cu ceilalți însă, mai ales cu cel mare, lucrurile sînt cu mult mai dificile.

Se pare că marea hibă a teatrului nostru pentru tineret o constituie absența unor texte în care cei tineri să se regăsească pe ei înșiși și problemele lor, adevăratele lor probleme; absența unor texte educative dar nu simple-didactice; a unor texte patetic-mobilizatoare; a unor texte fierbinți și nu cuprinzătoare de false dezbateri, de afirmații «juste» dar reci.

Teatrul pentru tineret, și în general arta pentru tineret, este domeniul care pretinde, poate în cel mai înalt grad,

o înaltă conștiință politică din partea celor «care-l fac» (dramaturgi, regizori, actori, scenariști, directori de teatre etc.), dar și o înaltă măiestrie artistică. Teatrul pentru tineret trebuie să fie făcut cu cea mai profundă maturitate, cu cea mai acută exigență.

Socotesc că teatrul trebuie să fie, pentru copiii noștri, pentru tinerii noștri concetățeni, în sfîrșit, pentru generația matură a României de mîine, o tribună de educație pe căile subtile ale artei adevărate; o tribună de educație morală și cetățenească; o școală care să cultive sentimentul familiei, cultul părinților, sentimentul de colegialitate, de prietenie; să cultive loialitatea și abnegația pînă la sacrificiu față de marea noastră familie, față de poporul nostru, față de patria noastră; să cultive respectul față de muncă și dragostea față de om; să cultive respectul față de valorile pe care ni le-au lăsat înaintașii, față de munca, strădaniile, lupta și sacrificiile lor; să cultive spiritul de dreptate și echitate. Teatrul trebuie să facă totul pentru ca tineretul nostru să fie înarmat cu concepția materialist-dialectică despre lume și viață; pentru ca tineretul nostru să înțeleagă și să simtă măreția cauzei poporului nostru; pentru ca tinerii noștri să pună umărul la împlinirea marilor rosturi ale națiunii noastre, animați de cea mai pură conștiință comunistă.

Poate este aspru ce afirm, dar un alt fel de teatru pur și simplu nu ne interesează. Nici pe noi, nici pe copiii noștri.

Virgil MAREȘ, avocat
Colegiul de avocați
al municipiului București

de Henri WALD

Logica dialectică înțelege prin *formă logică* — noțiunea, judecata, raționamentul — structura mintală în care se cristalizează cunoașterea însușirilor și raporturilor universale din realitate, prin *formal*, punctul de vedere care studiază forma logică a conținutului cognitiv și nu conținutul cognitiv al formei logice, prin *formalizare*, ridicarea procesului de abstractizare și de generalizare pînă la nivelul suprem, categorial, al formei logice, iar prin *formalism*, izolarea formei logice de conținutul ei de cunoaștere și, prin aceasta, de realitate. Logica dialectică nu neglijează importanța formei, formalului și formalizării, dar respinge formalismul.

Operaționalismul contemporan împinge formalismul mult mai departe: reduce forma logică la o figură grafică, formalul la operațiile cu aceste figuri, iar formalizarea la stabilirea convențională a unui sistem coerent de figuri. Logica dialectică nu contestă valoarea tehnică a logicii matematice, dar respinge interpretarea ei operaționalistă.

Socotind-o insolubilă, operaționalismul renunță cu totul la problema raportului dintre noțiuni și lucruri. El reduce lucrurile la operațiile exercitate asupra lor și noțiunile la figurile grafice ale unui sistem. Figurile nu pot fi nici adevărate și nici false, ci doar corect sau incorect combinate. Experiența nici nu le poate confirma și nici nu le poate infirma, deoarece ele sînt stabilite aprioric, prin convenție. Deci nu se mai pune problema dacă noțiunile reflectă esența lucrurilor, ci cum pot anumite figuri să organizeze mai comod anumite operații. În teoria despre noțiune a operaționalismului, noțiunea încetează să mai fie o *formă intențională* și devine o *formă grafică*.

Formalul nu mai e structura ideală a unui conținut de cunoaștere, ci înfățișarea unor figuri. Este deosebit de semnificativ că, renunțînd la orice reprezentare intuitivă a lucrurilor, formalismul contemporan a simțit nevoia reprezentării unor figuri care pot fi introduse și într-o mașină de calcul.

În concepția operaționalistilor, lumea își pierde adîncimea esențială, care dă de gîndit, și se reduce la o suprafață fenomenală, care nu mai poate fi decît minuită. Lipsite de orice semnificație referențială și păstrînd doar o semnificație diferențială, semnele și simbolurile se reduc la un sistem de figuri grafice. W.V. Quine atrage atenția că toate aceste figuri «sînt formale prin aceea că ele nu vorbesc decît de constituția tipografică a expresiilor și nu se referă la semnificația lor». Figura «o», lipsită de semnificația zero, nu mai funcționează ca semnificant ci reprezintă o clasă de echivalență între anumite grafii.

Formele și legile logice coincid cu cele mai generale însușiri și raporturi din lumea lucrurilor tocmai pentru că primele, prin conținutul lor de cunoaștere, le reflectă pe celelalte. Așa se explică de ce a fi rațional înseamnă a acționa conform celor mai generale însușiri și raporturi din realitatea obiectivă. Noțiunea, ca *formă logică de extremă stabilitate*, este în stare să reflecte lucrurile în *veșnică schimbare*, deoarece nu reflectă chiar lucrurile ci numai cele mai *generale* și *constante* însușiri ale lor. Și după cum lucrurile în schimbare nu împiedică ci, dimpotrivă, condiționează *schimbarea* lucrurilor, tot așa *mișcarea* gîndirii nu este împiedicată ci, dimpotrivă, condiționată de *extrema stabilitate* a formelor ei logice. Schimbarea lucrurilor este reflectată de mișcarea gîndirii. Deoarece, în realitatea obiectivă, schimbarea se desfășoară în și prin lucruri ale căror însușiri de maximă generalitate rămîn constante, mișcarea gîndirii se desfășoară și ea în și prin formele sale logice de extremă stabilitate. Ceea ce se schimbă în gîndire nu este conținutul universal al formei logice ci numai cel special, fiindcă în realitatea obiectivă nu se schimbă cele mai generale și constante însușiri ale lucrurilor, ci numai cele individuale și speciale. Iată de ce există o singură logică fundamentală a gîndirii umane. Poate că într-o lume unidimensională, în care lucrurile ar fi doar fenomene, cunoașterea s-ar reduce la intuiție, iar noțiunea la imagine. Acestei lumi îi corespunde însă *această* logică. Valoarea organizatorică a formelor logice depinde de valoarea lor cognitivă. Concepțiile despre lume și nu logica gîndirii umane se schimbă de la o epocă la alta.

Alunecarea de la logic la grafic este și ea o urmare firească a dezechilibrului crescînd dintre suprad dezvoltarea puterii materiale asupra vieții exterioare și subdezvoltarea puterii spirituale asupra vieții interioare.

de Liviu TIMBUS

PROȘTEȚIMEA AUTENTICULUI

A pune puțin fard acolo unde există naturalețe, spontaneitate, a tăia nervul unei imagini prin intervenția brutală a comentariului, a prefăce după canoane prestabilite materialul frust, desprins direct din viață — toate acestea, în cazul emisiunilor TV, nu pot avea decît un singur rezultat: întreruperea legăturii intime dintre cel care comunică și masa spectatorilor. Aceștia din urmă se retrag neutri din fața spațiului tridimensional al micului ecran, urmîresc pasivi derularea imaginilor sau pur și simplu le părăsesc dezarmați.

În acest sens, cronicarul de specialitate, împărtășind părerea marelui public, a observat cu regret și în repetate rînduri că nu puține emisiuni ale televiziunii ne prezintă imagini contrafăcute sau prezentate publicului fără un scenariu sau plan tematic prestabilit și, mai cu seamă, lipsite de fiorul pe care-l conferă faptul nud cu bogatele sale resurse emoționale.

Un motiv în plus pentru ca, de data aceasta, să consemnăm cu bucurie sensibilă revitalizare a documentarelor pe 16 mm, a reportajelor realizate fără menajamente «estetice», dar purtînd în schimb căldura elementelor de viață, a vorbirii autentice. Vom cita în acest sens — obligați de limitele stricte ale spațiului tipografic — doar trei reușite ale genului: «Adunarea generală extraordinară» (prezentată în cadrul emisiunii «Ora satului»), emisiunea prim-plan: «Gh. Lazăr, muncitor forestier din Valea Mirasului» și reportajul «Minciuna are picioare scurte», din 4 august ora 20. Autenticitatea imaginilor și a graiului vorbit a cucerit de îndată interesul spectatorului, i-a satisfăcut din plin nevoia lui adînc omenească de a fi martor ocular la ceea ce se petrece. Și, trebuie să o recunoaștem deschis, nu e de loc simplu să prezinți cinematografic o ședință, o adunare de oameni așezați cumiți la locurile lor, să recompuți cu dinamism materialul filmat, conferindu-i ritm și fior dramatic. Cooperatorii din Călinești, județul Maramureș, și-au ales un nou președinte, demonstrînd, o dată mai mult, marea forță a adunărilor generale, această înaltă tribună a democratismului socialist și a eficienței, dar realizatorii emisiunii au izbutit să surprindă cu tact, meștesug și subtilitate artistică însuși procesul de maturizare a unui colectiv de muncă combativ, revoluționar.

În toate cele trei emisiuni citate oamenii au vorbit ca la ei acasă, sincer, deschis, sfidînd obiectivul camerei de luat vederi, străini de orice aranjament prealabil. De ce să obosim și să periem imaginile îndulcindu-le cu piruete lexicale sau punîndu-i pe eroi să vorbească ca la carte, cînd forța adevărată o dau de multe ori stingăciile vorbirii libere? De ce să nu-i lăsăm pe oameni să-și depene gîndurile așa cum o fac în viața de toate zilele, respectînd cu fidelitate acutele olteanului, diftongii striviți ai transilvăneanului, consoanele muiate ale moldoveanului sau vorba edulcorată a bănațeanului?

Dar, evident, nu în spiritul înregistrării pasive și nici printr-o derulare întîmplătoare a materialului filmat.

Departate de noi gîndul de a da lecții autorilor de reportaje și documentare, și asta cu atît mai mult cu cît recunoaștem și cinstim această muncă grea, supusă imprevizibilului, surprizelor bune sau rele, unde socoteala de acasă nu se potrivește cel mai adesea cu cea de la fața locului. În aceste cazuri, știm prea bine, masa de montaj oferă șanse minime pentru refacerea și rotunjirea materialului brut.

Cu toate acestea tehnica montajului, utilitatea ei, rămîne suverană, singura capabilă să provoace contactul nemijlocit cu realitatea materială, descoperirea unei lumi ascunse vederii noastre: sufletul ambianței, fizionomia obiectelor din jur, forța dramatică a spațiului, distribuirea metodică, după criterii artistice, a imaginii și textului înregistrat. A te plimba cu microfonul în mîna, a-ți impune obsedant imaginea alături de eroii reportajului, a lega cap la cap o suită de interviuri — în toate aceste cazuri reporterul va așeza o perdea sonoră între erou și spectator, greu de șters la masa de montaj, dar gata oricînd de a ucide imaginea sub torentul unor discuții superflue. Reversul medaliei: fuga de conținutul social al timpului, care, evident, implică în mod fatal distrugerea conținutului uman, diluarea veridicității prin procedeele vetuste, umflate, ale unei pseudo-fantezii tehnico-mecaniciste.

Emisiunile ultimelor săptămîni ne obligă să rămînem însă optimiști și să adresăm felicitări sincere Televiziunii române pentru infuzia de tinerete, de proștețime, administrată reportajelor și documentarelor prezentate.

de Victor BĂNCIULESCU

SPORTIVUL PROST CRESCUT — UN NONSENS

În toate sporturile se constată în ultima vreme o stăruitoare căutare a elementelor înalte, bine clădite, la urma urmei bine crescute. La fotbal, de pildă, de mult au introdus scriitorii expresia zdrăhon, pentru a marca tipul de jucător cu care vor să amelioreze media de înălțime, aducînd-o la nivelul fraților Charlton. În baschet e de la sine înțeles că pigmeii nu pot da rezultate, pentru că gigantii ajung mai ușor și mai bine la coșul găurit, marcînd în voie. Atletismul cunoaște și el aceleași legi ale selecției, cu preferința acordată coloșilor supli, precum voleiul se va decide totdeauna mai repede pentru un tînăr care ridică brațul mult peste plasă. Tendința spre sportivi bine crescuți este evidentă. Prin simplă opoziție, am putea spune că sportivul prost crescut, neavînd căutare devine un nonsens.

Căutarea uriașilor în sport poate fi doar o înclinație de circumstanță. Mult mai certă este constatarea că sportul participă la formarea, la echilibrarea și la îmbogățirea personalității umane. Ca angajament fizic și moral, sportul este neîndoișor un mijloc de educare. Urmărirea performanței (cu munca aspră și toate renunțările pe care le implică), voința pusă în slujba depășirii de sine — iată elemente ce transformă sportul în factor de promovare. Nimeni nu mai poate nega astăzi aportul sportului la crearea unui tip uman sănătos, viguros, dinamic, conștient de valoarea sa. Acolo unde inteligența singură nu mai este capabilă să întărească anumite trăsături de caracter, cum ar fi curajul sau voința, iată intervine sportul și le dezvoltă, prin exercițiu, prin punerea lor la încercare. Ar fi inutil să repetăm — pentru că toată lumea știe — ce înseamnă expresia fair-play și ce reprezintă materializarea ei nu numai în arenă, ci și în viață. Deci: dacă sportul este în sine element educativ sau — invers — dacă educația este fundamental integrată în sport, atunci sportivul prost crescut trebuie cu adevărat să fie un nonsens.

Sportivul are o viață publică pe care pot să i-o invidieze mulți artiști, aparținînd multor uniuni. El stă (poate mult timp) în vizorul public și lasă, fără voie, să se vadă lesne dacă e înalt sau mic, dacă e uriaș sau pitic, dacă e bine sau prost crescut. Pictorul care expune la «Simeza», cînd se îmbată criță la Casa ziaristilor, fața trece neobservată; sportivul aflat în vacanță la o cabană, dacă cere un țoi cu țuică riscă denunțul public în gazete și punerea la stîlpul infamiei. Că se întîmplă așa, nu e întotdeauna vina sportivului. Televiziunea îi multiplică imaginea în milioane de exemplare. Presa îi cîntă osanale pentru o lovitură de picior, pentru un centimetru depășit, pentru o zecime de secundă cîștigată. Clubul îi clădește un piedestal pe care-l urcă și de pe care îi vine greu să mai coboare. Creatorii de eroi și consumatorii de falși eroi (herofagii), care i-au inspirat lui Valeriu Mironescu un bizar articol — sînt adesea inamicii pedagogiei sportive. În asemenea condiții, putem să începem a crede că accepția «sportiv prost crescut» nu e chiar atît de absurdă pe cît ne-am închipuit.

Exprimînd aici un punct de vedere personal, credem că valoarea educativă globală a sportului merită din plin creditul nostru, dincolo de excepții și în orice caz mai presus de exagerări. Dacă a impus copilului sau tînărului o anumită disciplină, dacă i-a creat o constituție psiho-fizică armonioasă, dacă l-a trecut prin ucenicia relațiilor umane, dacă l-a învățat să respingă trișarea, dacă i-a împrumutat simțul onoarei și gustul actului cavaleresc, dacă a favorizat formarea unui caracter — atunci sportul și-a făcut datoria ca element fundamental de educație modernă. Atunci, noțiunea de sport capătă un sens. Atunci, sportivul bine crescut capătă un înțeles mai presus de înălțimea sa măsurată în centimetri. Atunci, sportivul prost crescut rămîne — cum ne-am imaginat încă de la început — un nonsens!

LUCRĂRI DE PRESTIGIU

Puțină lume știe că toate construcțiile de locuințe, social-culturale, hidroedilitare și orașenești care asigură modernizarea urbanistică a Capitalei sînt executate de către **DGCM — Direcția generală de construcții-montaj** — din cadrul primăriei municipiului București.

Pentru îndeplinirea unui plan atît de vast și de însemnat DGCM are la dispoziție în afara unităților de construcții propriu-zise și o serie de întreprinderi specializate, cum sînt: «ICPB», «Granitul» și «Carpați», care execută prefabricate din beton, apoi fabrica de cărămidă și diferite produse ceramice «7 Noiembrie», întreprinderea pentru confecții metalice «ICOM», o altă întreprindere pentru tîmplărie — «IPLC», pentru lucrări hidro-tehnice — «ICHF», o întreprindere de instalații, montaj-izolații — «IIMI». Direcția mai dispune de un centru de calcul și de un liceu pentru pregătirea de cadre.

Sincronizarea activității lor în scopul unei execuții prompte, în condiții atît de variate, implică, fără îndoială, prezența unui înalt simț de răspundere coordonator, iar realizările sînt într-adevăr concludente.

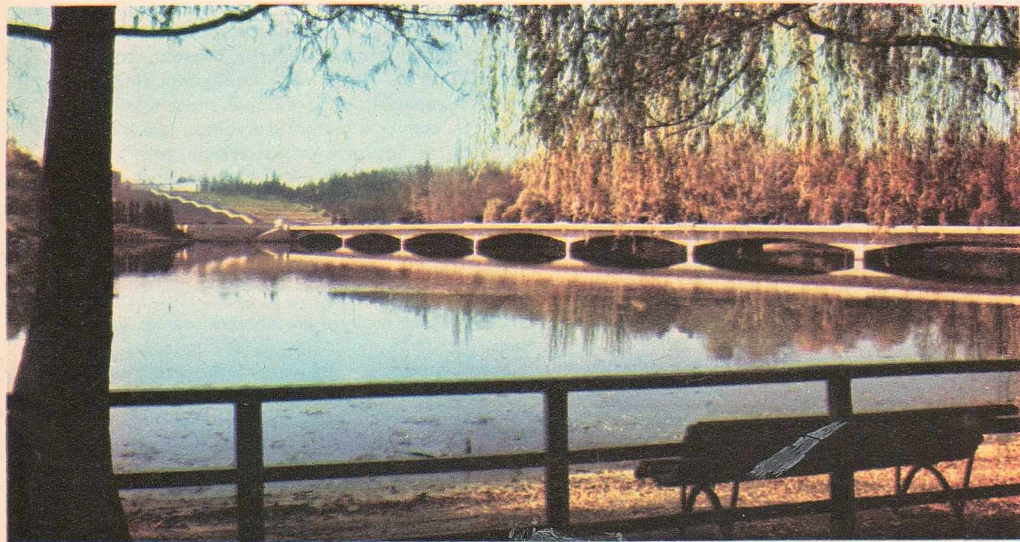
Atîtea cartiere noi, străzi, poduri, con-

Constructorii români reușesc să fie competitivi alături de puternice organizații străine de construcții.

Cu un bilanț care înscrisie, în activ, cîteva miliarde, **Direcția generală de construcții-montaj** a Capitalei aduce un însemnat aport economiei naționale, vînzînd, în exterior, produse românești pentru construcții și reducînd, pe de altă parte, importul de materiale pe care le fabrică astăzi în unitățile sale proprii.

C. VALERIU

ducte, edificii impunătoare care au schimbat fața orașului sînt apreciate la superlativ chiar de specialiști străini.

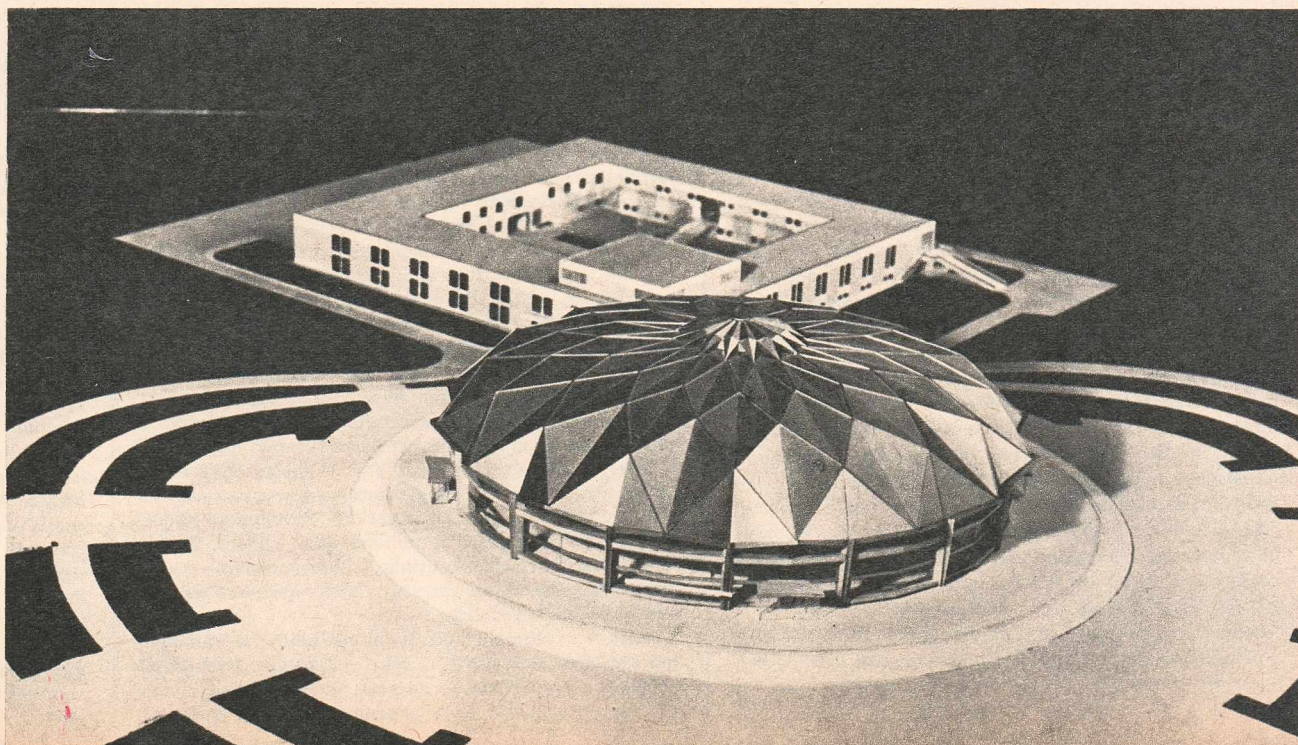
Pentru a răspunde solicitărilor unor firme de construcții din alte țări, Direcția generală de construcții-montaj a Capitalei a înființat o întreprindere de comerț exterior, «AROCONSTRUCT», care își desfășoară activitatea de construcții pe trei continente.

Una din lucrările inaugurate cu puțin timp în urmă a fost Circul de stat din Ulan Bator, a cărui proiectare s-a făcut de către Institutul de proiectare-București.

Structura metalică a cupolei are o deschidere de 60 m și a fost confecționată integral, de la cea mai mică pișă la cea mai dificilă piesă, la uzinele din Bocșa.

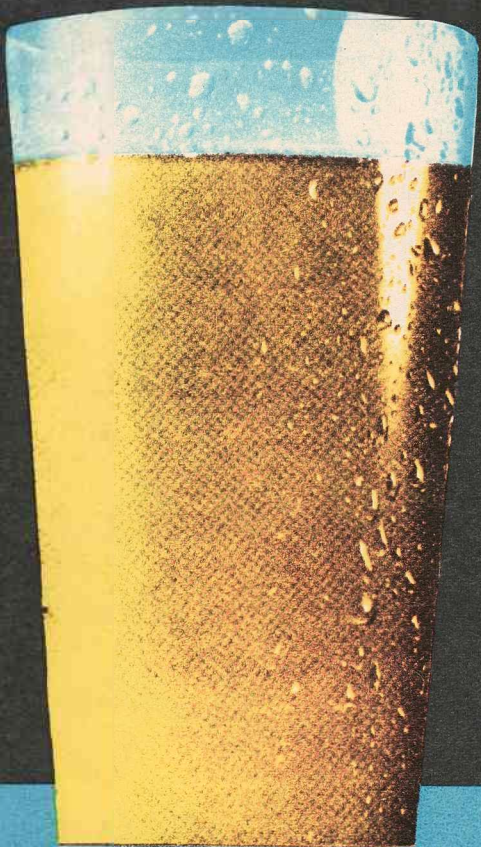
Clădirea Circului de stat din Ulan Bator îndeplinește funcțiuni polivalente, ea poate fi utilizată și pentru congrese ori spectacole de teatru, cinema, competiții sportive etc., și are o capacitate de 2 500 locuri.

«Aroconstruct» are un program bogat de construcții în afara granițelor țării, care cuprinde lucrări în Irak, Kuwait, Libia R.P. Mongolă, Republica Federală a Germaniei etc.

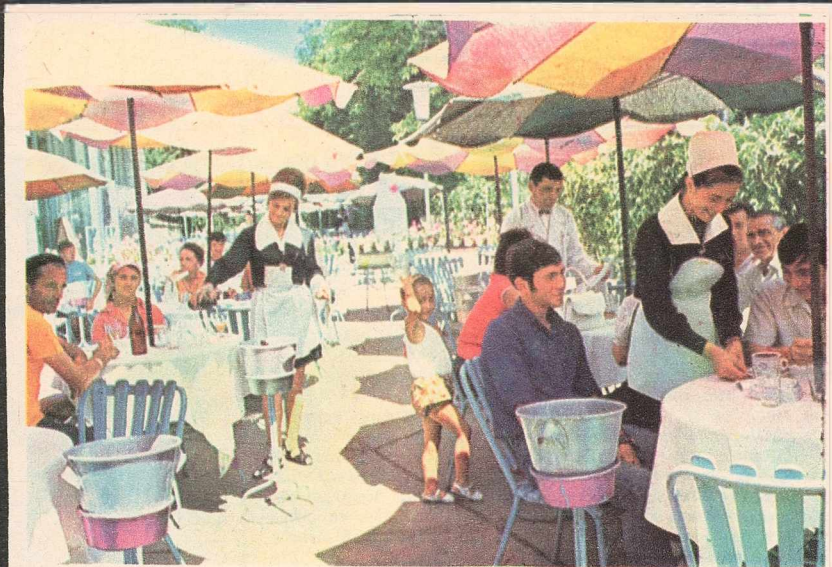

T.A.P.L. RM. VILCEA

TURIȘTI!

Restaurantul „Călimănești”

ÎN DRUM PRIN STAȚIUNILE DE PE VALEA OLTULUI NU UITAȚI SĂ VIZITAȚI RESTAURANTELE: «CĂLIMĂNEȘTI», «GOVORA», «CASCADA» DIN OLĂNEȘTI, CRAMA ȘI RESTAURANTUL «CASA VILCEANĂ» DIN RM. VILCEA, CARE VĂ OFERĂ PREPARATE DE BUCĂTĂRIE CU SPECIFIC LOCAL ȘI BĂUTURI ALESE DIN RENUMITA PODGORIE DRĂGĂȘANI. PUTEȚI GĂSI LA FIECARE UNITATE SPECIALITATEA CASEI DE ARTĂ CULINARĂ. SURPRIZE, MUZICĂ POPULARĂ ȘI MODERNĂ ALEASĂ.

Restaurantul „Cascada” din Olănești

Restaurantul „Govora”

O săptămână în lume

realități

Dat publicității în aceste zile, «Programul complex al adâncirii și perfecționării în continuare a colaborării și dezvoltării integrării economice socialiste a țărilor membre ale C.A.E.R.» — adoptat la a XXV-a Sesiune (București, 27-29 iulie a.c.) a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc și al cărui fundament l-au constituit lucrările Sesiunii a XXIII-a (specială) a C.A.E.R. din aprilie 1969 — marchează o însemnată etapă în dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice a țărilor membre ale acestei organizații. După cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, «adoptarea acestui program va impulsiona dezvoltarea colaborării între țările noastre, va contribui la dezvoltarea economiei socialiste din fiecare țară și totodată la creșterea forței tuturor țărilor membre ale C.A.E.R. și, prin aceasta, la creșterea în general a influenței socialismului în lume». Acest Program complex, care cuprinde aspectele teoretice și practice pe care le ridică extinderea și adâncirea relațiilor reciproce de colaborare dintre țările membre ale C.A.E.R. pe o perioadă de 15-20 ani, reprezintă un document ce sintetizează experiența acumulată în colaborarea reciprocă, a activității laborioase, multilaterale, desfășurate timp de peste doi ani de delegațiile statelor participante, cu antrenarea unui mare număr de specialiști. Elaborarea Programului complex, cu eforturile colective ale tuturor statelor membre ale Consiliului, confirmă încă o dată faptul că, atunci când țările socialiste pornesc de la ceea ce le unește, atunci când se manifestă spiritul de conlucrare tovarășească și înțelegere reciprocă, receptivitate față de toate opiniile, se poate ajunge, chiar și în cele mai complexe probleme, la soluții și acorduri unanim acceptabile. Programul complex, adoptat la cea de-a XXV-a sesiune C.A.E.R., caracterizează în mod amplu conținutul integrării socialiste.

Așa cum se relevă în Comunicatul Sesiunii C.A.E.R., «integrarea socialistă nu este însoțită de crearea de organe supra-naționale», dezvoltarea integrării economice socialiste «reprezintă un proces conștient și planic reglementat de partidele comuniste și muncitorești și guvernele țărilor membre ale C.A.E.R.». Integrarea economică socialistă este chemată să favorizeze dezvoltarea complexă, multilaterală, a fiecărei economii naționale, urmărește apropierea și egalizarea într-un termen istoricește cât mai scurt a nivelurilor dezvoltării economice a țărilor participante. Programul complex subliniază că la baza activității C.A.E.R. stau principiile internaționalismului socialist, respectării suveranității de stat, independenței și intereselor naționale, neamestecului în treburile interne ale țărilor, egalității depline în drepturi și liberului consimțământ, avantajului reciproc și intrajutorării tovarășești. El evidențiază faptul că dezvoltarea integrării economice este necesar să se realizeze în condițiile largirii continue a relațiilor cu celelalte state socialiste, precum și cu alte țări, a participării tot mai active a statelor membre ale C.A.E.R. la diviziunea mondială a muncii. Adoptarea acestui program — conceput ca un proces relativ îndelungat, prin parcurgerea unui șir de etape succesive — constituie un început de drum bun, devenind esențial în continuare modul în care prevederile sale sunt aplicate. «Noi sperăm — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — că în spiritul în care s-a lucrat la definitivarea și la adoptarea lui, se va acționa pentru a găsi căile de realizare în practică a programului în toate domeniile de activitate».

Expresie a afirmării mondiale a socialismului, a întăririi influenței sale, a faptului că nu se poate concepe rezolvarea nici uneia din importante probleme ale vieții internaționale fără înlăturarea uneia din cele mai flagrante anomalii ale perioadei postbelice — respectiv fără participarea marelui stat socialist care este Republica Populară Chineză — tendințele spre normalizarea relațiilor cu această țară se evidențiază tot mai pregnant. În acest context se înscriu anunțarea succesivă, de către Peru și Turcia, a hotărârii de a stabili relații diplomatice cu R.P. Chineză, declarația premierului canadian, Pierre Elliott Trudeau, că țara sa «nu va sprijini politica celor două Chine la Organizația Națiunilor Unite». Asemenea fapte, reflectând afirmarea tot mai pronunțată pe plan mondial a tendințelor realiste, a unui proces pozitiv de recunoaștere a stărilor de fapt social-politice ale lumii postbelice, constituie totodată o implicată recunoaștere a faptului că soluționarea problemelor internaționale necesită participarea tuturor statelor. Pe acest plan se înscrie de altfel și intervenția delegatului României la lucrările de la Geneva ale Comitetului O.N.U. pentru teritoriile submarine. Menționând că noua etapă care se conturează în codificarea și dezvoltarea progresivă a dreptului maritim necesită contribuția tuturor statelor pentru a duce la rezultate pozitive, delegatul român sublinia că aplicarea principiului universalității trebuie privită sub aspectul necesității de a se asigura egalitatea suverană a statelor, dreptul lor de a participa direct la acțiunile internaționale și la instrumentele juridice în care sunt încorporate rezultatele acestor activități. Este aceasta o poziție principială, afirmată cu consecvență de țara noastră. «Considerăm că toate statele — fie ele mari sau mici — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la recentul miting de la Tulcea — trebuie să ia parte activă la soluționarea problemelor; considerăm că nici o problemă, indiferent de ce natură ar fi ea, nu poate fi soluționată numai de unele state sau de anumite grupe de state, că problemele care privesc soarta tuturor statelor trebuie rezolvate cu participarea tuturor popoarelor. România, poporul român își vor spune cu hotărâre cuvântul în această privință și vor lupta neabătut pentru deplina egalitate în drepturi, pentru pace și colaborare între popoare».

Marți, 10 august 1971

I. CIOARĂ

Unul din mitingurile muncitorilor de la șantierele navale «Upper Clyde Shipbuilders», în cadrul cărora s-a cerut guvernului să renunțe la planurile de închidere a șantierei.

anglia: vacanță parlamentară, dar

Cu o zi înaintea prezentării «minibugetului» său în fața parlamentului, ministrul finanțelor, Anthony Barber, dădea surizător autografe. Expresia și gestul interlocutoarei sale pare să redea însă, semnificativ, felul în care omul de pe stradă a primit măsurile preconizate de acest buget care, salutat de monopoluri și marile companii deoarece le este favorabil, va avea însă drept urmare, cum subliniază comentatorii economici, o nouă campanie de «înghețare» a salariilor și, implicit, de reducere a nivelului de trai.

«Soluția» preconizată de guvernul conservator pentru atenuarea dificultăților financiare ale șantierei navale «Upper Clyde Shipbuilders» prin încetarea activității unora dintre acestea — fapt care conduce însă la lăsarea fără lucru a unui mare număr de muncitori — a dus la ascuțirea și mai mult a tensiunii sociale în Anglia. Într-adevăr, sunt amenințați cu concedierea alți peste 7 500 muncitori, și aceasta într-o regiune — Scoția — care deține tristul record de a avea cel mai ridicat indice de șomaj din țară (17 la sută din numărul total al șomerilor din Marea Britanie) și într-un moment în care sunt înregistrate oficial circa 830 000 persoane fără lucru — cel-mai mare număr de șomeri din ultimele trei decenii. Dar perspectiva rămănerii de drumuri amenință

neea capitalului

afară din casă!►

Lipsa de locuințe afectează — după cum se știe — foarte multe țări, de la cele subdezvoltate pînă la cele mai avansate economice. Uneori însă, ca în cazul relatat cu indignare de revista vest-germană «Stern» și pe care îl reluăm în rîndurile de mai jos, la condițiile grele, mai mult sau mai puțin obiective, se adaugă măsuri birocratice ale unor autorități nepăsătoare sau chiar răuvoitoare față de nevoile primordiale ale populației, stîrnind revolta îndreptățită a acesteia. Iată astfel ce s-a întimplat în orașul vest-german Kassel: în timp ce 3 500 de familii din acest oraș se află în căutarea unui adăpost, un număr de 104 apartamente, proprietate comună, stăteau goale, hotărîndu-se să rămînă ca atare pînă în 1972 sau chiar 1973. Cîteva zeci de familii, formate în special din oameni cu venituri modeste: muncitori, mici funcționari, studenți, unele cu numeroși copii, exasperate de lipsa locuinței și ca un act de protest împotriva arbitrarului obtuz al autorităților, s-au mutat în aceste apartamente, în ciuda restricțiilor. Ce s-a întimplat în zilele următoare se poate vedea din fotografia alăturată: cîteva zeci de agenți executori însoțiți de peste 300 de polițiști înarmați au procedat cu o brutalitate extremă la evacuarea celor 26 de apartamente ocupate fără «drept». Unde o fi însă «dreptul» și «dreptatea», asta încă mai caută s-o afle năpăstuiții evacuați din Kassel.

frontul social

nu numai pe muncitorii de la șantierele navale ci și din alte sectoare, ca de pildă de la cea mai importantă firmă producătoare de mașini electronice de calcul — «International Computers» — de la compania «Imperial Chemical Industries», de la marea firmă producătoare de mașini-unelte «Alfred Herbert» etc. Această situație a provocat o vie nemulțumire și puternice proteste în rîndurile muncitorimii britanice. Salariații șantierelelor «Upper Clyde Shipbuilders» au ocupat șantierele și au creat un comitet de acțiune, iar în diverse alte întreprinderi au loc ample acțiuni de solidaritate cu constructorii navali scoțieni. Ceea ce a determinat o vizită fulger la Glasgow a ministrului britanic al industriei și comerțului, John Davies, pentru a se edifica «la fața locului» asupra implicațiilor măsurilor vizate, precum și dezbateri agitate în Parlament, în cadrul cărora liderul laburist Harold Wilson a declarat că «s-ar comite o adevărată crimă dacă s-ar lua o măsură împotriva acestei întreprinderi și s-ar dezintegra fără să i se acorde o șansă». Guvernul însă nu a arătat că ar fi dispus să revină asupra hotărîrii sale. Și cu aceasta, ca și cu adoptarea unei alte măsuri care a stîrnit protestul muncitorilor — așa-numita «Lege Carr», care urmărește în fapt limitarea dreptului la grevă — Parlamentul a intrat în vacanță. Scena socială continuă să rămînă pe mai departe agitată, fapt pe care-l va reflecta și congresul anual al sindicatelor britanice ce va avea loc la începutul lui septembrie la Blackpool și unde — apreciază de pe acum observatorii — vor fi prezentate rezoluții vîdînd nemulțumirea profundă a membrilor sindicatelor britanice față de politica economică promovată de guvernul conservator.

► Cresc neîncetat rîndurile celor rămași fără slujbe în Anglia. «Se pare că pînă la urmă numărul șomerilor va ajunge în întreaga țară la un milion» — scrie ziarul «Daily Mirror».

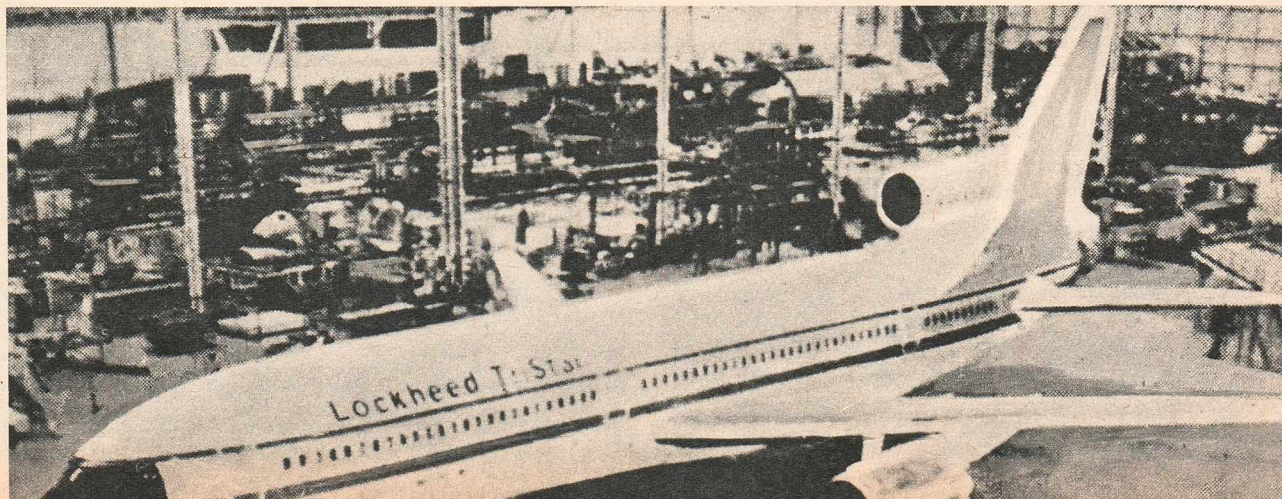

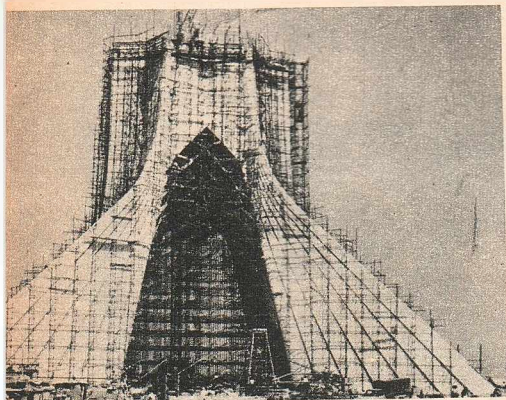
◄ pe străzile caracasului

Venezuela cunoaște, de asemenea, în zilele din urmă, importante frămîntări pe plan social, între care un loc important îl ocupă acțiunile greviste ale muncitorilor de la companiile «Orinoco Mining» și «Iron Mines» (filiale ale unor concerna nord-americane), organizate în semn de protest față de încălcarea clauzelor contractelor de muncă și concedierea unor lideri sindicali, față de dominația monopolurilor nord-americane asupra economiei țării. De asemenea, pe străzile capitalei — Caracas — au avut loc demonstrații împotriva creșterii costului vieții, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai.

„lockheed“ și votul din senat

Amenințarea ce plana asupra soartei «Tristar»-ului, dar în special asupra firmei «Lockheed» — ce este nu numai constructoarea acestui «autobuz aerian» ci, mai ales, principalul furnizor al Pentagonului — a determinat Administrația S.U.A. să exercite presiuni asupra Senatului pentru a aproba alocarea de către guvernul american a unor credite în valoare de 250 milioane dolari care să-i ușureze respectivei corporații situația financiară și să îndepărteze iminentul pericol de faliment. Deși proiectul de lege prezentat a fost aprobat în cele din urmă, rezultatul deosebit de strîns al votului — 49 contra 48 — evidențiază puternica opoziție a aceluia care s-au pronunțat împotriva faptului ca banii contribuabililor să fie utilizați în scopul ajutorării marilor societăți, cînd aceștia ar trebui să fie destinați satisfacerii necesităților sociale strîngute.

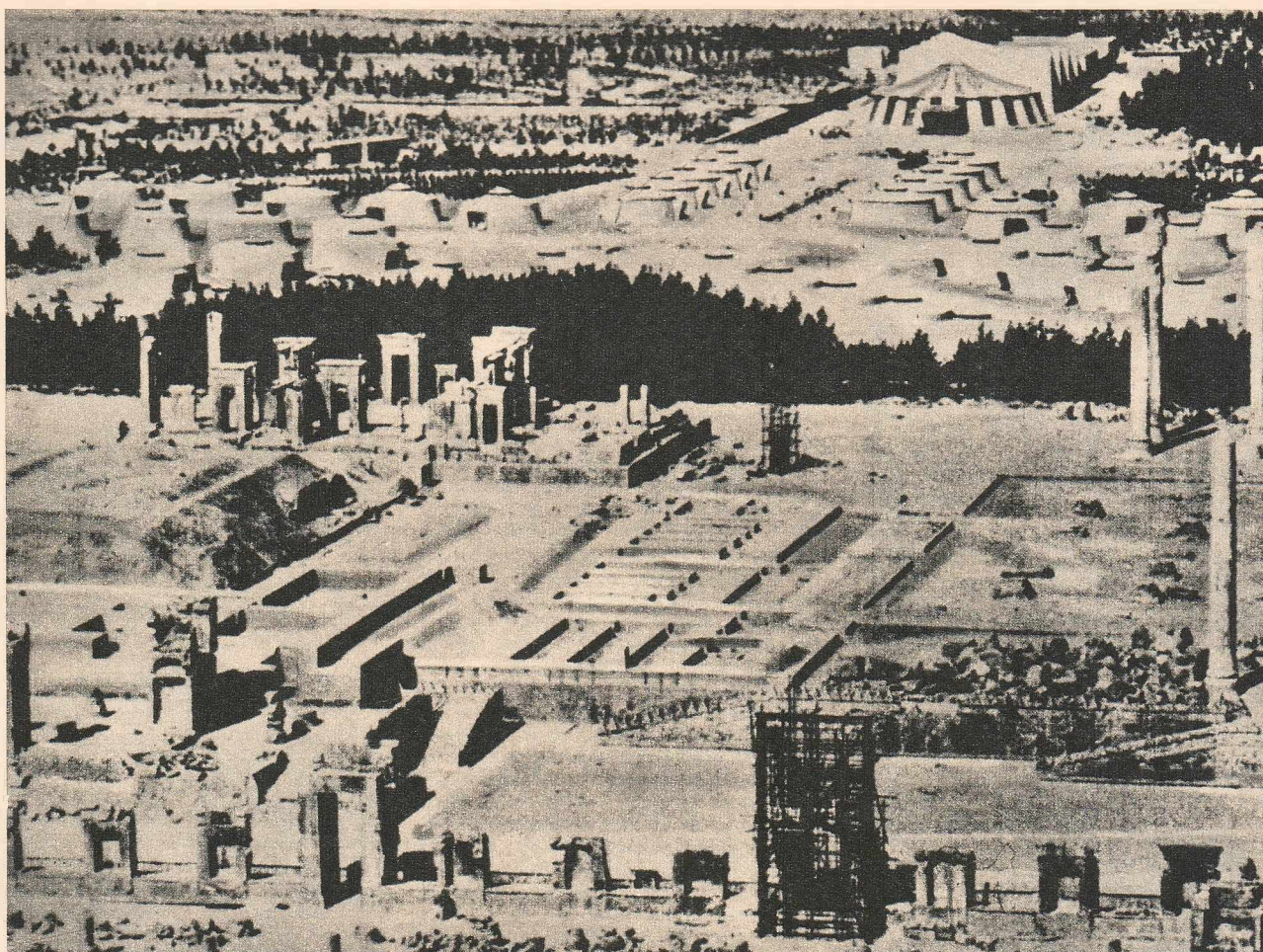

pentru a 2 500-a aniversare

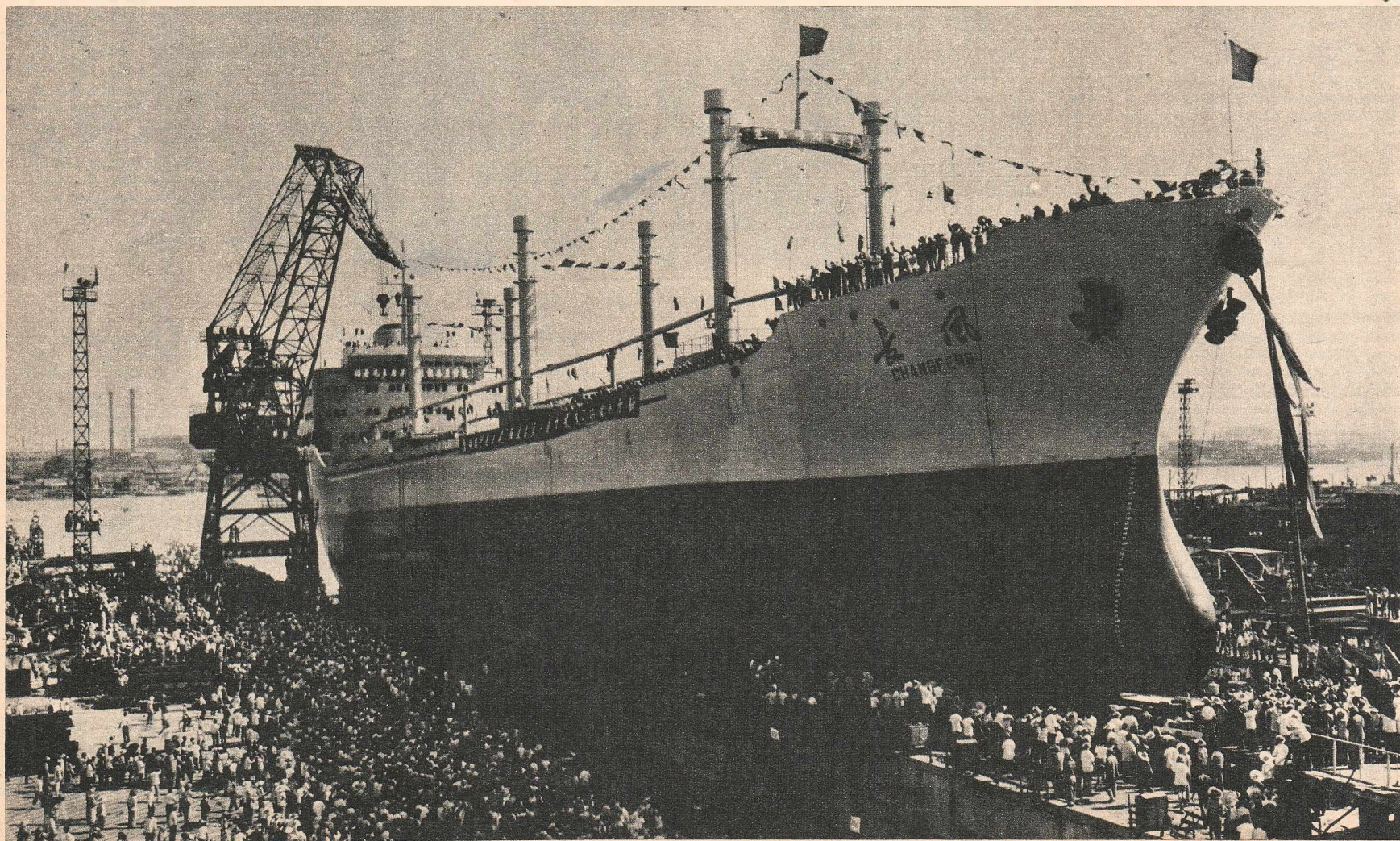
Pregătirile în vederea festivităților care vor marca împlinirea a 2 500 de ani de la crearea statului iranian se desfășoară în ritm febril. Totul va trebui să fie gata pînă în octombrie, cînd se va sărbători aniversarea. În apropiere de Teheran se lucrează la construirea unei clădiri în stil tradițional și de proporții impunătoare, în care vor avea loc unele din ceremoniile programate (fotografia de sus). În vederea găzduirii unor înalți oaspeți, conducători de state și guverne, s-a ridicat în apropierea ruinelor de la Persepolis, străvechea capitală a lui Cirus, un adevărat orașel din locuințe-corturi, evident, luxos mobilate, ultra-comfortabile și individualizate potrivit personalității invitaților care le vor locui (fotografia din dreapta).

Una din frumoasele surprize rezervate poporului iranian cu prilejul marilor serbări este inaugurarea, la 13 octombrie, în chiar ziua deschiderii festivităților, a 2 500 localuri noi de școală, pe întreg teritoriul țării.

moment sărbătoreasc la șanghai

Constructorii navali de la șantierele Kiangnan din Șanghai s-au adunat pe chei pentru a sărbători o nouă victorie: lansarea la apă a navei «Changfeng», primul vas de 20 000 tone realizat în Republica Populară Chineză.

A stîrnit senzație în S.U.A. ancheta deschisă de procuratura districtuală din Los Angeles în legătură cu «contrafacerea» unor probe folosite în acuzarea lui SIRHAN de asasinarea lui Robert Kennedy, ieșind la iveală faptul că gloanțele extrase din corpurile senatorului ucis și ale altor două persoane rănite proveneau dintr-un pistol de un tip ce nu era același cu cel găsit asupra lui Sirhan. «Nu e nici un dubiu că probele au fost manipulate. Ceea ce interesează este dacă acest lucru a fost făcut intenționat».

S-au închis listele de candidați pentru confruntarea electorală din noiembrie, în vederea alegerii președintelui Uruguayului. Candidat din partea partidelor și grupărilor politice ce alcătuiesc frontul de unitate populară «Frente Amplio» — coaliție a forțelor de stînga, alcătuită din comuniști, socialiști, democrat-creștini, alte grupări mai mari, precum și din dizidenți ai partidelor tradiționale Blanco și Colorado (în prezent de guvernămînt) — este LIBER SEREGNI care, într-un recent mesaj televizat, s-a adresat oamenilor muncii cerindu-le să lupte în sprijinul apărării libertăților democratice.

NICOLETTA MILNES-WALKER, în vîrstă de 28 de ani, este prima femeie care a traversat, solitară, Atlanticul, fără a face escală, la bordul unei ambarcații cu pinze. Drumul din portul Dale (Țara Galilor) și pînă la Newport (Rhode Island) a durat 44 de zile.

În legătură cu turneul întreprins în șapte țări din regiunea Orientului Apropiat de către ministrul afacerilor externe al Tunisiei, MOHAMMED MASMOUDI, în cadrul unei misiuni pentru rezolvarea diferendului iordaniano-palestinian, agențiile de presă relevă că tentativa tunisiană ar avea în vedere: sprijinirea eforturilor de mediere întreprinse de R.A.U. și Arabia Saudită; recunoașterea de către statele arabe a unei singure organizații palestinene — «Al Fatah»; modificarea acordurilor de la Cairo și Amman, reintroducerea conducătorilor fedainilor în Iordania și organizarea unei conferințe a șefilor de stat arabi.

«Petrolul este principala sursă de energie. Cu ajutorul lui se poate cîștiga, astăzi, bătălia dezvoltării, tot astfel cum altădată se cîștigau războaiele» — afirmă, într-un interviu acordat revistei «Jeune Afrique», chemînd totodată la o folosire rațională a resurselor petrolifere, PEREZ ALFONSO, cel care, imediat după război, a lansat principiul «fifty-fifty», pe atunci revoluționar, de împărțire egală a profiturilor între companiile ce exploatau și statele ce dețineau zăcămintele petrolifere. Tot el a inițiat apoi crearea O.P.E.C. (Organizația țărilor exportatoare de petrol). În ce privește aceasta din urmă, Perez Alfonso subliniază: «Noi ne-am dat seama de ceea ce devine posibil cînd sîntem uniți...».

RUCHELL MAGEE, militanțul de culoare din S.U.A. care urmează să fie judecat, alături de luptătoarea pentru drepturi civile Angela Davis, la tribunalul din San Rafael. Mașina judiciară nu a putut fi oprită de numeroasele intervenții ale apărării și opiniei publice, care au cerut scoaterea lor de sub acuzarea din lipsă de probe.

catastrofa de la shizukuishi

Un «instantaneu» cu adevărat senzațional: momentul ciocnirii în regiunea Shizukuishi, la 400 km nord-est de Tokyo, a unui avion de pasageri de tip «Boeing 727», aparținînd companiei «All Nippon Airways», cu un avion cu reacție japonez, aparținînd forțelor de autoapărare. Senzațional nu numai pentru că a surprins pe peliculă o catastrofă apreciată drept cea mai mare din istoria aviației — la bordul Boeingului aflîndu-se 155 pasageri și echipajul format din 7 persoane — dar și pentru că această dramă aeriană s-a repercutat puternic asupra vieții politice japoneze. Într-adevăr, arestarea pilotului reaktorului militar, — sergentul Yoshimi Ichikawa, în vîrstă de 22 de ani (în medalion), care s-a salvat cu parașuta și care avea la activ, cum au menționat agențiile de presă, doar 25 de ore de zbor, insuficiente pentru a da siguranță în situații deosebite — a instructorului său, locotenentul Tamotsu Kuma, care conducea zborul în formație, demisia directorului general al Agenției pentru autoapărare, Keikichi Masuhara, au reprezentat recunoașterea responsabilității directe a forțelor aeriene în producerea tragicului accident. De altfel, imediat după catastrofă, toate partidele de opoziție — Partidul Comunist, Partidul Socialist, Partidul Socialist Democratic și Komeito — au luat atitudine, condamnînd în mod public atît neglijența manifestată de oficialități în domeniul asigurării securității aeriene care a dus numai în anul trecut — potrivit relatărilor din presa japoneză — la peste 200 situații cînd catastrofele au fost evitate doar în ultima clipă, cît și «suprasaturarea» spațiului aerian japonez de către avioanele militare japoneze și americane. În declarațiile făcute de noul director general al Agenției pentru autoapărare, Naomi Nishimura, ca și de primul ministru, Eisaku Sato, se menționează că antrenamentele forțelor aeriene nipone vor avea loc pe viitor deasupra mării, în afara rutelor avioanelor civile, și au fost inițiate discuții cu partea americană în problema revizuirii acordului existent între Japonia și S.U.A., în virtutea căruia aparatele militare americane le este acordată prioritatea în traficul aerian deasupra Japoniei.

cronica de trei secunde

INVENȚII (I)

Credeam că nimeni pe pămînt nu iubește ca mine dactilografele, toate dactilografele — ceea ce sper că ferește dragostea mea de orice suspiciuni. Eu iubesc dactilografele fiindcă le consider printre cele mai sfînte truditore ale orașului (idealizez, firește, ca în orice iubire...), fiindcă-mi iubesc manuscrisele, fiindcă-mi cunosc caligrafia imposibilă care mă silește dulce să-mi dictez fiecare articol; nici o dactilografă din lume nu mi-ar putea descifra scrisul, iar eu iubesc femeile care nu pot descifra, la fel de mult ca pe acelea care scriu indescifrabil.

Dar vine un alt bărbat, pe nume Luigi Colani, care-mi dovedește că el e și mai obsedat de ele. El a cheltuit pentru binele lor — dar probabil și pentru binele lui, căci care bărbat nu-i egoist? — vreo douăzeci de mii de dolari și vreo trei luni din viață, ceea ce nu se compară cu micile mele atenții, de-a lungul anilor, de la ciocolată la sticle de colonie. El a inventat un aparat numit straniu «modul mobil integrat», care dacă nu va revoluționa amorul — operație, se știe, foarte dificilă — ar putea totuși transfigura radical și spre bine truda dactilografelor. «Modulul» acesta e un dispozitiv care îndeplinește în același timp funcțiile mesei de lucru, ale scaunului și ale mașinii de scris — ocupanta lui urmînd să stea în modul «ca într-un leagăn», după expresia inventatorului. Cu excepția degetelor, întregul corp e bine susținut și sprijinit. Bătînd la mașină, dactilografa își poate rezema patele și capul, coatele se sprijină pe două «brațe» concave, iar încheietura miinii pe două suporturi suple fixate sub claviatura mașinii. Două receptoare sînt puse la perna pe care

se odihnește capul. Două receptoare la care se poate asculta muzică, în timp ce bați...

Colani a pornit la fărîirea acestui aparat din alte motive decît mine — înamoratul. Realist, el a luat în considerație opinia unui specialist vest-german care susține că trei sferturi din omenire trăiește cu o coloană vertebrală în stare proastă. Nu începe îndoială că problemele coloanei vertebrale sînt mai importante decît toate divagațiile mele sentimentaliste. Întotdeauna coloana vertebrală a fost mai importantă decît sentimentele, căci e imposibil fără coloană vertebrală să ai sentimente. Oricum, concluzia lui Colani nu e de loc roză: «Modulul meu se pare că a luat-o cu mult înaintea epocii noastre ca să aibă vreo șansă de succes în societatea actuală».

Ceea ce mă face să mă întreb dacă imnul de slavă pe care îl ridic zilnic dactilografelor nu-i venit, și el, prea devreme — și să-mi impun din nou prudentă în manevrarea sentimentelor mele, pentru a nu le aduce la nivelul tehnicii prea evaluate.

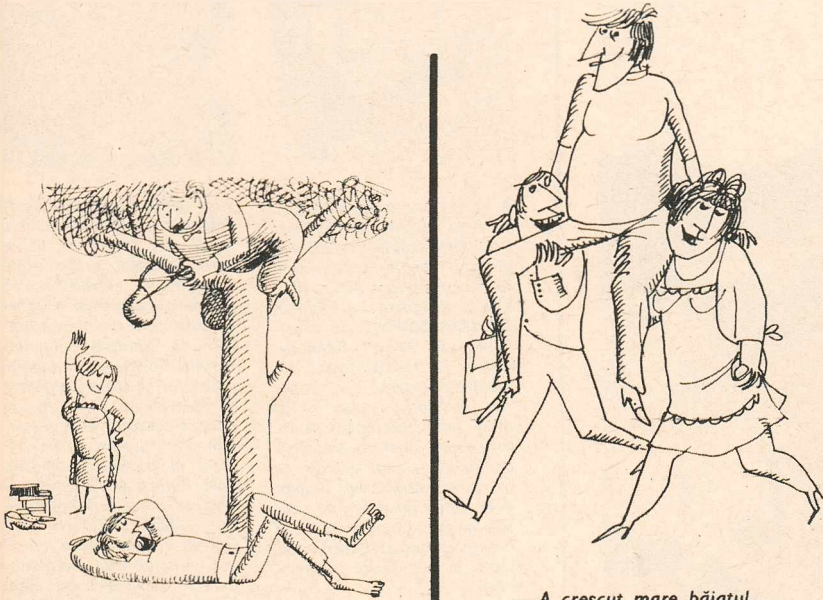
INVENȚII (II)

...Încît cred că e mai bine să investesc speranță în această idee simplă și inteligentă: colorarea marilor blocuri de gheață. Savanți serioși cer vopsirea aisbergurilor în verde, roșu, albastru, violet, pentru a le putea urmări cît mai ușor mișcarea, circulația, plutirea pe oceanele reci. Minunată idee. Numai de le-am lăsa să plutească liniștite, să zboare în pace — precum păsările viu colorate — și să se topească în pace, ca oamenii... Numai de nu le-am incurca plutirea de curcubeu cu crucișătoare inutile și alte idei distrugătoare.

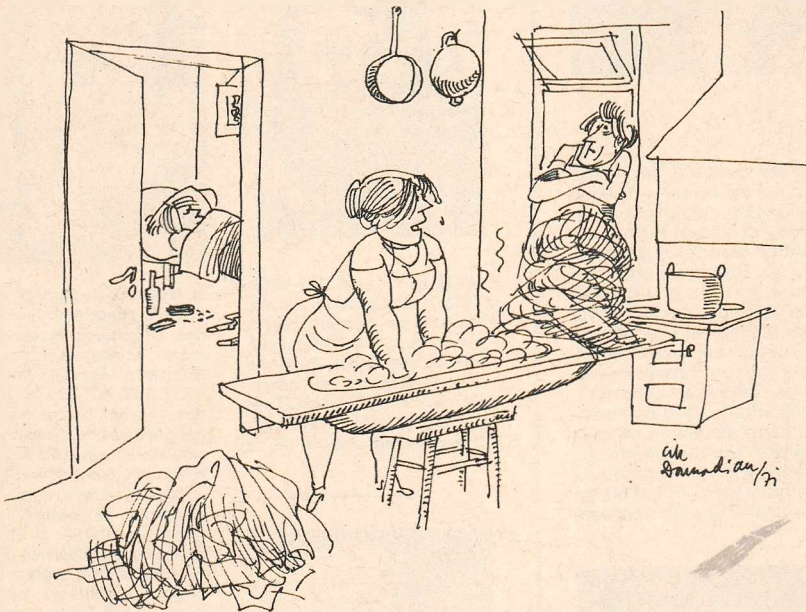
Radu COSAȘU

de Cîk DAMADIAN

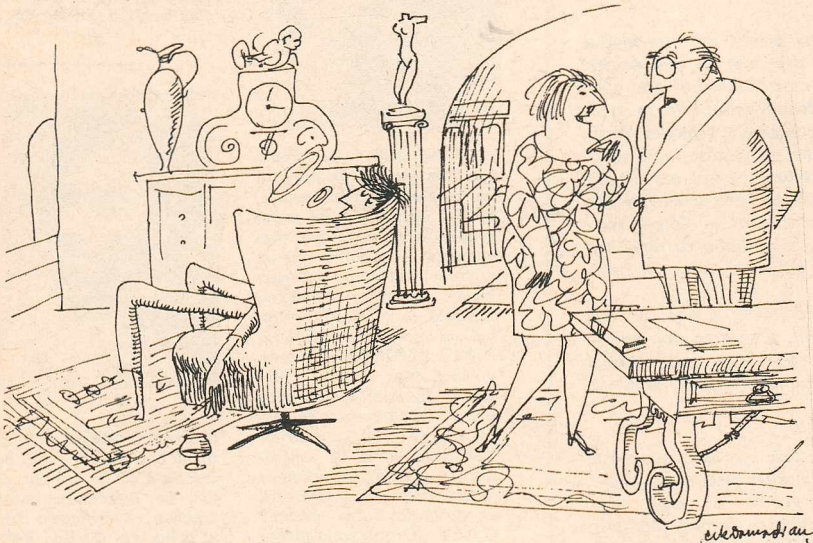
PĂRINȚI «ATENȚI»

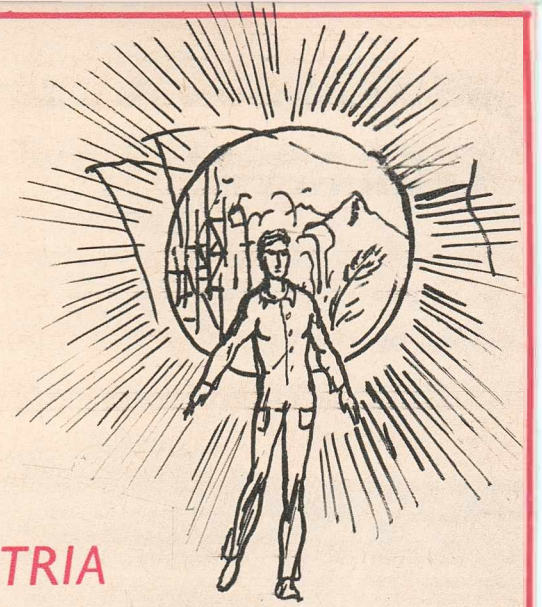
— A crescut mare băiatul.
— Pentru noi tot băiețel...

— Spăl și rufele vecinei, că băiețelul tușește dacă fumează țigări românești!

— Gigel se plictisește...
— Ce-ar fi să muncească?
— Mă gîndeam mai bine să-i cumperi o mașină...!

CÎNTĂM PATRIA

1	O	2	A	3	L	4	I	5	C	6	A	7		8	9	R	10		11	12	M	13
2		L	E													E						U
3		A	D												S							L
4	A	T	A					G	S													T
5		U			P																	
6		R	P	A																		C
7		A	N																			
8		T																				
9		A																				
10																					T	A
11																						U
12										C	O					C						S
13	U	N	T												U							E

ORIZONTAL: 1) Compozitor contemporan, autorul cîntecelor corale «Sub al patriei drapel», «La mulți ani, frumoasă patrie» și «Cîntec pentru republică» — Unde cînta, cîndva, bătrînul lăutar. 2) Autorul compozițiilor corale «Te slăvim, zi de August», «Să-i fim dragi republicii» și «Pămînt, zestre strămoșească». 3) A scris textul cîntecului «Acest pămînt e patria mea» pe muzică de Florin Comișel — ...și autorul textului «Țară nouă» pe muzică de Lucian Teodosiu. 4) Are de-a face cu acul — Glas fără nota la! — Al doilea din cor. 5) Eseu! — Devotată patriei sale. 6) A compune — Rude fără căpătîi! — Cupe! 7) Popas mult apreciat de călătorii de altădată — Fructe de pădure — Un vals fără el! 8) La un război... pașnic — Pietre semiprețioase — Muzică în plic. 9) Autorul compozițiilor «Republică a primăverii» și «Cîntec pentru flamura țării» — Compozitor al mai multor piese corale, printre care «Țara mea ca din poveste» și «Cîntec pentru republică». 10) Remarcabilă personalitate a teatrului nostru liric și interpret al cîntecelor populare românești (1884-1939) — În fruntea tarafului! 11) Regretat șef de orchestră de muzică populară (Nicu) — Autorul unui însemnat număr de compoziții corale, printre care și «Cîntecul patriei mele». 12) Socoteală — În fruntea compoziției! — Joc... la instrum-

mente de coarde. 13) Aliment lactat — Vreme rea.
VERTICAL: 1) Autorul textului la cîntecul «Marșul României libere» de Mauriciu Vescan. 2) Una lîngă cealaltă — Face muzică (neart.). 3) Iubită de Zeus (mit.) — Pene! — Monedă măruntă (arh.). 4) Osie — Salutare intimă — Avans. 5) Renumit compozitor de muzică corală, autorul cîntecelor «Drapelul» și «Senin e cerul țării mele» — Andante (fig.). 6) Textilă — Autorul versurilor cîntecului «Marșul României libere» de Ion Hartulary-Darclée. 7) Dop gol! — Postit! — Socoteală sportivă. 8) Compozitor (1905-1967), autorul melodiei pentru fanfară «Drum de luptă și victorii». 9) Rege trac (mit.) — Ipnuri — Pronume — Primele la cuvînt! 10) Apărute fără veste — Cadă! — Poet contemporan (George) 11) Ilustru lăcaș milanez de bel canto — Compozitorul melodiilor corale «Țară, țară, mîndră țară», «Horă pentru republică» și «Să înflorim republica». 12) Nu-i puțin — Autorul compozițiilor corale «E țara mea», «Frumoasă ești țara mea» și «România, țara mea». 13) Autorul cîntecelor «Tineret pe șantier», «Comorile patriei» și «Mîndru-i azi ogorul țării» — Intrare.

Alexandru GALIȘ

Dicționar: LEDA, RES.

Dezlegarea jocului «EXCURSII» apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) MARAMURES — G. 2) APUSENI — FAR. 3) METALICI — ZA. 4) A — ERORI — TUB. 5) IS — ADINCURI. 6) AER — I — AUR — T. 7) MACIN — RISI. 8) VENA — ACEST. 9) ANILINA — TAU. 10) LITERA — CIRD. 11) ECA — ASPECTE.

carte

● O foarte binevenită inițiativă: tipărirea volumului de **Poezii populare ale românilor** de Vasile Alecsandri. Ediție îngrijită de D. Murărașu (Editura Minerva).

● Volumul 8 din **Opere de Barbu Delavrancea** conține **Discursurile parlamentare** ale scriitorului. Ediție îngrijită de Emilia Șt. Milicescu (Editura Minerva).

● Valentin Silvestru: **Tufă de Venetia**. Ciclurile cărții — Ora spiritelor; Concave și convexe; Ale vieții valsuri, toți le dansăm într-un fel sau altul...; Convorbiri ipotetice și colocvii apocrife: Poșta veselă — aduc, prinse cu spirit, vervă și umor, moravuri și năruvuri pe care le-am vrea cât mai repede dispărute. E ceea ce vrea, înfățișându-le în postura lor grotescă, însuși autorul. Amestec, nu supărător, al unor trăsături de publicistică strictă cu cele de ordin literar, cartea «Tufă de Venetia» confirmă talentul de scriitor satiric al lui Valentin Silvestru (Editura Eminescu).

● În colecția «Biblioteca pentru toți» a apărut volumul 5: **Povestea lui Sindrab-marinarul din Cartea celor o mie și una de nopți**. Traducere de H. Grănescu și D. Murărașu. Traducerea versurilor de H. Grănescu (Editura Minerva).

● Romanul **Pe urmele șarpei** lui Mosca de Iuri Dombrovski (tipărit în Moscova în anul 1966) oferă cititorului o lectură plină de interes datorită îmbinării meșteșugite a elementului fantastic cu cel real. În românește de Mircea Aurel Buiuc (Editura Univers).

● De la Petroșani ne vine cartea de versuri **Ora albă** a lui Irimie Străuș, cunoscut mai mult de noi ca autor dedicat literaturii pentru cei mici. Cu grijă pentru cuvântul frumos șlefuit, cu sensibilitate vibrând sincer și pur, Irimie Străuș reface în poemele din recentul său volum drumurile sale prin trecutul și prezentul Văii Jiului, dând aură de baladă oamenilor ce și-au ridicat fruntea din subterane pentru protest și revoltă, aducând astfel cuvenitul prinos de recunoștință celor ce și-au pus viața chează pe izvoarele timpurilor luminoase de astăzi, ale căror semne poetul, de asemenea, le înscire, celebrându-le cu autentică simțire.

● În librării se află **Istoria teatrului în România** — volumul II (1849-1918). Volumul apare sub egida Academiei de științe sociale și politice — Institutul de istoria artei (Editura Academiei).

● În săptămânalul bucareștean «Lucașărușul» nr. 32, **Al. Rosetti** publică medalionul «Ion Vineau». Ca de obicei, ne-a încântat și de astă dată virtuozitatea autorului — mereu surprinzătoare — de a circumscrie pe cât de sintetic pe atât de revelator datele esențiale ale personalității evocate.

cinema

Irma Münch

● **Îl cunoașteți pe Urban?** Un film sincer, plin de căldură și delicatețe, adresat tuturor tinerilor care-și caută cu demnitate un loc în viață. N-ar strica să-l vadă, în primul rând, cei care nu știu că un autentic film educativ nu sacrifică nici emoția umană, nici pe cea artistică. Regia — Ingrid Reschke (R.D.G.). Interpreți — Irma Münch, Manfred Karge, Katya Paryla.

● **Întoarcerea sfințului Luca**. Furtul de tablouri — pretextul unui film «de acțiune» concentrat, cu o tipologie diversă, nuanțată, semnificativă. Regia — Anatoli Bobrovski (studioul Mosfilm). În distribuție — Vladimir Dvorjicki, Vsevolod Sanaev, Raisa Kurkina, Oleg Basilișvili, Valeri Rijakov.

● **Omul orchestră**. Louis de Funès și giumbușucurile sale servite din plin de verva lui Serge Korber. În distribuție — Olivier de Funès, Nöelle Adam.

● **Tick, Tick, Tick**. Drumul către încredere al unui tânăr de culoare, umilit de prejudecățile rasiale. Regia — Ralph Nelson. Interpreți — Jim Brown, George Kennedy, Fredric March, Lynn Carlin, Don Stroud, Janet MacLachlan, Clifton James.

● Cîteva noi scurt metraje românești intrate pe ecrane — **Andrescu, Lia Manoliu, Roata feciorilor, Ceasornic universului, Peștera, Catalizatorul, Oamenii acestui pămînt**.

● Sub îngrijirea profesorului Ion Cantacuzino a apărut un substanțial volum de **Contribuții la istoria cinematografului în România — 1896-1948**. Cițiva apreciați istorici, cercetători și critici de film semnează articole și studii definitive pentru cunoașterea fenomenului cinematografic românesc.

● Excelenta anchetă realizată de ziarul **Informația Bucureștiului** (sîmbătă, 7 august) printr-un spectatorii comediei «Brigada Diverse în alertă». «Subiecții» își spun părerea «fără ură și părtinire», cu o exigență remarcabilă care, sperăm, îi va molipsi și pe autorii acestei comedii.

● Regizorul cehoslovac Oldřich Lipsky («Joe Limonadă») intenționează să ecranizeze piesa lui Labiche **Pălăria florentină**. În rolurile principale — Milos Kopecky și Iva Janzurova.

disc

● O adevărată desfășurare de forțe artistice contribuie la realizarea unei înregistrări de remarcabilă valoare: **Olenia** (o nouă apariție din colecția «Tezaurul folcloric»). Orchestra «Doina Olteniei», instrumentiștii Gheorghe Zamfir și Constantin Busuioac, precum și soliștii vocali Maria Ciobanu și Gheorghe Roșoga, cărora li se alătură renumitul Marin Chisăr (la trei instrumente: cimpoi, caval și flaut), ne dăruiesc un rarism recital folcloric oltenesc. Dintre cele douăsprezece piese existente în programul discului se cuvin neapărat menționate: «Călușul oltenesc», «Galaonul», «Spune-mi, neică, mergi, nu mergi», «Pe vale, puică, pe vale», «Pe-un drum rătăcit» (EPE-0534).

● **Melodii vechi în ritmuri noi** vor stîrni probabil discuții dintre cele mai aprinse. S-ar putea ca Richard Oschanitzky și formația sa să nemulțumească pe unii iubitori ai clasicismului, dar să-i entuziasmeze pe iubitorii de muzică în general prin insolitul și originalitatea procedeelor ritmice folosite pentru modernizarea unor venerabili înaintași. Nu-i puțin lucru să-i «prelucrezi» pe Purcell (Hornpipes), pe Gluck (Balet nr. 30), pe Gounod (Balada regelui din Thule) și pe Vivaldi (Temă din concertul pentru două mandoline și orchestră). Richard Oschanitzky, Ileana Popovici, Puica Igiroșanu și o formație corală își dau toată străduința să împacă vechiul cu noul (45-EDC-10181).

● **Melodii de H. Mălineanu** — disc de mari dimensiuni (din roate punctele de vedere!) — reușește să infățișeze iubitorilor muzicii ușoare creația unuia dintre cei mai fecunzi compozitori români. Cine nu fredonează «O față mai găsești, dar un prieten greu», «Te iubesc pînă la moarte», «Dacă mă făcea mama băiat» sau «La-mă cu tine»? Interpretează: Doina Badea, Jean Păunescu, Cristina Stamate, Anca Agemolu, Aurelian Andreescu și Ștefan Bănică, acompaniați de orchestrele «Electrecord», Gerhard Römer și RTV (EDD-1274).

muzică

● Concert omagial închinat memoriei marelui George Enescu, de la a cărui naștere se împlinesc 90 de ani. Orchestrele simfonice ale Filarmonicii, care-i poartă numele, și Radioteleviziunii, dirijate de **Mircea Basarab** și respectiv **Emanuel Elenescu**, prezintă din creația compozitorului: Rapsodia I în La major; Simfonia I în Mi bemol major; Șapte cîntece pe versuri de Clement Marot (solist — Valentin Teodorian); Suita I în Do major pentru orchestră (19 august, Studiul de concerte al RTV).

Margareta Pislaru și George Grigoriu

● **Margareta Pislaru** și compozitorul **George Grigoriu** și-au înscris și ei numele alături de alții atîți reprezentanți ai muzicii ușoare și populare românești, premii și prestigioase manifestări internaționale. La cel de-al treilea Festival internațional al cîntecului, desfășurat recent la Salina, în insula Malta, Margareta Pislaru a obținut premiul internațional al presei. Notăm că în programul ei de concurs figura și «Țarina de la Găina», o mult apreciată piesă folclorică în orchestrarea lui Richard Oschanitzky. George Grigoriu a primit premiul III pentru o piesă compusă special pentru acest concurs la care au participat reprezentanți ai 19 țări cu bogată tradiție în creația și interpretarea de muzică ușoară.

plastică

● **Theodora Kițulescu** nu are obsesia formelor insolite. Sculptura sa e legată în modul cel mai deschis de om, bazîndu-se pe asociații emoționale în raport cu un personaj care totdeauna poate fi numit. Departe de simbol, problemele pe care lucrările artistice le pune privitorului sînt de asemănare și interpretare. Puncte de vedere care pot stîrni opțiuni contradictorii (Simeza, bd. Magheru nr. 20).

● **Rodica Xenia Constantin** — pictură. Un discurs vizual simplu, adesea dezarmant prin banalitatea lui («Peisaj agricol»). Claritatea nu e totdeauna o virtute, mai ales cînd participarea afectivă a culorii la construcția imaginii e aleatorie (Amfora, str. Mihai Vodă 2).

● **Tiberiu Marianov** expune la «Galateea» (Calea Victoriei 132) două cicluri de xilografuri: «Eroii poporului» și «Dezlănțuirea apelor». Inciziile dure, fără nuanțări, creează forme structurale schematic, senzație resimțită acut prin repetarea lor pe ecranele gravurilor.

● **Henri Focillon**: «Anul o mie». Studiul criticului de artă și medievalistului francez completează opera sa de sinteză: «Arta Occidentului» (1938). Luînd drept «observator», punct axial de cercetare, anul 1000, autorul caută permanențele trecutului și promisiunile viitorului, utilizînd istoria în descrierea genezei și fizionomiei artei medievale a Occidentului european (Editura Meridiane).

teatru

● **Rotonda scriitorilor** din Cîșmigiu transformată în scenă, iar scriitorii de piatră — în actori, prin intervenția miraculoasă a luminilor lui Titi Constantinescu, a scenariului lui Alecu Popovici, aflat în bună și veche colaborare cu regizoarea Olimpia Arghir. **Sunet și lumină**, poezie și dragoste, în fiecare seară în Cîșmigiu.

● **Ovidiana** (Muzeul de arheologie din Constanța): spectacol de poezie, muzică și dans închinat lui Ovidiu, în cadrul de o plasticitate unică oferit de piesele muzeale constănțene. Colaborare excelentă și lipsită de rivalități nocive între actorii teatrului de dramă și cei ai teatrului liric din localitate.

● **Stagiunea lirică bucureșteană pe litoral**: «Bărbierul din Sevilla», «Cavalleria rusticana», «Paiața», «Mireasa vindută» și «Lacul lebedelor», oferite, în distribuții de primă mînă (Herlea, Ohanesian, Teodorian ș. a.), serilor de vacanță ale celor aflați la mare.

● **Omul care a văzut moartea** de Victor Eftimiu: cel mai rezistent, la uzura vremii și a interesului public, dintre spectacolele Teatrului Giulești, reconfirmînd popularitatea irezistibilului Ștefan Bănică și comoditatea repertorială a teatrelor bucureștene.

● **Și din nou: Fetele Didinei** (Teatrul «I. Vasilescu»), **Comedie cu olteni** (Teatrul Giulești), **Vox... Boema** (Teatrul «C. Tănase»); săracă, foarte săracă stagiunea teatrală estivală oferită bucureștenilor!

Ștefan Bănică

televiziune

● **EVENIMENTUL LA ZI**. În întîmpinarea lui 23 August — o cronică a marilor realizări (miercuri).

● **REPORTAJ**. «Baia Mare ieri și azi» — titlul reportajului săptămîinii (duminică). Și tot duminică, Maria Preduc prezintă Teatrul Național în ciclul «Bucureștiul necunoscut». Academicianul Petre Con-

stantinescu-lăși în emisiunea «Primplan» semnată de Al. Stark (luni). Titlul reportajului propus de Teleglob: U.R.S.S. — itinerar leton (miercuri).

● **OPINII, DEZBATERI, ANCHETE**. Cartea lui Gheorghe Badrus «Modernizarea economiei românești» în obiectivul emisiunii «Cărți și idei» (marți). Ancheta TV «Comunistul» este semnată de Eugen Mandric (miercuri). În sumarul emisiunii «Ecran» — tema eliberării în filmul artistic românesc (juni).

● **MUZICĂ**. Aniversării a 90 de ani de la nașterea lui George Enescu îi sînt dedicate două emisiuni (duminică și joi). Secvențe de la cel de-al VII-lea Festival de folclor care se desfășoară pe litoral (luni și marți). O nouă emisiune din ciclul «Festivalul muzical de la Newport» (marți). O emisiune pentru iubitorii de operetă (miercuri). Corul și orchestra de studio a RTV prezintă un program de cîntece patriotice (vineri).

● **FILM**. O pagină ilustră din antologia filmului: «Pygmalion», cu Leslie Howard (duminică). În dublă calitate, de regizor și principal interpret, Orson Welles în «Othello» (miercuri). Chiar și în re-reluare, filmul «Lilly» (Leslie Caron și Mel Ferrer) tot coarde noastre simțitoare i se adresează (joi). Filmul lui Francisc Munteanu «La patru pași de infinit» (vineri).

● **FILM SERIAL ȘI ROMAN-FOILETON**. Episodul V din excelentul serial «Urmărirea» se întitulează «Bumerangul» (sîmbătă). Noul roman-foileton «de luni» este «Conțesa Coșel», realizat de televiziunea poloneză.

● **TEATRU**. «Ștafeta nevăzută» de Paul Everac, într-o distribuție bună, din care cităm pe Gheorghe Oancea, Tatiana Iekel, Liliana Țicău, Matei Alexandru, Melania Ciurje (marți).

● **DIVERTISMENT**. Din programele săptămîinii, relativ mai bogate și mai diversificate, remarcăm: spectacolul muzical «Luminile rampei», reluat și de Interviziune, cu: Nicolae Herlea, Elena Cernei, Margareta Pislaru, Ileana Nițulescu, Ion Bogza, Marcel Roșca (duminică). Și tot duminică — «Nocturna» — titlul unei emisiuni de muzică ușoară a televiziunii sovietice. Un titlu îndrăgit dar aproape uitat, «Parada vedetelor» (luni). În fine, sîmbătă, emisiunea lui Al. Bocăneș «Alo, vacanța», cu: Marina Voica, Aurelian Andreescu, Doina și Dan Spătaru, Gică Petrescu, Vali Manolache, Dem Rădulescu, Mihai Fotino, Jean Constantin (remarcabil comic), Gelu Manolache, Florian Pitiș, ansamblul «Briuleșul» ș.a. (sîmbătă).

● **SPORT**. Evenimentele ultime zile a europenilor de atletism de la Helsinki (duminică). Campionatele balcanice de natație (vineri).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul pronosport nr. 33, etapa din 15 august 1971

I. Poiana-Progresul Buc.	1, 2
II. Metalul Buc.-F.C.	
Galați	1
III. Metalul Tîrg-Sportul stud.	1, x
IV. Știința Bacău-Portul	1
V. Metalul Plopeni-Ș.N. Olenița	1
VI. Polit. Gl.-Ceahlăul	1
VII. Chimia Rm. Vilcea-C.F.R. Pașcani	1
VIII. Olimpia S.M.-C.F.R. Tim.	1, x
IX. Polit. Tim.-C.S.M. Reșița	1
X. C.S.M. Sibiu-Electroputere	1
XI. Gaz metan-Metalurgistul Cugir	1
XII. Chimia Făgăraș-Minerul B.M.	1, x
XIII. Vulturii Lugoj-Minerul Anina	1, x, 2

FLACĂRA-ALBUM

DIDA DRĂGAN, deținătoarea premiului I la recentul Concurs de creație și interpretare de muzică ușoară românească Mamaia '71, cântăreată care este de pe acum o deplină certitudine.

Fotografie de S. STEINER

